

*MINISTARSTVO FINANCIJA
MINISTARSTVO MORA, TURIZMA, PROMETA I RAZVITKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOG GOSPODARSTVA*

**IZVJEŠĆE
O POSLOVANJU TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U
VLASNIŠTVU ILI PRETEŽITOM VLASNIŠTVU
REPUBLIKE HRVATSKE U 2003. GODINI
I POČETKOM 2004. GODINE**

(Javna poduzeća)

ZAGREB, 2. srpnja 2004.

SADRŽAJ

POSLOVANJE DRUŠTAVA U 2003. I POČETKOM 2004. GODINE

	str.
<i>Uvodne napomene</i>	3
<i>Glavne značajke poslovanja u razdoblju siječanj – prosinac 2003</i>	4
PRIKAZ PO DRUŠTVIMA	9
1. <i>Hrvatske željeznice d.o.o.</i>	9
2. <i>Hrvatska elektroprivreda d.d.</i>	15
3. <i>Hrvatske šume d.o.o.</i>	18
4. <i>Jadrolinija</i>	20
5. <i>Hrvatska pošta d.d.</i>	23
6. <i>Narodne novine d.d.</i>	26
7. <i>Croatia Osiguranje d.d.</i>	30
8. <i>INA Matica d.d.</i>	33
9. <i>Plovput d.o.o.</i>	37
10. <i>Croatia Airlines d.d.</i>	40
11. <i>Hrvatske ceste d.o.o.</i>	43
12. <i>Hrvatske vode</i>	46
13. <i>Hrvatska lutrija d.o.o.</i>	51
14. <i>Jadranski naftovod d.d.</i>	55
15. <i>Hrvatske autoceste d.o.o.</i>	57
16. <i>Autocesta Rijeka – Zagreb d.d.</i>	61
17. <i>Vjesnik d.d.</i>	66
18. <i>Astra International d.d.</i>	70
19. <i>Hrvatske telekomunikacije d.d.</i>	73
20. <i>ACI d.d.</i>	73
21. <i>Hrvatska radiotelevizija</i>	77
22. <i>Dokumentacija</i>	81
- za 2003. godinu	
- za razdoblje I-III 2004. godinu	

UVODNA NAPOMENA

1. Vlada Republike Hrvatske je 26. svibnja 2004. godine u okviru sagledavanja deficita Državnog proračuna u 2003. godini, s posljedicama za 2004. i 2005. godinu donijela Zaključak, točka I., kojim zadužuje nadležna ministarstva za praćenje poslovanja pojedinih trgovačkih društava u suradnji s Ministarstvom financija, koje će Vladi Republike Hrvatske dostaviti cjelovito Izvješće.

Kako Ministarstvo financija kontinuirano prati financijsko poslovanje najvećih društava s područja gospodarske infrastrukture (javna poduzeća) koje kao obveza proizlazi i iz suradnje sa Svjetskom bankom, MMF, SAL programom, to se ovo Izvješće odnosi na 21 vodeća društva (Javna poduzeća) koja imaju presudnu ulogu u stvaranju razvojnih uvjeta gospodarskom i društvenom životu.

2. Izvješće obuhvaća poslovanje društva u 2003. godini s osvrtom na ostvarenje plana, plan 2004. godine, ocjena rezultata poslovanja početkom godine, te otvoreni problemi i akcije.

Uz Izvješće je vrlo detaljna dokumentacija poslovanja za razdoblje 2003/2002., te razdoblje I-III 2004. godine.

3. Posebna pozornost je dana financijskim stanjima društava, zaduženosti i ovisnosti o državnom proračunu, te njihovim statusima, organizacijskom i financijskom restrukturiranju.

4. Ministarstvo financija – Uprava za gospodarstvo je prije Zaključka Vlade započelo pripremu i izradu Izvješća, a navedena matična ministarstva uključila su se u završnici, posebno u dijelu ocjene rezultata poslovanja početkom 2004. godine.

5. Izvješće istovremeno, može biti i analitičko polazište za utvrđivanje fiskalne politike u 2005. i 2006. godine, kao i podloga za eventualna redefiniranja srednjoročnih planova vezanih za mogućnost i ograničenja novih zaduženja.

MINISTARSTVO FINACIJA

GLAVNE ZNAČAJKE POSLOVANJA

1. Izvješće obuhvaća dvadeset i jedno trgovačko društvo s područja gospodarske infrastrukture Hrvatske, čije poslovanje bitno utječe na opća gospodarska kretanja.

U tijeku proteklih par godina putem planova davani su vrlo ambicioni razvojni zadaci ovim društvima, što je stvorilo njihovu bolju organiziranost, statusne promjene i pripreme privatizacije ali i potrebu izuzetno visokih sredstva, kredita i sredstva državnog proračuna kao i kontroliranu primjenu kriterija međusobnih financijskih institucija, posebno Svjetske banke, odnosno MMF-a naročito u pogledu transparentnosti poslovanja, visine zaduženosti, kretanja zaposlenosti i plaća te završetak statusnog oblikovanja u pravcu napuštanja sporednih djelatnosti i time uspješniju privatizaciju.

Aktualizacija ovih nastojanja posebno je naglašena i u završnoj pripremi za novi odnos s MMF-om.

U proteklom razdoblju posebno su zabilježeni rezultati u smanjivanju gubitaka ovih društava, smanjenju razine zaposlenosti i troškova, ali je u 2003. godini i na početku 2004. godine porasla opća razina zaduženosti, kao i zahtjeva za povećanim sredstvima državnog proračuna.

Navedena društva u zadnje dvije godine po vrijednosti dobiti sudjeluju s oko 12 – 13% u dobiti ukupnog gospodarstva, isto toliko po ukupnom prihodu, ali po investicijama s oko 35-37 posto.

2. U 2003. godine grupacija društava u ovom Izvješću ostvarila je 37,7 mlrd kuna ukupnog prihoda što je 8% više nego u 2002. godini. Od prodaje roba i usluga u zemlji ostvareno je 24,5 mlrd kuna.

Država je participirala putem subvencija s 2,9 mlrd kuna, posebno u Hrvatskim željeznicama i Hrvatskim cestama.

U istom razdoblju ukupan rashod iznosio je 36,3 mlrd kuna s porastom od 7 posto.

Time je ostvarena dobit od 1,4 mlrd kuna što je više od za 19 posto nego u 2003. godini (detaljno u dokumentaciji).

U isto vrijeme financijski rezultati ukupnog hrvatskog gospodarstva ukazuju na rast ukupnog prihoda za 13,7%, rashoda 15,3 posto, pad dobiti za 13%, te rast gubitaka za 9,2 posto.

Osnovni pokazatelj uspješnosti poslovanja dobiti-gubitak ukazuje na sljedeću dinamiku.

Kretanja dobiti i gubitaka

u 000 kn

Redni broj	Naziv poduzeća	DOBIT			GUBITAK		
		I - XII 2003.	I - XII 2002.	03./02.	I - XII 2003.	I - XII 2002.	03./02.
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Hrvatske željeznice				189.832	227.382	83
2.	Hrvatska elektroprivreda	318.708	53.795	592			
3.	Hrvatske šume		39.401		16.760		
4.	Jadrolinija	16.365	12.392				
5.	Hrvatske pošte	949	108.432	1			
6.	Narodne novine	29.994	26.687	112			
7.	HRT	67.770	71.419	95			
8.	Hrvatske telekomunikacije*						
9.	INA Matica	813.322	854.106	95			
10.	Plovput	38	1.571	2			
11.	Croatia Airlines	15.134				23.821	
12.	Hrvatske ceste	127.172				25.291	
11	Hrvatske autoceste				0		
14.	Autocesta Zagreb - Rijeka				11.168	29.288	38
15.	JANAF	26.389	40.323	65			
16.	Vjesnik				22.024	41.461	53
17.	ACI	8.952				5.395	
18.	ASTRA	145	526				
19.	Hrvatska lutrija	41.216	27.931	148			
	UKUPNO	1.466.154	1.236.583	119	239.784	352.638	68

*HT nije dostavio podatke.

Financijsko poslovanje društava u cjelini je bilo uspješnije u 2003. godini u usporedbi sa prethodnom godinom, jer je ukupna dobit povećana za 19%, dok je ostvareni gubitak bio za 32% niži. Hrvatska elektroprivreda je značajnije povećala dobit, dok su ostala društva, koja su u 2002. godini imala dobit, zadržala financijski rezultat na približno istoj razini. Iznimku čine Hrvatske šume, koje su u 2003. godini prvi puta, nakon više godina poslovanja sa dobiti, imale gubitak. Obrnuti slučaj su Croatia Airlines, Hrvatske ceste i ACI, koji su nakon negativnog financijskog rezultata u 2002. godini, u 2003. godini ostvarili dobit.

3. Investicijska aktivnost u 2003. godini društava je bila izuzetno visoko zacrtana, posebno u nekim društvima, kao Hrvatske željeznice, Hrvatske autoceste i INA – matica.

Ukupan planiranih iznos investicija za grupaciju u ovom Izvješću je oko 15,0 mlrd kuna. Ostvareno je 12,4 mlrd kuna što je 17,4 posto manje od plana. Sljedeći podaci ukazuju na kretanja.

Investicije realizirane u 2003. godini i planirane za 2004. godinu.

u mln kn

Redni broj	Naziv poduzeća	REALIZIRANE INVESTICIJE	PLANIRANE INVESTICIJE
		I - XII 2003.	I - XII 2004.
1	2	3	4
1.	Hrvatske željeznice	1.521,6	2.583,2
2.	Hrvatska elektroprivreda	2.246,5	2.251,3
3.	Hrvatske šume	86	131
4.	Jadrolinija	104	143
5.	Hrvatske pošte	78,4	89,4
6.	Narodne novine	28,2	50,6
7.	HRT		
8.	Hrvatske telekomunikacije*		
9.	INA Matica	1.268	2.149
10.	Plovput	17,7	13
11.	Croatia Airlines	81	190
12.	Hrvatske ceste	922	919,2
11	Hrvatske autoceste	5.200	4.375
14.	Autocesta Zagreb - Rijeka	740	534,2
15.	JANAF	42	571,6
16.	Vjesnik	8,3	
17.	ACI		
18.	ASTRA	0,8	0,6
19.	Hrvatska lutrija	89,4	102,63
UKUPNO		12.433,9	14.103,73

*HT nije dostavio podatke.

Pad investicijske aktivnosti u 2003. godini u odnosu na početni plan ostvaren je u društvima: Hrvatske željeznice, Hrvatske šume, Jadrolinija, Hrvatske pošte, Croatia Airlines, te Hrvatske vode, rast je ostvaren u većini ostalih, a posebno u Hrvatskim autocestama s planiranih 4,3 na 5,2 mlrd kuna.

Osnovni pokazatelj poslovanja, dobit, gubitak i realizirane investicije, uz financijski tijek novca ukazuju na specifična stanja pojedinih društava, koja će se odraziti u idućih nekoliko godina.

Ovome treba pribrojati i započete promjene u statusno-organizacijskom smislu, koje su se trebale istaknuti osnovne djelatnosti društva, a riješiti se sporednih. Ovaj proces doveden je do kraja u nekoliko vodećih društava, čime su one pokazale spremnost za privatizacijom.

4. Neto zaduženost društava

4.1. Otvoreni problem koji se pojavljuje kod vodećih društava grupacije u ovom Izvješću (izuzev Hrvatskih telekomunikacija), jest kroničan problem novca za razvitak, odnosno tekuće poslovanje, te time i problem zaduživanja.

Ovo se posebno ističe kod Hrvatskih željeznica, Hrvatske elektroprivrede, INE, te Hrvatskih šuma.

Ministarstvo financija – Uprava za gospodarstvo prema metodologiji MMF u okviru Stand by aranžmana prati tzv. neto zaduženost devet društava.

Neto zaduženost se definira kao zbir sredstava kredita kod domaćih banka uvećanih za vrijednost robnih kredita, te kredite ino-banaka uz garanciju domaćih banaka sve umanjeno za stanje depozita.

Stanje zaduženosti je u drugoj polovici 2003. godine i na početku 2004. godine progrediralo.

Razina zaduženosti na dan 31. prosinca 2003. godine bila veoma velika i iznosila je 3,98 mlrd kuna ukupno. Naime, prema limitima zadanim Stand-by aranžmanom, zaduženost je smjela iznositi najviše 1,78 mlrd kuna. Osobito visoku zaduženost imaju Hrvatske željeznice, kojima je dozvoljena granica određena na 0,69 mlrd. kuna, a stvarna je iznosila 1,97 mlrd kuna na datum 31. prosinca 2003. godine. Slično odstupanje ima i Hrvatske elektroprivreda, čiji limit je određen na 0,89 mlrd kuna, a stvarna zaduženost je bila 1,37 mlrd kuna. Hrvatske šume i Jadrolinija su također imale veću zaduženost od dozvoljene, i to za oko 50 mln kuna. Trend visoke zaduženosti nastavlja se i u početku 2004. godine. Naime, ukupna zaduženost 31. siječnja 2004. godine je bila 3.954 mln kuna, 29. veljače 2004. godine 4.270 mln kuna, 31. ožujka 2004. godine 4.314 mln kuna, te 31. svibnja 4.054 mln kuna.

Do 30. rujna 2004. godine, prema planu će se otplatiti 744 mln kuna, od čega 296 mln kuna domaćim bankama, a 448 mln kuna vanjskim bankama. U zadnja tri mjeseca 2004. godine biti će otplaćen još 231. mln kuna, od čega 55 mln kuna domaćim bankama, a 176 mln kuna stranim bankama. Dakle, ukupna otplata, koja dopijeva u 2004. godini po postojećem kreditnom zaduženju je 975 mln kuna i izvršiti će se iz sredstava samih društava.

Tijekom aktualnih pregovora o novom stand-by aranžmanu s MMF-om utvrđen je plan novih zaduženja tijekom 2004. godine u iznosu od 688 mln kuna do 30. rujna 2004. godine i još 8 mln. kuna u zadnja tri mjeseca 2004. godine ili ukupno 696,1 mln kuna.

Nova zaduženja planirana su u Jadroliniji u iznosu od 190 mln. kuna, sve kod domaćih banaka, a od čega su 170 mln kuna dugoročni krediti. Hrvatska elektroprivreda d.d. je također planirala nova zaduženja u iznosu od 127 mln kuna kratkoročnih kredita kod domaćih banaka i 370 mln. kuna dugoročnih kredita kod stranih banaka.

Hrvatske željeznice imaju i dalje vrlo visoku razinu zaduženosti. Na dan 31. ožujka 2004. godine ukupna zaduženost je bila 2.191 mln kuna, približno polovica ukupne zaduženosti promatranih društava ukupna zaduženost promatranih društava je bila 4.314 mln kuna. Tijekom 2004. godine planirano je da Hrvatske željeznice otplate 10 mln kuna vlastitim sredstvima, dok će ostale otplate trebala preuzeti država. Utvrđeno je da se neće dopuštati nova zaduženja tijekom 2004. godine.

4.2. Novčani deficit/suficit i neto radni kapital

Na dan 31. prosinca 2003. godine sva društva ukupno su imala 16,4 mlrd kuna ukupnih tekućih obveza i 12,4 mlrd kuna tekućih sredstava (tablica 10. u dokumentaciji). Dakle, negativan neto radni kapital je bio 4 mlrd kuna, što znači da je toliko sredstava nedostajalo za uredno

odvijanje redovitog poslovanja. Stanje je osobito nepovoljno u Hrvatskim željeznicama, koje su imale 1,7 mlrd kuna negativnog neto radnog kapitala, kao i u Hrvatskoj elektroprivredi, sa 2,6 mlrd kuna negativnog neto radnog kapitala. Struktura tekućih sredstava je vrlo nepovoljna, jer se od ukupnog iznosa na novac i ostalu financijsku imovinu odnosi svega 16% u Hrvatskim željeznicama i 5% u Hrvatskoj elektroprivredi. Nadalje, 61% tekućih sredstava u Hrvatskoj elektroprivredi se odnosi na potraživanja.

Stanje novčanog deficita/suficita na kraju 2003. godine, kao razlika između dospjelih obveza dobavljačima i novca i novčanih ekvivalenata, je znatno nepovoljnije nego na isti datum prethodne godine (tablica 8.). Ukupne dospjele obveze povećane su za dvostruko, dok je istovremeno iznos raspoloživih novčanih sredstava bio smanjen za 24 posto. Tako je od novčanog suficita u iznosu od 444,6 mln kuna stanje pogoršano do novčanog deficita od 802,3 mln kuna. Stanje je osobito nepovoljno u Hrvatskim željeznicama i Hrvatskoj elektroprivredi, ali i u INA-i. Naime, uslijed velikog povećanja dospjelih obveza i smanjenja raspoloživog novca, INA je na kraju godine imala novčani deficit od 814,9 mln kuna. Problem naplate potraživanja i velika međusobna dugovanja pojedinih društava u vlasništvu države ostaje i dalje vrlo aktualan i potrebno ga je aktivno rješavati.

4.3. Prognozirano povećanje javnog duga, planovi koje prelaze materijalne mogućnosti, stanja novih obveza dugoročno, i obveze prema državnom proračunu zahtijevaju: preispitivanje tekućih i dugoročnih planova, centralizaciju financijskih i kreditnih odnosa s inozemstvom u Ministarstvu financija, u okviru riznice visoki stupanj operativnosti i povećanu odgovornost.

5. Zaposlenost, plaće

Ukupan broj stalno zaposlenih na 31. prosinca 2003. godine u devetnaest društava (Hrvatske telekomunikacije nisu dostavile tražene podatke) bio je 75.897, što je za 2% manje u usporedbi sa istim datumom prethodne godine. Ukupni trošak osoblja (bruto I, doprinosi na bruto I i ostale naknade) iznosio je za 2003. godinu 7,14 mlrd kuna, dok je prethodne godine iznosio 6,82 mlrd kuna, što predstavlja povećanje od 5 posto. Prosječna neto plaća po radniku (redovna plaća) porasla je za 9%, a povećanje su imala sva društva, i to u rasponu od 2% do 14 posto. Hrvatske željeznice i Hrvatska elektroprivreda, kao javna poduzeća sa značajnijim viškom broja zaposlenih, već nekoliko godina provode program smanjivanja broja zaposlenih, osmišljen u skladu sa restrukturiranjem poslovnog sustava u cjelini.

Rast plaća i daljnje kretanje zaposlenosti treba uskladiti s preispitivanjem revidiranih programa razvoja.

PRIKAZ POSLOVANJA PO DRUŠTVIMA

1. HŽ - HRVATSKE ŽELJEZNICE d.o.o.

Hrvatske željeznice, trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću u vlasništvu Republike Hrvatske. Osnovna djelatnost društva je unutarnji i međunarodni prijevoz putnika i robe, te izgradnja, osuvremenjivanje i održavanje željezničkih infrastrukturnih kapaciteta. Uz to društvo ostvaruje prihode i od ostalih djelatnosti, uslugama unutar HŽ-a i izvan sustava Hrvatskih željeznica. Unutar društva djeluje 14 ovisnih društava u potpunom vlasništvu HŽ-a, čija se djelatnost sastoji od dopune osnovne djelatnosti HŽ-a, te trgovačko društvo d.d. 51% u vlasništvu HŽ-a - Željezničko projektno društvo.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Trgovačko društvo (javno poduzeće) od posebnog interesa, značajan prijevoznik roba i usluga, koje je pretrpjelo značajne ratne štete, u zadnjih četrnaest godina posluje s gubitkom, padom fizičkog prijevoza roba i usluga, posebno u ratu, te s ozbiljnim nedostatkom investicija.

U posljednjih nekoliko godina iznos gubitka bio je sljedeći:

	Gubici			u mln
	2000	2001	2002	2003
gubitak – ukupno	394,1	598,7	227,4	189,8

Uočava se smanjenje gubitka.

Međutim, veći problem, koji se javlja kao pratitelj tekućeg poslovanja je problem tekuće likvidnosti i sredstva investicija. Ovaj problem naročito je naglašen u razdoblju 2001. – 2003. godine.

U ovakvim prilikama utvrđen je Program petogodišnjeg razvoja u iznosu od 19 milijardi kuna (2,5 mlrd EUR). U razdoblju od 2004. do 2008. godine, te Zakon o željeznici, kojeg je usvojio Hrvatski sabor u svibnju 2003. godine.

Paralelno, počele su različite faze restrukturiranja i novog statusnog organiziranja. Misija MMF (2002. g.) insistirala je na smanjenju broja zaposlenih, ograničenju rasta plaća, napuštanje nerentabilnih pruga i ograničenje zaduživanja.

Iako su polučeni određeni uspjesi isti nisu mogli usporiti ili otkloniti probleme u tekućem poslovanju.

Visoka razina planiranih investicija, u sljedećih pet godina, te kapitalnih troškova od 2,2 mlrd kuna u 2002. godini, te plansko zaduženje od 1,7 mlrd kuna navelo je MMF i nakon misije u ožujku 2002. godine, da predloži «da se plan investicija razloži po prioritetima i da se rastepe tako da se eliminiraju predviđeni gubici».

Otvorene investicije u infrastrukturi i prijevozu u nekoliko zadnjih godina bile su:

u mln kuna

	2001	2002	Plan 2003	2003
- infrastrukture	170,0	269,9	2172,4	789,5
- prijevoz	250,7	376,5	1574,1	732,1

Plan u 2003. godini ostvaren je s 40,6 posto.

U ostalim elementima poslovanja u 2003. godini, u odnosu na 2002. godinu postignuti su sljedeći rezultati:

- fizička produktivnost (neto tonski km po zaposlenom) povećan je za 13,2 posto,
- ukupni prihod ostvaren je na razini od 3.371,4 mln kuna i veći je za 14,8 posto,
- prihodi od prijevoza putnika i roga iznosili su 850,9 mln kuna i povećani su za 6,6 posto,

No financijska efikasnost je i dalje slaba zbog visokih operativnih troškova i visokih troškova plaća koje su izašle iz ranijih okvira dogovorenih odnosa i zavisnog rasta uz smanjenje zaposlenih.

U cjelini poslovanja, razvitak Hrvatske željeznice ovise u prvom redu od državnog proračuna, te subjekata u vlasništvu države na pr. INA, HEP.

Sljedeći podaci ukazuju na ovu tvrdnju.

FINANCIJSKI REZULTATI

R.b.	ELEMENTI	OSTVARENO			INDEKSI		
		2001	2002	2003	2002/2001	2003/2002	2003/2001
1	2	3	4	5	6	7	8
A	UKUPNI PRIHOD	2.553,4	2.936,0	3.371,4	115,0	114,8	132,0
1.	Prihod o prijevoza putnika i roba	737,2	797,9	850,9	108,2	106,6	115,4
1.1.	- putnika	262,9	287,4	284,6	109,3	99,0	108,3
1.2.	- robe	474,3	510,5	566,3	107,6	110,9	119,4
2.	Prihod iz Državnog proračuna	1.158,0	910,4	1.260,3	78,6	138,4	108,8
2.1.	- za poticanje putničkog prijevoza	217,0	33,6	405,3	15,5	1.206,3	186,8
2.2.	- za održavanje željezničke infrastrukture	574,8	592,0	542,9	103,0	91,7	94,5
2.3.	- za otplate kredita	253,7	283,7	273,1	111,8	96,3	107,6
2.4.	- za otpremnine	63,5	48,6	39,0	76,5	80,2	61,4
2.5.	- za tekuću likvidnost	33,0					
3.	Ostali prihod	658,2	1.227,7	1.260,2	186,5	102,6	191,5
	- u tome: prihod po kreditima koje je preuzela Država		549,2	651,4		118,6	

Ovisnost HŽ od državnog proračuna približila se do razine od skoro 2,0 milijardi kuna ili 59 posto, a operativna potreba likvidnog niza od 800 – 1200 mln kuna.

Participacija države u financijskim prihodima HŽ iznosi u mln kuna:

u mln kuna

2001	2002	2003
1.158,0	1.826,9	1.911,6

Porast sredstava države iznosi u 2003. na 2001. godinu 65 posto, 2003. na 2002.. godinu, 5,2 posto.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Nova Uprava HŽ-a od 22.04.2004. prihvatila je Poslovni plan za 2004. godinu čiji su elementi izmijenjeni u odnosu na Poslovni plan iz veljače 2004. godine, i uputila ga je na raspravu i usvajanje Nadzornom odboru koji do dana 31.5.2004. godine nije održan.

Skupština HŽ-a (resorni ministar) još nije dala konačnu suglasnost na planski dokument za 2004. godinu.

Planirani ukupan prihod za 2004. godinu iznosi 3.589,5 mln kuna što je za 6,5 % više u odnosu na ostvarenje 2003. godine (3.371,4 mln kuna).

Planom predviđen prihod od prijevoza putnika iznosi 314,9 mln kuna i veći je za 10,6 %, prihod od prijevoza robe iznosi 587,0 mln kuna, s povećanjem od 3,7% u odnosu na ostvareni u 2003. godini.

Planom HŽ-a za 2004. godinu sredstva iz Državnog proračuna za tekuće poslovanje iznose 1.179,2 mln kuna, u usporedbi s ostvarenim 2003. godine (1.260,3 mln kuna) manja su za 6,4%, sa slijedećom strukturom:

• planirani prihod za poticanje putničkog prijevoza	381,6 mln kuna
• za održavanje željezničke infrastrukture	211,6 mln kuna
• za otplatu kredita (glavnica i kamate)	530,2 mln kuna
• sredstva za otpremnine iz proračuna	55,8 mln kuna.

Ostali prihodi planirani su u iznosu od 1.508,4 mln kuna. U ostalim prihodima prikazan je prihod po osnovi kredita koje je preuzela država u 2003. godini, a korišteni su za ulaganja u putničke vagone u iznosu od 51 mln kuna i prihod po kreditu u iznosu od 900 mln kuna koji je u 2003. godini podignut zbog manje odobrenih proračunskih sredstava, a koji bi država trebala preuzeti u 2004. godini. Ovisno o državnom novcu iznosi 2.130,2 mln kuna.

Ukupni rashodi planirani su u iznosu od 3.772,9 mln kuna s povećanjem od 5,9% u odnosu na ostvarene 2003. godine. Materijalni troškovi planirani su u iznosu od 1.246,9 mln kuna s rastom od 17,8%, troškovi radnika u iznosu 1.607,6 mln, kuna s povećanjem 1,6%, planirani troškovi amortizacije u iznosu od 313,2 mln kuna su približno na razini 2003. godine (1,8% niži). Ostali troškovi planirani su u iznosu od 605,2 mln kuna s planiranim rastom od 4,1 posto.

Planirani gubitak za 2004. godinu iznosit će 183,4 mln kuna, približno na razini ostvarenog 2003. godine (planirano smanjenje 3,4%).

Broj zaposlenih za 2004. godinu iznosi 13.781 s smanjenjem od 1.124 radnika ili za 7,5%. To će se postići prirodnim odlivom, poticajnim otpremninama i izdvajanjem društava koje nisu u osnovnoj djelatnosti.

Prosječno planirana bruto plaća po zaposlenom iznosit će 6.494 kune, neto 4.717 kuna, s porastom od 21%, što je rezultat potpisivanja kolektivnog ugovora kojim su plaće povećane prosječno za 18 posto.

Troškovi održavanja željezničke infrastrukture za 2004. godinu iznose 1.162,0 mln kuna. Poznati izvori financiranja su sredstva iz Državnog proračuna u iznosu od 211,6 mln kuna, nedostajuća sredstva iznose 950,4 mln kuna, kao likvidni manjak, o kojem će vjerojatno voditi brigu vlasnik.

Prema planu tijeka novca u 2004. godini nedostajuća sredstva ukupno iznose 2.472 mln kuna, za tekuće poslovanje 1.084 mln kuna, te za investicije 1.388 mln kuna. Daljnje kreditno zaduživanje ovisit će o dinamici realizacije investicija.

Planirale investicije za 2004. godinu iznose 2.583,2 mln kuna, s povećanjem od 69,8% u odnosu na ostvarene u 2003. godini od 1.521,6 mln kuna. Planirano ulaganje u željezničku infrastrukturu iznosi 1.904,8 mln kuna, u željeznički prijevoz 678,4 mln kuna.

Poznati izvori financiranja planiranih investicija su sredstava državnog proračuna u iznosu od 92,8 mln kuna, te kreditna sredstva od 1.195,6 mln kuna. Nedostajuća sredstva iznose 1.387,5 mln kuna. Realizacija planiranih investicija ovisit će o mogućnosti osiguranja sredstava iz dodatnih izvora.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

U prvom tromjesečju 2004. godine u odnosu na razdoblje I-III 2003. godine Hrvatske željeznice su zabilježile:

- Povećanje naturalne produktivnosti (RTKM po zaposlenom) za 8,9 posto,
- Ostvareni rad iskazan u reduciranim tonskim kilometrima (RTKM) povećani su za 2,9 posto
 - prevezeni putnici su povećani za 2%, putnički kilometri za 2,6 posto
 - tone prevezene robe povećane su za 2,9%, a netotonski kilometri (NTKM) za 3 posto
- Ukupan prihod iznosio je 728,8 mln kuna s povećanjem od 4,7% (32,5 mln kuna)
- Prihodi od prijevoza putnika i roba izmirili su 191,5 mln kuna povećani su za 7 posto,
- Udio iz Državnog proračuna povećan je u iznosu od 319 mln kuna
- Ostali prihodi iznosili su 218,3 mln kuna (u tome rashodi iznose 125,2 mln kuna).

Do kraja godine Hrvatske željeznice očekuju da će se zacrtane aktivnosti u Poslovnom planu za 2004. godinu u najvećoj mjeri ostvariti.

Ukupno za tekuće poslovanje i ulaganja u programe i projekte modernizacije Hrvatskim željeznicama nedostaju sredstva u iznosu 2.356 mln kuna.

Obzirom na mogućnosti Državnog proračuna Hrvatske željeznice predlažu slijedeću dopunu Državnog proračuna (ostale pozicije u proračunu za 2004. godinu ostaju kao dosada):

Šifra		Naziv	Proračun za 2004.	Dopuna proračuna	Ukupno proračun 2004. (4+5)
1	2	3	4	5	6
A570335	3512	Poticanje putničkog i kombiniranog prijevoza	381.579.000	50.000.000	431.579.000
A570334	3512	Održavanje željezničke infrastrukture i regulacija prometa	211.588.000	1.350.000.000	1.561.588.000

Napomena: U koloni 5 pod pozicijom A570334 za tekuće poslovanje predviđeno je 950 mln kuna, a za investicije 400 mln kuna.

Uz dopunu Državnog proračuna predlaže se financiranje željezničke infrastrukture sredstvima iz prodajne cijene naftnih derivata u visini 0,60 kuna po litri isporučenih i uvezenih naftnih derivata s primjenom od 01.09.2004. godine što bi iznosilo oko 423 mln kuna.

Ukoliko bi se realiziralo naprijed navedeno Hrvatskim željeznicama bi ostalo otvoreno pitanje još oko 532 mln kuna za koje bi se do kraja godine trebalo iznaći rješenje.

U razdoblju I-III 2004. godine prispjeli računi za radove na investicijama infrastrukture i prijevoza iznose 273,3 mln kuna. U 2004. godini u planiranim ulaganjima od 2.551 mln kuna, najvećim dijelom su ulaganja čiji su radovi započeti ili ugovoreni u 2003. godini i iznose 1.908 mln kuna.

Između ostalih projekata na infrastrukturi kao primjer navodi se najveći projekt osuvremenjivanje i izgradnja vb koridora »Lička pruga« za koju su planirana sredstva u iznosu 1.070 mln kuna, poznati izvori su 769,4 mln kuna i nedostaju sredstva u iznosu 314. mln kuna - projekt u tijeku.

Između ostalih projekata u tijeku navode se projekti modernizacija 38 putničkih vagona, rekonstrukcija 5 spavaćih vagona – radovi završeni i vagoni uskoro u prometu. Nabava 320 teretnih, (30 vagona čeka tehnički prijem), rekonstrukcija i modernizacija teretnih vagona izrada RO-LA vagona.

Ovdje treba naglasiti da je Vlada donijela Zakon o željeznici i da je primjena Zakona prolongirana na 01.01.2006. godine. U tom periodu potrebno je, a u skladu sa Zakonom, donijeti pod zakonske akte kao i organizacijske promjene društva.

Operativni zaključak

Uz nastavak procesa restrukturiranja Hrvatskih željeznica prema Strategiji restrukturiranja i modernizacije Hrvatskih željeznica, Hrvatske željeznice nastojat će u 2004. godini poduzeti i druge aktivnosti:

u putničkom prometu:

- *skratiti vrijeme putovanja i zadržavanja na najmanju moguću mjeru*
- *poboljšati kvalitetu putničkog prijevoza kroz održavanje, rekonstrukciju i modernizaciju voznog parka,*

u teretnom prometu:

- izvršiti segmentaciju tržišta i odabrati ciljane prijevoze – robe,
- povećavati prijevoz opasnih tereta, promjenom zakonskih odredbi u cilju zaštite okoliša i sigurnosti prijevoza ovih roba,
- podići kvalitetu usluge kroz: povećanu brzinu prijevoza, smanjenje vremena na utovarno-istovarnim operacijama, smanjiti neurednosti i štete u prijevozu,
- unapređenje informatičkog praćenja teretnih vagona

Smanjenje troškova poslovanja treba ostvariti:

- izravnim uspostavljanjem odgovornosti za potrošnju materijala i usluge na razini pojedinih organizacijskih jedinica (nositelji odgovornosti su u prvom redu nadležni rukovoditelji),
- raditi i dalje na donošenju normativa rada i potrošnje materijala za pojedina područja, odnosno procese rada,
- racionalizacija broja skladišta, te cjelokupnog skladišnog i nabavnog poslovanja,
- zamjenom klasičnih lokomotiva u putničkom prijevozu dizel i elektromotornim vlakovima smanjit potrebnu količinu pogonske energija,
- ulaganjima u stabilne i mobilne kapacitete smanjiti troškove održavanja,
- ponoviti zahtjev nadležnim ministarstvima za oslobađanje od obveze plaćanja odnosno umanjenja cijene dizel goriva za iznos posebnog poreza (akcize) na naftne derivate.

Povećanje prihoda:

U putničkom prijevozu:

- smanjenja povlastica i diferencijacija cijena,
- zaključivanja ugovora o obvezama javnog prijevoza (tzv. PSO) s županijama, gradovima, općinama o subvencioniranju putničkog prijevoza,
- korištenje kolodvorskih zgrada u komercijalne, izložbene i druge namjene.

U teretnom prijevozu

- diferencijacije cijena prema prugama i kategoriji komitenata odnosno zamjenom klasičnog tarifnog sustava pristupom tzv. cijene vlaka,
- omasovljenjem tereta i pošiljaka s naglaskom na bolje korištenje vagona,
- razvojem kombiniranog prometa u smislu nabavki niskopodnih vagona i modernizacije terminala za kontejnerski promet,
- korištenja skladišnog prostora za potrebe komitenata, kao i drugim komercijalnim

D) Otvoreni problemi i akcije

U 2004. godini, posebno po preporuci MMF, nužno je odobriti scenarij ulaganja u kapacitete HŽ, uz uvjet da se isti, u potpunosti, mogu financirati prema raspoloživim kapacitetima državnog proračuna.

Nužno je osmisliti plan restrukturiranja, uz minimiziranje troškova.

Pripremiti program zatvaranja lokalnih pruga. Usuglasiti sve tekuće troškove poslovanja s mogućnostima.

2. HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.

Tijekom prve polovice 2003. godine dovršeno je preoblikovanje društva u HEP Grupu, koju čine povezana, ali pravno samostalna trgovačka društva. Društvo HEP Grupa je ustrojeno na način da su organizacijski i financijski poslovno vezani uz temeljnu djelatnost proizvodnje električne energije razdvojeni od ostalih poslovnih djelatnosti. Organizacijski dijelovi društva su Hrvatska elektroprivreda d.d. u potpunom vlasništvu Republike Hrvatske i devet samostalnih društava u vlasništvu HEP d.d.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Hrvatska elektroprivreda završila je poslovnu godinu sa dobiti od 318,7 mln kuna, dok je u prethodnoj godini dobit iznosila 53,7 mln kuna, što je gotovo šest puta manje.

Ukupni prihodi iz poslovanja iznosili su 8.123,4 mln kuna i bili su za 8% viši nego u prethodnoj godini. Većina (80%) prihoda iz poslovanja, ili 6,5 mlrd kuna ostvareno je od proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije, a ostalo čine plin, toplinska energija, izgradnja, usluge i ostalo.

U 2003. godini ostvaren je rast potrošnje električne energije od 4,7%, pa su stoga i prihodi od električne energije za 516 mln kuna viši nego u prethodnoj godini. Financijski prihodi bili su 245 mln kuna, od čega se 162,4 mln kuna odnosi na tečajne razlike. Izvanredni prihodi su bili 519,6 mln kuna, od čega se 341,9 mln kuna odnosi na prijenos HEP-ovih udjela u poduzećima i bankama na Hrvatski fond za privatizaciju.

Ukupni rashodi iz poslovanja realizirani su u iznosu od 8.034,1 mln kuna i bili su za 7% viši nego u prethodnoj godini. Financijski rashodi iznosili su 236,4 mln kuna, od čega se 259,5 mln kuna odnosi na kamate, a 76,9 mln kuna na tečajne razlike. Izvanredni rashodi su bili 293,8 mln kuna, i to 132,8 mln kuna se odnosi na otpis investicija, 46,4 mln kuna na vrijednost udjela prenesenih Hrvatskom fondu za privatizaciju po odluci Vlade, i 73,1 mln kuna se odnosi na otpis nenaplaćenih potraživanja od kupaca.

U strukturi rashoda troškovi energetske goriva i nabave električne energije zajedno čine 36% troškova poslovanja i u 2003. godini bili su 8,6% viši nego u prethodnoj godini, ili za 231 mln kuna. Troškovi osoblja veći su za 7,4% u odnosu na prethodnu godinu, a što je u skladu sa odredbama Kolektivnog ugovora. Naime, bruto vrijednost boda povećana je za 4,2%, te je prosječna bruto plaća povećana za 7,5 posto. Hrvatska elektroprivreda ima program poticajnih mjera za smanjenje broj zaposlenih i provodi ga već tri godine. Tijekom 2003. godine u okviru tog programa 193 radnika otišla su iz HEP-a uz ukupni trošak od 39,5 mln kuna. Inače, do sada su ovim programom bila obuhvaćena 992 radnika, uz ukupne troškove od 166 mln kuna.

Dobit društva za 2003. godinu iznosila je 318,7 mln kuna, dok je u prethodnoj godini bila 53,8 mln kuna. Dobit iz redovnog poslovanja iznosila je 89,2 mln kuna, i to je prvi puta od 2000. godine da je rezultat iz redovnog poslovanja bio pozitivan. Naime, u 2000. i 2001. godini gubitak iz poslovanja je bio oko 440 mln kuna svake godine. Dobit je ostvarena i u poslovanju djelatnosti

električne energije, u iznosu od 149,8 mln kuna. Iz uvoza je potrošeno 16% ukupne električne energije. NE Krško počela je isporučivati struju tek 19. travnja 2004. godine, te je tako u strukturi izvoza zastupljena sa svega 10 posto. U djelatnosti toplinarstva realiziran je gubitak kao i u djelatnosti plina.

Ukupne dugoročne obveze na kraju 2003. godine iznosile su 4.136,1 mln kuna, a kratkoročne obveze 2.507,9 mln kuna. Najveće dugoročne obveze, bile su prema kreditnim institucijama 3.826,5 mln kuna, i prema vjerovnicima 6,5 mln kuna.

Od kratkoročnih obveza, ukupne obveze prema dobavljačima iznosile su na 31. prosinca 2003. godine 1.819,9 mln kuna, što je povećanje za 11% u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnog iznosa su 1.047,2 bile obveze prema dobavljačima, a 771,7 mln kuna obveze za investicije. Najveća pojedinačna obveza odnosi se na dobavljača INA d.d. u iznosu od 251 mln kuna, od čega je 114,8 mln kuna dospjelo.

Ukupna potraživanja od kupaca iznosila su na dan 31. prosinca 2003. godine 1.247 mln kuna. Taj iznos je za 4% viši nego na isti datum prethodne godine. Dospjela potraživanja od kupaca bila su 1.060 mln kuna, što je također 4% više nego prethodne godine. Potraživanja se najvećim dijelom odnose na kupce električne energije. Iako su dospjela potraživanja od kupaca i dalje veoma veliki problem, broj dana vezivanja potraživanja stalno se smanjuje, sa 88 dana u 2000. godini na 63 dana u 2002. godini i 59 dana u 2003. godini.

Ukupna tekuća sredstva na 31. prosinca 2003. godine bila su 2.414 mln kuna, a ukupne tekuće obveze 5.003,6 mln kuna, što znači da je neto radni kapital bio negativan u iznosu 2.589,7 mln kuna. To je smanjenje za 10% u odnosu na prethodnu godinu, no problem nedostatka likvidnih sredstava je i dalje veoma velik.

Na kraju 2003. godine, Hrvatska elektroprivreda je imala 297,4 mln kuna kratkoročnih kredita kod domaćih banaka, uglavnom sa dospijecom u prvoj polovici 2004. godine. Ukupna zaduženost po dugoročnim kreditima 31. prosinca 2003. godine je bila 1.118,5 mln kuna.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Planom investicija predviđeno je ulaganje od 2.251,3 mln kuna, sa najvećim udjelom distribucije električne energije (876,7 mln kuna), zatim prijenosa električne energije (673,1 mln kuna), proizvodnje električne energije (391,5 mln kuna). Planirani izvori financiranja su amortizacija u iznosu 1.002,9 mln kuna, zatim krediti u korištenju u iznosu od 767,2 mln kuna, novi krediti u iznosu od 325 mln kuna i naknade za priključak u iznosu 156,9 mln kuna. Tijekom 2003. godine ukupno ostvarenje investicija bilo je u iznosu 2.294,5 mln kuna. Najznačajnije investicije odnose se na revitalizaciju pojedinih hidroelektrana i termoelektrana, obnovu i izgradnju prijenosne mreže, povezivanje naselja na toplinsku mrežu, konsolidaciju informatičke strukture itd. Kako bi se osigurala sva sredstva potrebna za provedbu plana investicija u 2004. godini, razmatrana je i ocijenjena kao najprihvatljivija ponuda Citibank London. Naime, ona sadrži mehanizme zaštite od mogućih tržišnih rizika, tj. troškovi kamata su povezani sa kretanjem cijena mazuta. Dode li do povećanja cijena mazuta, obračunavati će se niža kamatna stopa i obrnuto.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

U razdoblju siječanj - ožujak 2004. godine ostvaren je ukupni prihod u iznosu od 2.406,1 mln. kn i dobit prije oporezivanja od 482,7 mln kuna, dok dobit iz poslovanja iznosi 389,9 mln. kn. Prihodi od poslovanja veći su 10% (202,6 mln. kn) u odnosu na isto razdoblje prošle godine

prvenstveno zbog porasta prihoda od prodaje električne energije. Troškovi poslovanja veći su samo 2,6% (47,7 mln kn) pri čemu su varijabilni troškovi manji 4% (36,7 mln kn) zbog odlične hidrologije, a fiksni veći 9,4% (84,4 mln kn) zbog rasta troškova osoblja, održavanja i amortizacije. Neto efekat tečajnih razlika u financijskim prihodima od 114,8 mln kn uslijed pada tečaja eura za 3,3% i dolara za 1% u odnosu na početak godine.

Djelatnost električne energije (obuhvaća društva HEP d.d., HEP Proizvodnja, HEP Prijenos, HEP Distribucija i HNOSIT) ostvarila je rast prihoda od prodaje električne energije od 9,4% (157 mln kn) uz rast bruto potrošnje od 5,2%. Prihod od prodaje električne energije iznosi 1,8 mlrd. kn. Ostvarena je dobit iz poslovanja od 391 mln. kn, a nakon financijskih (pozitivne tečajne razlike 114,8 mln. kn) i izvanrednih prihoda i rashoda neto dobit prije oporezivanja je 481,3 mln kn. Struktura izvora električne energije povoljnija je od planirane – udjel hidroelektrana je 40% s proizvodnjom 25% većom od planirane, dok je proizvodnja u termoelektranama manja od planirane za 14%.

Toplinarstvo (obuhvaća društva HEP Toplinarstvo i Toplinarstvo Sisak) je ostvarilo pad prihoda od prodaje od 3% zbog manje potrošnje toplinske energije uslijed blaže zime. Ukupno je ova djelatnost ostvarila gubitak od 5,3 mln. kn, HEP Toplinarstvo ima gubitak od 4,6 mln, Toplinarstvo Sisak gubitak od 0,7 mln kn.

HEP Plin je ostvario pad prihoda od 5,7% uz pad potrošnje plina od 6% zbog blaže zime. Ostvarena je dobit od 7,3 mln kn.

U 2004. godini nastavlja se korištenje dugoročnih investicijskih kredita koji su ugovoreni u prethodnim godinama i to:

- 37 mln eura temeljem ugovora potpisanog s HBOR-om 13.03.2002. godine, u ukupnom iznosu 123 mln eura, a koristi se za financiranje Programa TS Ernestinovo i TS Žerjavinec,
- 4,9 mln eura temeljem ugovora potpisanog s Brodomerkurom – HVB Splitskom bankom 14.03.2002. godine, u ukupnom iznosu 6,6 mln eura, a koristi se za financiranje izgradnje TS Dobri Split.

Za potrebe financiranja Programa energetske učinkovitosti koji provodi HEP ESCO d.o.o., u prošloj godini potpisan je ugovor s Svjetskom bankom (IBRD) na iznos 4,4 mln. eura, a u 2004. g., potpisan je ugovor sa sindikatom domaćih banaka, u iznosu 3 mln eura.

Temeljem usvojenog Investicijskog plana za 2004. godinu i potrebe financiranja prenesenih obveza po investicijama iz 2003.g., utvrđena je potreba za novim kreditnim sredstvima u iznosu od 385 mln. kuna. U svrhu osiguranja navedenih potrebnih sredstava, usuglašeni su svi uvjeti kredita sa CITIBANK, London u iznosu EUR 50 mln, a potpisivanje ugovora očekuje se nakon dobivanja suglasnosti od strane Vlade RH (trenutno u proceduri).

Za povećanje plana investicija u III i IV kvartalu do 30 mln. EUR, predviđa se zaduženje na domaćem financijskom tržištu.

Dana 12.03.2004. godine potpisan je prolongat ugovora sa CITIBANK Budimpešta za ino kratkoročnu revolving kreditnu liniju u iznosu 15 mln eura. Sredstva su namijenjena za obrtna sredstva.

Stupanj izvršenja planiranih investicija je relativno nizak, što je s obzirom da je početak godine uobičajeno u poslovanju HEP grupe. Dinamika investiranja intenzivirat će se u narednim kvartalima pa se završetak izgradnje planiranih objekata očekuje se u planiranim rokovima.

Za realizaciju planiranih ciljeva nominirano je 69 projekata i za svaki projekt utvrđen je rok do kojeg se mora pripremiti elaboracija za donošenje odluke Uprave HEP d.d. i rok do kojeg se projekt mora ostvariti.

U skupini projekata, koji imaju za cilj obnovu i proširenje tehničko – tehnoloških sustava s kojima upravlja HEP grupa predviđena je izgradnja novih elektrana, izgradnja kapitalnih objekata prijenosne i distribucijske mreže te poboljšanje tehničkih parametara distribucijske mreže, kao i obnova postojećih elektroenergetskih i pratećih objekata i postrojenja. U mandatnom razdoblju dovršio bi se blok 100 MW u TE-TO Zagreb i blok 250 MW u TE Sisak.

D) Otvoreni problemi i akcije

Poslovni ciljevi HEP Grupe proizlaze iz činjenice da će društvo uskoro poslovati u uvjetima tržišne konkurencije, pa je nužno povećati produktivnost rada na razinu europskih elektroprivrednih kompanija. S time u vezi je važno tijekom 2004. godine dovršiti program restrukturiranja poslovnog sustava u HEP Grupu i unutar nje uspostaviti nove korporativne odnose. To će biti osnova za reorganizaciju i unaprjeđenje poslovnih funkcija. Osim poslovnog restrukturiranja, potrebno je intenzivirati program mjera za smanjenje gubitaka i neobračunate električne energije na prijenosnoj i distribucijskoj mreži, s obzirom da su ti gubici znatno viši od europskog standarda. Plan investicija je izrađen u skladu sa navedenim ciljevima, te je planirano zaduženje u inozemstvu opravdano.

HEP Grupa i dalje ima veliki problem visokih dospjelih potraživanja od kupaca, najvećim dijelom od kućanstava i velikih gospodarskih potrošača, čije slabo poslovanje uvjetuje velike neplaćene obveze. Iako je HEP više puta pokušavao smanjiti dospjela potraživanja intenziviranjem naplate, ukupan iznos se nije značajnije smanjio, te je nužno razmotriti druge mogućnosti realizacije i zaštite svojih potraživanja. Odnosi sa kupcima se moraju unaprijediti, ali kroz uvođenje tržišnog pristupa i sa krajnjim ciljem zadržavanja vodećeg mjesta na tržištu električne energije.

Pred Upravom HEP je i zadatak rješavanja spora proizašlog zbog raskidanja Kolektivnog ugovora s radnicima.

3. HRVATSKE ŠUME d.o.o.

«Hrvatske šume» - javno poduzeće za gospodarenje šumama i šumskim zemljištima u Republici Hrvatskoj, započelo je s radom 1. siječnja 1991. godine, a preoblikovano je u Hrvatske šume d.o.o. u travnju 2002. godine.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Poslovanje je u 2003. godini rezultiralo je većim rastom poslovnih rashoda nad rastom poslovnih prihoda što upućuje na potrebu racionalizacije troškova. Ukupni prihod iznosio je 1.904 mln kuna i bio je na razini prethodne godine. Ukupni rashod iznosio je 1.920 mln kuna i bio je za 3% veći nego prethodne godine.

Rezultat povećanih troškova iskazan je gubitkom u visini 17 mln kuna. U 2002. godini ostvarena je dobit u visini od 39,4 mln kuna.

U strukturi ukupnog prihoda značajnije povećanje bilježe prihodi od prodaje u zemlji koji iznose 1.195 mln kuna. Značajnije smanjenje bilježe financijski prihodi koji iznose 25 mln kuna ili za 58%, a razlog takvog pada je prodaja dionica Zagrebačke banke u prošloj godini u iznosu 28 mln kuna.

U ukupnom rashodu značajnije su porasli materijalni troškovi koji iznose 533 mln kuna za 7% i troškovi osoblja koji iznose 724 mln kuna ili za 5 posto. Amortizacija je veća za 13% i iznosi 85 mln kuna. Ostali troškovi poslovanja iznose 517 mln kuna u tome troškovi jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma, iznose 255 mln kuna i veći su za 6 posto.

Novčani deficit se povećao – na dan 31. 12. 2003. iznosio je 126 mln kuna i bio je veći za 56% od deficita prethodne godine, zbog znatno većih dospjelih obveza.

Dugoročne obveze iznosile su na dan 31.12.2003. godine 160 mln kuna, 20% više nego prethodne godine. Od toga se glavnina odnosi na obveze prema kreditnim institucijama. Kratkoročne obveze iznosile su 490 mln kuna ili 11% više nego prethodne godine, od čega se 236 mln kuna odnosi na dobavljače, 92 mln kuna na obveze prema kreditnim institucijama, 43 mln kuna na obveze prema zaposlenima, 34 mln kuna na obveze za poreze, doprinose i druge pristojbe, 64 mln kuna na ostale obveze, a 13 mln kuna na obveze po osnovi zajmova. Ukupne obveze prema dobavljačima su na dan 31. 12. 2003. iznosile 236 mln kuna, od čega je 144 mln kuna dospjelo. Ukupna potraživanja od kupaca iznosila su 319 mln kuna, od čega je 139 mln kuna dospjelo.

Neto radni kapital je na dan 31. 12. 2003. iznosio 90 mln kuna i bio je za 42 mln kuna manji nego prethodne godine. Uzrok tome je povećanje tekućih obveza za 12 posto. To je utjecalo na smanjenje koeficijenta tekuće likvidnosti koji iznosi 1,18 dok je na dan 31.12.2002. iznosio 1,30. Poslovanje društva približava se pragu nelikvidnosti.

Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada je iznosio 9.533 i bio je za 1% veći nego prethodne godine. Neto prosječna plaća je iznosila 5.199 kuna i bila je za 4% veća nego prethodne godine kada je iznosila 4.990 kuna.

Za investicije je utrošeno 86 mln kuna, a prethodne godine 81 mln kuna. Amortizacija je iznosila 85 mln kuna i bila je 13% veća nego prethodne godine.

Do 31.12.2003. završen je postupak likvidacije četrnaest društava - kćeri što je za posljedicu imalo osnivanje trinaest radnih jedinica u sastavu društva. U tijeku je postupak likvidacije još jednog d.o.o. – Fazanerija Peski. U siječnju počela su poslovati dva nova društva u sastavu Hrvatskih šuma d.o.o.: Hrvatske šume Tours i Hrvatske šume Consult.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Plan poslovanja za 2004. godinu ima za cilj racionalizaciju troškova poslovanja i bolje korištenje vlastitih kapaciteta s krajnjim ciljem, uspješnijeg poslovanja.

Planom poslovanja za 2004. godinu očekuju se prihodi od poslovanja u visini 1.867 mln kuna i rashodi poslovanja u visini 1.866 mln kuna. Predviđena visina amortizacije iznosi 89 mln kuna.

Planom investicija očekuju se ulaganja u visini 81,5 mln kuna, a prioritet u ulaganjima imaju proizvodne investicije: šumska mehanizacija i šumske prometnice. Planirane investicije financirat će se vlastitim sredstvima. Dio planirane bruto akumulacije u visini 29 mln kuna koristit će se u 2004. za otplatu glavnice zajmova korištenih za nabavu opreme u prethodnim godinama.

C) Ocjena rezultata poslovanja u 2004. godini

U promatranom razdoblju ostvareni su ukupni prihodi od 419 mln kuna i za 3% su manji od ostvarenih u istom razdoblju 2003. godine. Dijelom je to uzrokovano izuzetno nepovoljnim vremenskim prilikama, a dijelom i stoga što je prošle godine u siječnju obračunato (situirano) 250 mln kuna ostvarenih ulaganjem u biološku reprodukciju šuma u 2002. godini (prenijeto u 2003. godinu).

Ukupni rashodi su ostvareni u visini 387 mln kuna. U odnosu na prošlu godinu veći su za 8% ili za 30 mln kuna. Plaće su u ovom razdoblju sudjelovale u troškovima sa iznosom od 179 mln kuna i to je u odnosu na prošlu godinu kada su iznosile 158 mln kuna povećanje za 13%. Najvećim dijelom je to uzrokovano povećanjem vrijednosti boda prema novom Kolektivnom ugovoru.

Društvo je u ovom razdoblju ostvarilo dobit od 32 mln kuna. To je za 57% slabiji rezultat u odnosu na isto razdoblje prošle godine kada je ostvarena dobit od 75 mln kuna. Kod analize rezultata poslovanja po kvartalima treba u obzir uzeti sezonski karakter u gospodarenju šumama, što ima izravne učinke na dinamiku ostvarenja prihoda i rashoda.

D) Otvoreni problemi i akcije

- *Izvršiti deregulaciju cijena*
- *Smanjiti ukupno planirana sredstva dnevnica za službena putovanja za 40%.*
- *Smanjiti korištenje službenih automobila za 25%.*
- *Smanjiti troškove reprezentacije u odnosu na Pravilnikom dopuštene za 50%.*
- *Restrukturiranje Hrvatskih šuma d.o.o.*

4. JADROLINIJA

Jadrolinija, društvo za linijski pomorski prijevoz putnika i tereta, društvo s vlastitom pravnom osobnošću čiji je jedini vlasnik – osnivač Republika Hrvatska s temeljnim kapitalom od 209 mln kuna.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Društvo Jadrolinija prevezlo je u 2003. godini 7.773.089 putnika, 8% više nego prethodne godine, 2.089.864 vozila, isto tako 8% više, a brodovi su prevalili ukupno 1.069.355 nautičkih milja ili 5% više nego prethodne godine.

Ukupni prihod je iznosio 673 mln kuna i bio je za 7% veći nego prethodne godine. Ukupni rashod je iznosio 657 mln kuna i bio je za 6% veći nego prethodne godine.

Društvo Jadrolinija je na dan 31. 12. 2003. ostvarilo dobit u iznosu od 16 mln kuna, a što je 32% više nego prethodne godine.

Na povećanje prihoda za 10% najviše je utjecalo povećanje prihoda od prodaje u zemlji na 284 mln kuna, povećanje prihoda od prodaje u inozemstvu koji iznose 118 mln kuna, za 11%, i povećanje izvanrednih prihoda koji iznose 10 mln kuna za 947% i koji se uglavnom odnose na prihode naplate šteta s temelja osiguranja. Prihodi od subvencija i dotacija iznose 259 mln kuna i na razini su prethodne godine.

Na povećanje rashoda utjecalo je povećanje troškova osoblja koji iznose 146 mln kuna za 20%, povećanje troškova usluga koji iznose 166 mln kuna za 6% i povećanje amortizacije koja iznosi 55 mln kuna za 45 posto. Do povećanja troška amortizacije došlo je uslijed promjene u računovodstvenoj politici – povećanju amortizacione stope brodova.

Novčani deficit na dan 31. 12. 2003. iznosio je 37 mln kuna i dvostruko je veći nego prethodne godine. Uzrok tome leži u 58% većim dospjelim obvezama, a koje iznose 57 mln kuna.

Dugoročne obveze iznosile su na dan 31.12.2003. godine 90 mln kuna, 62% više nego prethodne godine. Od toga se glavnina odnosi na obveze po osnovi zajmova. Kratkoročne obveze iznosile su 92 mln kuna ili 18% manje nego prethodne godine. Ukupne obveze prema dobavljačima su na dan 31. 12. 2003. iznosile 72 mln kuna od čega je 57% dospjelih. Ukupna potraživanja od kupaca iznosila su 13 mln kuna od kojih je 90% dospjelih. Dospjele obveze veće su od dospjelih potraživanja za 45 mln kuna.

Neto radni kapital (razlika tekućih sredstava i tekućih obveza) na dan 31. 12.2003. bio je negativan i iznosio je 16 mln kuna, a prethodne godine također je negativan iznosio je 60 mln kuna. Pozitivan trend posljedica je povećanja tekućih sredstava za 33% i smanjenje tekućih obveza za 18 posto. Koeficijent tekuće likvidnosti je zato povoljniji - iznosi 0,86 u odnosu na kraj prethodne godine kada je iznosio 0,56. Zbog sezonskog utjecaja (manjih potraživanja) on je krajem godine uvijek niži, te ne odražava pravi rizik likvidnosti. Neto radni kapital i tekući odnos likvidnosti izračunati su temeljem podataka iskazanih u Izvješću o obavljenoj reviziji gdje su iskazane veće kratkoročne obveze za dio dugoročnih koje dopijevaju u 2004. godini (29 mln kuna).

Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada iznosio je 2.136 i bio je za 7% veći nego prethodne godine. Neto prosječna plaća je iznosila 4.618 kuna i bila je 12% veća nego prethodne godine kada je iznosila 4.105 kuna.

Za investicije utrošeno je 104 mln kuna, dok je prethodne godine utrošeno 9 mln kuna. Amortizacija iznosi 55 mln kuna, a prethodne je godine iznosila 38 mln kuna. Ulaganja se odnose na nabavke dvaju brodova (Tin Ujević i Mediteran) i na rekonstrukcije i ulaganja na ostalim brodovima.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Plan poslovanja za 2004. temeljen je na predviđenom rastu prometa od 7% za putnike i 8% za vozila, što će rezultirati boljom prosječnom popunjenosti prijevoznih kapaciteta.

U 2004. godini postoji mogućnost korištenja znatno jeftinijeg dizel «plavog» goriva, pa se u slučaju njegove primjene mogu očekivati znatne uštede. U tom bi se slučaju primijenila ubrzana stopa amortizacije, a akumulirana sredstva koristila bi se u cijelosti za ulaganja u gradnju brodova u hrvatskim brodogradilištima. Zato su izrađene dvije varijante troškovne strane planiranog računa prihoda i rashoda: prva sa skupljim pogonskim gorivom i nižom amortizacijom i druga sa jeftinijim gorivom i višom, ubrzanom amortizacijom. Prihodi se u obje varijante očekuju u visini od 700 mln kuna, a rashodi u visini 684 mln kuna, s time da se u prvoj očekuju rashodi za pogonsko gorivo u visini od 142 mln kuna i amortizacija u visini od 55 mln kuna, a u drugoj rashodi za pogonsko gorivo u visini od 112 mln kuna i amortizacija u visini od 86 mln kuna. Očekivani financijski rezultat je dobit u visini 16 mln kuna. U 2004. godini planirane su investicije u visini od 143 mln kuna.

Plan investiranja za 2004. godinu temelji se na Programu obnove i razvoja putničke flote u razdoblju 2004. – 2008. godine. Prema tom Programu, za ovu godinu je planirano prije početka glavne turističke sezone preuzimanje dva trajekta, te nabavka jednog polovnog trajekta za održavanje međunarodnih linija.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Pokazatelji ostvarenog prometa brodovima Jadrolinije u prva tri mjeseca ove godine pokazuju rast prometa putnika za 9,4% (866.686) i vozila za 7,1% (217.068) u odnosu na isto prošlogodišnje razdoblje.

Što se tiče financijskih rezultata u promatranom razdoblju I-III 2004., iskazan je sezonski gubitak u iznosu od 24,2 mln kuna (veći od prošlogodišnjeg za 68,4% ili za 9,8 mln kuna) u odnosu na lani. Porast gubitka posljedica je primjene ubrzane stope amortizacije za brodove, čiji efekat iznosi 5,8 mln kuna, smanjene subvencije u odnosu na isto prošlogodišnje razdoblje (za 2,0 mln kuna), te više razine izdvajanja za zaposlene (za 4,7 mln kuna).

Po ocjeni Jadrolinije, ocjenjuje se da ukoliko se poslovanje bude odvijalo u planskim okvirima, neće biti potreba za novim zaduženjem.

Jadrolinija je u 2004. godini, vezano na financiranje investicija sukladno Programu obnove i razvoja putničke flote 2004. – 2008. zaključila tri kreditna aranžmana za nabavku RO-RO putničkog broda »Zadra« namijenjenog međunarodnim linijama i za preuzimanje dva trajekta izgrađena u domaćim brodogradilištima (Kraljevica i BSO Split – iz serije 4 RO-RO putnička broda) ugovorena temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 09. siječnja 2003. godine.

Nabavka rabljenog car-ferry-a nabavne vrijednosti 17,8 mln EUR-a za održavanje međunarodnih linija realizirana je početkom ovog mjeseca. Trajekt »Zadar« kapaciteta 1025 putnika i 280 vozila, održavat će liniju Zadar-Ancona.

U proteklih osam godina Jadrolinija provodi restrukturiranje na način da se iz poslovnog procesa izdvaja sva imovina i djelatnosti koji nisu u funkciji obavljanja osnovne djelatnosti. Danas je taj proces pred završetkom.

Gradnja brodova u domaćim brodogradilištima, na čemu se temelji Program obnove i razvoja putničke flote u razdoblju 2004. – 2008. , poticati će se planiranim sredstavima u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2004. (Obnova putničke flote Jadrolinije).

D) Otvoreni problemi i akcije

Planom investicija u 2004. godini predviđene su ukupne investicije u visini od 143 mln kuna od čega za izgradnju dva trajekta sa isporukom u 2004. godini u hrvatskim brodogradilištima 87 mln kuna financiranih sa 10% vrijednosti iz potpore brodarima za gradnju brodova u domaćim brodogradilištima, a 90% sredstvima iz vlastitih izvora, kredita i kapitalnih transfera, 24 mln kuna ili 10% vrijednosti financirane iz potpore brodarima pri ugovaranju za izgradnju tri trajekta sa isporukom u 2005. godini, 27 mln kuna ulaganja u postojeću flotu, 2 mln kuna ulaganja u nekretnine (uređenje agencija u Hvaru i Zadru, kupnja četiri tipizirana kioska za prodaju karata i ulaganja u upravnu zgradu u Rijeci), te 3 mln kuna ulaganja u informatiku.

U unutarnjim vodama ostaje otvoren problem dinamike privatizacije linija prijevoza, te ulog Jadrolinije u tom pravcu.

5. HP – HRVATSKA POŠTA d.d.

Hrvatska pošta d.d. od 1.1.1999.godine posluje kao samostalno trgovačko društvo u potpunom vlasništvu Republike Hrvatske. Hrvatske pošte obavljaju poštanske usluge platnog prometa, usluge za poslovne banke, brzojavne usluge i posredovanje u telefonskim razgovorima.

A) Ocjena rezultata poslovanja

U 2003.godini u odnosu na prethodnu godinu ostvaren je rast usluga na ukupnoj razini nešto višoj nego u 2002. godini, a plan je premašen za 2 posto. Na spomenuti rast djelovala je aktivnost gospodarstva i razvoj velikih trgovačkih lanaca kao i pojava reklamnog materijala (16% rast), razvitak Hpekspres usluge, porast broja paketa (8%), rast EMS pošiljaka (8%) te veća marketinška promidžba i kontakt s korisnicima. Bilježi se smanjenje usluga platnog prometa, brzojava i posredovanih telefonskih razgovora.

Ukupni prihodi u 2003. godini ostvareni su u iznosu 1.527,1 mln kuna i veći su za 2% u odnosu na 2002. godinu, a plan je premašen za 3 posto. Poštanski prihodi, koji sudjeluju 82% u strukturi ukupnih prihoda, zabilježili su pad od 2 posto. Na dinamiku ostvarenja poštanskih prihoda utjecalo je smanjenje usluga i prihoda od platnog prometa, koji su za 9% niži u odnosu na prethodnu godinu, pad usluga i prihoda od brzojava (6%) i posredovanih telefonskih razgovora (7%).

Ukupni rashodi u 2003. godini ostvareni su u iznosu od 1.516,8 mln kuna i veći su za 9% u odnosu na 2002. godinu, a plan je premašen za 5 posto. Na povećanje rashoda najviše je utjecalo povećanje mase plaće za 5%, posebno isplate sudskih presuda po sporovima iz radnog odnosa. Materijalni troškovi veći su za 2%, uz povećanje troškova sirovine i materijala za 6%, te troškova prodane robe za 18%, smanjeni su troškovi usluga za 4 posto. Povećani su trošak amortizacije za 11%, vrijednost usklađenja kratkotrajne imovine za 160% te financijski rashodi za 64 posto.

Hrvatska pošta je ostvarila pozitivan financijski rezultat poslovanja, odnosno neto dobit iznosila je 0,9 mln kuna, što je u odnosu na prošlu godinu (108,4 mln kuna) znatno smanjenje.

Kao razlog smanjenja dobiti navodi se povećanje ukupnih troškova u 2003. godini za 9%, a na čiji porast je utjecalo povećanje mase plaća za 5%, posebno zbog isplate sudskih presuda po sporovima iz radnog odnosa (34,6 mln kuna), kao i trošak rezerviranja za sudske sporove (40,7 mln kuna) i za vrijednosno usklađivanje za povrat poreza i doprinosa i obračunate kamate državi (21,0 mln kuna).

Hrvatska pošta je u 2003. godini zapošljavala prosječno mjesečno 11.896 radnika, što je na razini 2002. godine, tj. za 38 radnika manje. Budući je tijekom 2003. godine društvo zapošljavalo jednako radnika, a masa plaća je povećana za 5% to je utjecalo na povećanje prosječno isplaćene neto plaće. Prosječna neto isplaćena plaća u 2003. godini iznosila je 4.302,00 kn i za 2% je veća u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Ukupna aktiva iznosila je 1.446 mln kuna i za 2% je manja nego 2002. godine. U ukupnoj pasivi upisani kapital i rezerve ostali su na razini prethodne godine (1.085 mln kuna), a

smanjene su: dugoročne obveze za 26% i iznosile su 61 mln kuna, kao i kratkoročne obveze za 31%, te su iznosile 166 mln kuna.

Od ukupno 44,0 mln kuna obveza (prema dobavljačima 34,4 mln kuna, a za investicije 9,6 mln kuna), 5,3 mln kuna bile su dospjele obveze (12%). Ukupna potraživanja od kupaca iznosila su 102,7 mln kuna, a dospjelo je 35,9 mln kuna (35%). Razlika između dospjelih potraživanja i obveza iznosi 30,6 mln kuna. Stanje novčanog suficita (razlika između raspoloživog novca i dospjelih obveza) iznosilo je 23,1 mln kuna, dok je to na kraju 2002. godine bilo 57,5 mln kuna. Razlog smanjenoj likvidnosti u odnosu na 2002. godinu leži u smanjenju raspoloživog novca za 58 posto.

Neto radni kapital (razlika tekućih sredstava - 494,1 mln kuna i tekućih obveza - 299,6 mln kuna) iznosi 194,4 mln kuna, te je za 26,3 mln kuna manji nego na kraju 2002. godine (13%). Na taj trend utjecao je pad tekućih sredstava.

Ulaganje u trajna sredstva u 2003. godini iznosilo je 78,4 mln kuna. U odnosu na rebalans plana 2003. godine ostvarena su ulaganja 49% manja od planiranih, odnosno ulaganja u 2003.godini bila su 22% niža u odnosu na 2002. godinu. U strukturi ukupnih ulaganja 45% čine ulaganja u novogradnju i uređenje, 9% u poštansku opremu, 10% u prijevozna sredstva, 29% u informatizaciju i 7% u poboljšanje sigurnosti i zaštite.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

U planu usluga za 2004. godinu predviđen je porast svih vrsta poštanskih usluga (osim malih paketa), osobito usluga Hpekspresa i usluga za Hrvatsku lutriju. Usluge posredovanja telefonskih razgovora planirane su 7% manje. Ukupan plan usluga predstavlja povećanje od 1% u odnosu na ostvarenje usluga za 2003. godinu.

Plan prihoda za 2004. godinu postavljen je, u skladu s planom usluga i na temelju cijena važećih koncem 2003. godine, za 1% veći od utvrđenih prihoda za 2003. godinu. Na takvu razinu najveći utjecaj ima povećanje prihoda od pismovnih usluga (2%) i paketskih - Hpekspres usluga (19%) te smanjenje prihoda od platnog prometa (2%).

Rashodi su planirani u skladu s planiranim opsegom poslovanja po važećim cijenama energije, materijala i usluga krajem 2003. godine, a trošak plaća sukladno kolektivnom ugovoru. Ukupan plan rashoda za 2004. godinu isti je kao utvrđeni rashodi za 2003. godinu.

Za 2004. godinu planiran je prihod u iznosu od 1.448,6 mln kuna, a rashod od 1.408,4 mln kuna, iz čega proizlazi pozitivan financijski rezultat u visini od 40,2 mln kuna.

Za 2004. godinu planirana je ista razina zaposlenosti kao u 2003. godini, tj. 11.896 radnika.

Plan ulaganja u trajna sredstva u 2004. godini napravljen je sukladno realnim izvorima financiranja i iznosi 89,4 mln kuna.

Sredstva planirana za ulaganje u trajna sredstva za 2004. godinu moguće je osigurati iz slijedećih izvora:

amortizacija	55.230.000,00 kn
državni proračun	11.087.248,00 kn
zadržana dobit iz 2002. godine	10.000.000,00 kn
prodaja dijela imovine	5.000.000,00 kn
kreditni banaka	8.107.161,00 kn
Ukupno:	89.424.409,00 kn

Tijekom 2003. godine Hrvatska pošta je subvencionirana od strane Ministarstva pomorstva, prometa i veza za rad, izgradnju i uređenje poštanskih ureda na područjima od posebne državne skrbi i na otocima.

U dijelu izgradnje i održavanja poslovnih prostora predviđeno je isključivo ulaganje u dovršenje ranije započetih radova, ulaganje u izgradnju i rekonstrukciju plinskih, električnih, sanitarnih instalacija i instalacija centralnog grijanja te ulaganje u izradu projektne dokumentacije za objekte koji će se graditi ili uređivati kada se za to steknu uvjeti.

Najviše se planira utrošiti u sredstva transporta, informatičku i poštansku opremu te opremu za hibridnu poštu, kao i na području sigurnosti i zaštite ljudi i imovine i klimatizacije velikog broja ureda.

izgradnja i uređenje	25.272.683,00 kn
automatizacija, informatizacija, mehanizacija	60.871.146,00 kn
rezerva	3.280.580,00 kn
Ukupno:	89.424.409,00 kn

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Hrvatska pošta d.d. ostvarila je u prvom tromjesečju gubitak u iznosu od 35,99 mln kuna.

Na negativne rezultate poslovanja ove godine najviše je utjecalo jačanje tržišne konkurencije u svim segmentima pružanja poštanskih usluga. Ipak, sustavno korištenje Zakona o pošti od strane organizacija koje pružaju poštanske usluge i koje dostavu pismovnih pošiljaka (pošiljke do 100 g) ne obavljaju sukladno zakonu ali i korisnika tih usluga kako privatnih organizacija tako i državnih institucija ima za posljedicu izostanak očekivanih prihoda Hrvatske pošte, što značajno utječe na ukupan rezultat poslovanja.

Hrvatska pošta je u prva tri mjeseca ove godine u odnosu na isto razdoblje prošle godine zabilježila pad usluga na ukupnoj razini od 3%, dok je plan ostvaren sa 22 posto.

Prihod u prva tri mjeseca ove godine ostvaren je u iznosu od 324.4 mln kuna i niži je za 3% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, a plan je realiziran u 22 posto.

Pad prihoda negativno se odrazio i na financijski rezultat poslovanja, odnosno ostvarenje gubitka.

Poštanski prihod u ukupnom prihodu učestvuje sa 60,5% ali obzirom na rast ovih prihoda od svega 2% to u konačnici nije utjecalo i na rast prihoda na ukupnoj razini.

U strukturi ukupnih prihoda posebno se uočava pad prihoda: novčanih usluga za 3 posto, platnog prometa za 7%, prihoda od brzojavnih usluga 29% i prihoda od posredovanja telefonskih razgovora 19% i ostalih prihoda za 24% (kamate, pozitivne tečajne razlike, izostanak subvencija za urede na otocima).

Ukupni troškovi poslovanja u prva tri mjeseca ove godine iznose 360,42 mln kuna i više su 9% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, a plan je ostvaren 26 posto.

Negativan učinak na ovako relativno visoko ostvarenje troškova imali su troškovi plaće radnika koje su više 6%, a radi plaća potpisivanja novog Kolektivnog ugovora koji je radnicima osigurao veće plaće i naknade plaća, te posebno radi sudskih presuda koje se odnose na sporove radnika sa HP-om iz 1999 – 2001. godine.

Hrvatska pošta je u prva tri mjeseca ove godine zapošljavala prosječno mjesečno 11.933 radnika, što je više 65 radnika.

Prosječno isplaćena neto plaća po zaposlenom radniku za razdoblje I-III. 2004. godine iznosila je 4.370 kuna, što predstavlja povećanje od 3 posto. Ovo povećanje posljedica je isključivo primjene novog Kolektivnog ugovora od 1.1.2004. godine.

Ulaganja u trajna sredstva za tromjesečno razdoblje iznosila su 10,80 mln kuna, a u istom razdoblju protekle godine ova ulaganja iznosila su 21,05 mln kuna, što predstavlja smanjenje za 49 posto. Realizacija planiranih sredstava u prva tri mjeseca iznosila je 12 posto. Ukoliko se promatraju ugovorene, odnosno odobrene investicije, a koje iznose 321.800.000 kuna, planirana ulaganja u sljedećem razdoblju biti će viša od dosadašnje realizacije te će ostati u okvirima plana za ovu godinu.

D) otvoreni problemi i akcije

Obzirom da će se sredstva zadržane dobiti iz 2002. godine (51,2 mln kuna) većim dijelom morati upotrijebiti za isplate po sudskim presudama (sporovi iz radnih odnosa), samo će se dio tih sredstava moći upotrijebiti za ulaganje u trajna sredstva. Nedostajuća sredstva osigurati će se prodajom imovine koja nije ili neće biti u funkciji poslovanja HP. Dio sredstava osigurati će se i kreditima banaka, ali će se nastojati da ta sredstva budu što manja, kako ne bi opterećivala troškove poslovanja.

Društvo ulazi u ograničenije mogućnosti razvoja nego u 2002. i 2003. godini.

6. NARODNE NOVINE d.d.

Narodne novine, dioničko društvo za izdavanje i tiskanje Službenog lista Republike Hrvatske, službenih i drugih tiskanica, za trgovanje školskim i uredskim priborom i opremom u vlasništvu je Republike Hrvatske. Proces preoblikovanja društva završava početkom 2001. godine.

Vrijednost temeljnog kapitala iznosi 205,0 mln kuna.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Narodne novine d.d. završile su poslovnu 2003. godinu s dobiti u iznosu od 30,0 mln kuna. Ostvarena dobit veća je za 12% u odnosu na prošlu godinu.

Ostvareni ukupan prihod u 2003. godini iznosio je 488,6 mln kuna i veći je 32% u odnosu na prethodnu godinu. Ukupan prihod društva čine realizacija nakladničke i komercijalne djelatnosti, te ostali prihodi.

U 2003. godini ostvarena realizacija u nakladničkoj djelatnosti porasla je 28% i u komercijalnoj djelatnosti 31% u odnosu na prethodnu godinu. Najveći porast realizacije nakladničke djelatnosti ostvaren je od prodaje knjiga vlastitih izdanja (190%), u oglasnom dijelu (39%), dok je realizacija kod veleprodaje manja za 7% u odnosu na prethodnu godinu.

U 2003. godini dinamika izlaženja Službenog lista porasla je radi povećane naklade u usklađivanju zakonskih propisa s Europskom unijom, te je porasla za 17% u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi ukupnih prihoda poslovni prihodi porasli su za 30% u odnosu na 2002. godinu, od čega prihodi od prodaje u zemlji čine najveći porast od 30%, te izvanredni prihodi s porastom od 130%. Znatni rast izvanrednih prihoda rezultirao je prodajom stalne imovine. Financijski prihodi bilježe pad od 30 posto.

Ostvareni ukupni rashodi za 2003. iznosili su 448,6 mln kuna i veći su 33% u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi ukupnih rashoda značajniji porast bilježe izvanredni rashodi od 208% što je u najvećoj mjeri rezultat neotpisane vrijednosti dugotrajne imovine koja je rasla za 648%, te poslovni rashodi sa porastom od 32% u odnosu na prethodnu godinu. Financijski rashodi bilježe pad od 20 posto.

Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada bio je 605 radnika što čini porast od 1% u odnosu na prethodnu godinu. Ostvaren je porast neto plaće po radniku za 16% ili na 4.743,50 kuna u odnosu na 2002. godinu što je rezultat dobrog poslovnog rezultata u 2003. godini. Troškovi osoblja iznosili su 58,1 mln kuna što čini porast od 16% u odnosu na 2002. godinu.

Ukupne obveze u 2003. iznosile su 91,7 mln kuna, te su za 20% veće u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosile 76,2 mln kuna.

Dugoročne obveze iznosile su 2,9 mln kuna i odnose se na ostale dugoročne obveze.

Kratkoročne obveze u 2003. iznosile su 88,8 mln kuna i najvećim dijelom, čak 74% odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 65,9 mln kuna s povećanjem od 44% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno dospjele obveze prema dobavljačima iznosile su 3,7 mln kuna što predstavlja pad od 13% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupna potraživanja od kupaca iznosila su 137,9 mln kuna s povećanjem od 29% u odnosu na 2002. godinu. Dospjela potraživanja iznosila su 75,8 mln kuna što otprilike odgovara iznosu dospjelih potraživanja iz prethodne godine.

Koeficijent trenutne likvidnosti (gotov novac i novčani ekvivalenti/kratkoročne obveze) u 2003. iznosio je 0,28.

Tekuća likvidnost bila je 2,18 (kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze), a faktor zaduženosti 2,05 (ukupne obveze/neto dobit).

Investicije u 2003. godini planirane su u iznosu od 28,2 mln kuna, a realizirane su u iznosu od 41,5 mln kuna što je za 47% više od planiranog. Najveći dio odnosi se na kupnju poslovnog prostora u Središću i skladišnog prostora društva Mege u Remetincu. Osim ovih, ulaganja su realizirana u adaptaciju gornje etaže u tiskari i distributivnom središtu, u veći poslovni prostor u Poreču i adaptirane su prodavaonice u Slavonskom Brodu, Vinkovcima, Koprivnici, Karlovcu, Splitu i Zagrebu.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Osnovne smjernice poslovne politike društva za 2004. godinu odnose se na:

- održavanje uspješnosti poslovanja Narodnih novina što podrazumijeva racionalizaciju troškova poslovanja, povećanje efikasnosti poslovanja specijalizacijom proizvodnog i distributivnog programa
- profiliranje cjelokupnog asortimana i zadržavanje vodeće pozicije u tiskaničnom programu (tiskanice za tijela Državne uprave, gospodarstvo i građanstvo)
- reorganizaciju distributivne mreže prema regionalnom principu što bi omogućilo bolju distribuciju roba uz niže troškove skladištenja
- uvođenje ISO 9001 standarda u proizvodnji tiskanica radi uspostavljanja i održavanja sustava upravljanja kvalitetom, te njegovo poboljšanje sukladno standardima međunarodne norme

Planom poslovanja za 2004. godinu planirani su niži rezultati poslovanja u odnosu na 2003. godinu iz razloga što se očekuje izmjena odredbi Zakona o javnoj nabavi, koje su omogućavale društvu direktno sklapanje poslova mimo natječaja.

Tako se za 2004. godinu planira ukupan prihod u iznosu od 446,0 mln kuna što je 9% niže u odnosu na 2003. godinu.

Planiraju se i 9% niži rashodi za 2004. godinu u odnosu na prethodnu, u iznosu od 409,5 mln kuna, tako da će planirana dobit poduzeća prije oporezivanja iznositi 36,5 mln kuna što je za 7% niže u odnosu na ostvarenu dobit u 2003. godini.

Prosječan broj radnika na bazi sati rada iznosio bi 600 radnika. Planiran je i porast neto plaće po radniku od 10% ili na 5.260,42 kune i troškovi osoblja 62,3 mln kuna, 7% više u odnosu na prethodnu godinu.

Planira se da će ukupne obveze u 2004. iznositi 103,1 mln kuna što je za 12% više u odnosu na ostvarene ukupne obveze iz prethodne godine.

Dugoročne obveze planirane su u iznosu od 33,5 mln i najvećim dijelom se odnose na kreditnu zaduženost u iznosu od 30,0 mln kuna.

Kratkoročne obveze planirane su u iznosu od 69,6 mln kuna i najvećim dijelom (69%) se odnose na obveze prema dobavljačima, u iznosu od 48,0 mln kuna, što predstavlja smanjenje tih obveza za 27 posto.

Potraživanja od kupaca planiraju se u iznosu od 60,0 mln kuna što je niže za 21% u odnosu na ostvarena potraživanja iz 2003. godine.

Planirani koeficijent trenutne likvidnosti (gotov novac i novčani ekvivalenti/kratkoročne obveze) iznosi 0,05.

Planirana tekuća likvidnost (kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze) iznosi 2,11.

Planirana sredstva za investicije iznose 50,6 mln kuna što je za 22% više u odnosu na ostvarene investicije iz prethodne godine kada su iznosile 41,5 mln kuna. Od ukupnog iznosa najveći dio će se uložiti u građevinske objekte, čak 38,5 mln kuna, te ostatak u opremu, informatičku opremu i transportna sredstva.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Društvo Narodne novine d.d. u prvom tromjesečju ove godine poslovalo je s dobiti u iznosu od 8,6 mln kuna što je u odnosu na ostvarenu dobit u istom razdoblju prošle godine niže za 8 posto.

Ostvareni ukupan prihod u prvom tromjesečju ove godine iznosio je 107,0 mln kuna i veći je 9% u odnosu na isto razdoblje prošle godine, a ostvareni ukupni rashodi iznosili su 97,0 mln kuna i viši su 11% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada u prvom tromjesečju bio je 616 radnika što je za 4% veće u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Ostvaren je i porast prosječne plaće po radniku za 15% ili na 5.074,19 kuna.

Troškovi osoblja iznosili su 15,9 mln kuna što je 21% veće u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Ukupne obveze u prvom tromjesečju iznosile su 61,7 mln kuna i manje su za 33% u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Dugoročne obveze su iznosile 3,0 mln kuna i više su 3% u odnosu na isto razdoblje prošle godine, a odnose se u većini na ostale dugoročne obveze.

Kratkoročne obveze iznosile su 58,7 mln kuna i niže su 34% u odnosu na isto razdoblje prošle godine, a odnose se u većini na obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze, te obveze prema kreditnim institucijama.

Ukupno dospjele obveze prema dobavljačima iznosile su 2,3 mln kuna s povećanjem od 64% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Ukupna potraživanja od kupaca iznosila su 125,4 mln kuna s povećanjem od 10% u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Dospjela potraživanja iznosila su 81,3 mln kuna i viša su 1% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Koeficijent trenutne likvidnosti (gotov novac i novčani ekvivalenti/kratkoročne obveze) iznosio je 0,27.

Tekuća likvidnost (kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze) bila je 2,95, a faktor zaduženosti (ukupne obveze/neto dobit) 4,74.

Neto radni kapital (razlika tekućih sredstava i tekućih obveza) iznosio je 103,6 mln kuna, te je za 7% veći u odnosu na isto razdoblje prošle godine kada je iznosio 97,1 mln kuna.

Početkom godine počele su se realizirati planirane investicije (ukupno planirane investicije u 2004. godini iznose 50,6 mln kuna), tako je već investirano 8,3 mln kuna u adaptaciju upravne zgrade, izradu tehničke i projektne dokumentacije za novo skladište na Remetincu, kupovinu poslovnog prostora na Središću, te kupovinu i uređenje poslovnih prostora u Dubravi i Remetincu.

D) Otvoreni problemi i akcije

Narodne novine d.d. nemaju većih problema u poslovanju. U investicije su do 2004. godine ulagana vlastita sredstva bez dugoročnih kredita.

U 2004. godini očekuje se rješavanje problema distributivne mreže kroz veća ulaganja (kredit od 30,0 mln kuna) za rješavanje reorganizacije distributivne mreže prema regionalnom principu, što će smanjiti troškove skladištenja i omogućiti bolju distribuciju roba.

7. CROATIA OSIGURANJE d.d.

Croatia osiguranje d.d. je jedino osiguravajuće društvo na hrvatskom tržištu u pretežito državnom vlasništvu i najveće je prema udjelu u tržištu neživotnih i životnih osiguranja. Tijekom zadnje dvije godine poslovanje je prošireno i van granica Hrvatske. Društvo se sastoji od dva dijela, generalne direkcije, kao centralne korporacijske službe i 22 podružnice, grupirane na regionalnom principu, ali tako da pokriju cjelokupni prostor Republike Hrvatske.

U 2003. godini društvo je poslovalo vrlo uspješno. Provedeni su svi planirani zadaci, sa ciljem da se društvo čvrsto stabilizira na razini 45-50% tržišnog udjela.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Ostvarena dobit u 2003. godini iznosi 74,9 mln kuna, što je 18% više nego u prethodnoj godini, kada je iznosila 63,2 mln kuna. U 2003. godini postignuti su veoma značajni rezultati, budući da je premija od svih vrsta osiguranja porasla za 18,6%, a fizički obuhvat za 90 posto. Croatia osiguranje je također nastavila razvijati nove vrste proizvoda i plasirati ih na tržište. Tako je osnovano dioničko društvo, koje će obavljati poslove privatnog zdravstvenog osiguranja, jer se očekuje da će ova vrsta osiguranja u budućnosti imati vrlo dinamičan porast. Postojeća paleta osiguravateljskih i investicijskih proizvoda proširiti će se i na upravljanje investicijskim fondovima tijekom 2004. godine.

Odluka da se ostvari prodor na regionalno tržište, što uključuje BiH, Srbiju, Crnu Goru i Makedoniju proizašla je iz činjenice skučenosti domaćeg tržišta, te je u tom smislu tijekom 2003. godine obavljen obiman posao. On će biti nastavljen u i 2004. godini, kada se planira uložiti oko 40 mln kuna u proširenje poslovanja.

Tijekom 2003. godine ostvarena je racionalizacija troškova poslovanja, redizajnirana je informatička struktura, centralizirane su pojedine poslovne funkcije, te je smanjen broj podružnica, sa dvadeset tri na devetnaest, ali uz zadržavanje prisutnosti na cjelokupnom tržištu Republike Hrvatske.

Ukupni prihodi iznosili su u 2003. godini 2.686 mln kuna, što je za 1,9% više nego u prethodnoj godini. U strukturi prihoda najveći udio ima zaračunata bruto premija, i to od neživotnih osiguranja u iznosu od 2.428 mln kuna i 206 mln kuna od životnih osiguranja. Premda je ukinuta obaveza osiguranja za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti, na temelju čega je pretpostavljen gubitak od 93,6 mln kuna, zaračunata premija je porasla za 2,6 posto. Naplaćena premija za 2003.godinu iznosi 2.632 mln kuna, što predstavlja povećanje za 1,8% u donosu na prethodnu godinu. Croatia osiguranje je poduzela čitav niz mjera u cilju smanjenja ukupnih potraživanja za premiju, a to su: pojačan intenzitet naplate premije, pribavljanje kvalitetnih instrumenata osiguranja naplate, stroga politika utuženja neplatiša, kao i naplaćivanje prema nagodbama kod potraživanja od društava nad kojima je pokrenut stečajni postupak. Sve to je rezultiralo smanjenjem dužne premije koja je 31. prosinca 2003. godine iznosila 478 mln kuna, dok je na isti datum prethodne godine iznosila 518 mln kuna. Ukupna dužna premija ima trend smanjivanja već četvrtu godinu u nizu. Pozitivan trend u naplati ogleda se i kroz postotak naplate ukupnih potraživanja, koji je za 2003. godinu iznosio 84,6%, a za godinu prije 83%, sa stalnim povećanjem postotka tijekom zadnje četiri godine.

U 2003. godini na ime štete po osiguranim rizicima isplaćeno je 1.727,2 mln kuna, što je 2,7% više nego u istom razdoblju prethodne godine. Povećana efikasnost u rješavanju šteta rezultirala je smanjenjem broja šteta u pričuvi, a povećanim brojem ukupnog broja šteta u obradi.

Ukupni rashodi iznosili su u 2003. godini 2.591 mln kuna, što je za 1,2% više nego u prethodnoj godini, a najvećim dijelom, u iznosu 1.517 mln kuna odnose se na izdatke za štete, i veći su za 3,4% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupne obveze prema dobavljačima iznosile su na 31.prosinca 2003. godine 86,9 mln kuna, dok su dosjele bile 3,1 mln kuna. Ukupna potraživanja od kupaca su iznosila u 413,4 mln kuna, od čega je 400,4 mln kuna bilo dospjelih potraživanja. Iako su još uvijek visoka, znatno su smanjena u odnosu na isti datum prethodne godine, kada su iznosila 665,2 mln kuna. Prema subjektima u vlasništvu Republike Hrvatske, Croatia osiguranje je na 31. prosinca 2003. godine imala dospjelih potraživanja, od INA Matice d.d. u iznosu od 6,9 mln kuna, Hrvatske elektroprivrede 3,4 mln kuna i državnog proračuna 1,1 mln kuna.

Krajem 2003. godine društvo je imalo ukupno 3.793 mln kuna tekućih sredstava, dok su ukupne tekuće obveze iznosile 2.004 mln kuna, što znači da je neto radni kapital bio 1.788 mln kuna i da je društvo bez ikakvih problema podmirivalo svoje obveze.

Ukupna ulaganja iznosila su na 31. prosinca 2003. godine 4.042 mln kuna, a u strukturi su najviše zastupljene obveznice RH sa 30,6% (1.128 mln kuna), zatim nekretnine sa 25,9% (1.045 mln kuna), pa kunski i devizni depoziti sa 23,1% (934 mln kuna). Ukupna ulaganja povećana su na kraju 2003. godine za 267,5 mln kuna u odnosu na isti datum prethodne godine (povećanje za 7,1%). U prijašnjim godinama je ulaganje u zajmove bilo znatno više, no u zadnjih nekoliko godina se postepeno smanjuje dajući prostora drugim vidovima ulaganja (državne obveznice, trezorski zapisi).

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

U 2004. godini planirano je povećanje zaračunate premije od neživotnih osiguranja za 3,6% i za 17,7% od životnih osiguranja, a što će biti sveukupno povećanje od 4,6 posto. Planirana bruto dobit za 2004. godinu je 96 mln kuna, ukupni prihodi 2,8 mlrd kuna, ukupni rashodi 2,7 mlrd kuna. Da bi se osigurala realizacija projekcija ukupnih prihoda i rashoda, te ostvarila očekivana dobit potrebno je poduzeti slijedeće: naplatu premije svesti na rok manji od 90 dana, na sve nenaplaćene premije obračunati kamate i naplatiti ih, što je zadatak u domeni svake pojedine podružnice; zaustaviti trend pretvaranja premije u udjele i dionice; sve dospjele zajmove naplatiti ili prolongirati uz strože uvjete

naplate, te svu materijalnu imovinu koja nije u funkciji osnovne djelatnosti prodati. Nadalje, potrebno je nastaviti sa racionalizacijom troškova, ako je već započeto u 2003. godini.

U 2003. godini izvršena su sva planirana ulaganja u poslovne zgrade, i to u izgradnju nove zgrade u Zagrebu, kupnju polovice zgrade u Miramarskoj u Zagrebu, kao i u rekonstrukciju i adaptaciju zgrade u Bjelovaru i Zagrebu. U 2004. godini planira se potpuni završetak nove poslovne zgrade u Miramarskoj i preseljenje svih glavnih funkcija na jedno mjesto, čime bi se omogućila racionalizacija u poslovanju pojedinih centralnih funkcija. S time u vezi je i planirana nabavka informatičke opreme i kupnja potrebnih licenci.

Croatia osiguranje nije povećavalo broj zaposlenih tijekom 2003. godine, ali su prosječne neto plaće povećane za 6 posto.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

U obračunskom razdoblju I-V 2004.g. ukupna zaračunata premija na razini društva ostvarena je u iznosu od 1.360,6 mln. kuna, što je za 66,3 mln. kuna ili za 5,1% više nego u istom razdoblju prošle godine. Proporcionalni dio godišnjeg plana (42%) ostvaren sa 49,3%, što znači da je ostvarenje veće od planiranog za 7,3 postotna boda.

U razdoblju I-V 2004.g. ukupno je fakturirano 1.082,6 mln. kuna, što je za 75,3 mln. kuna ili za 7,5% više nego u istom razdoblju prošle godine. Proporcionalni dio godišnjeg plana ostvaren je sa 40,1 posto.

U obračunskom razdoblju I-V 2004.g. naplaćeno je u neživotnim osiguranjima 888,4 mln. kuna što je za 4,05% više nego u istom razdoblju prošle godine, dok je u životnim osiguranjima naplaćeno 90,8 mln. kuna, što je za 4,3% nego u istom razdoblju 2003.g. S prenesenom dužnom, premijom neživotnih osiguranja, iz 2003.g. u iznosi od 463,9 mln. kuna ukupna potraživanja za premiju I-V 2004.g. iznose 1.453,1 mln. kuna od toga je naplaćeno 888,4 mln. kuna. Prema tome dužna premija za neživotna osiguranja na dan 31.05.2004.g. iznosi 564,7 mln. kuna.

U izvještajnom razdoblju I-V 2004.g. po osiguranim slučajevima ukupno je isplaćeno 655,4 mln. kuna, što je za 3,8% više nego u istom razdoblju prošle godine. Za likvidirane štete iz pričuve iz prethodne godine isplaćeno je 301,9 mln. kuna dok je za likvidirane štete iz tekuće godine isplaćeno 353,5 mln. kuna.

Tijekom prvih pet mjeseci 2004. godine CROATIA osiguranje d.d. ostvarila je vrlo dobre rezultate u ulaganju sredstava te dodatno poboljšala strukturu i kvalitetu svojih ulaganja u cilju povrata i prinosa.

U analizi ulaganja na dan 31.05.2004. godine obuhvaćena su ulaganja u zajmove osiguranicima, u depozite i kredite odobrene bankama, nekretnine te u vrijednosne papire (dužničke i vlasničke).

Ulaganja u nekretnine na dan 31.05.2004. godine iznosila su 1.137,7 mln. kuna, te su povećana u odnosu na 31.12.2003. godine za 92,6 mln. kuna, što je prije svega rezultat ulaganja u izgradnju nove poslovne zgrade Društva u Zagrebu. Kunski depoziti u bankama i krediti odobreni bankama posredstvom Tržišta novca na dan 31.05.2004. godine iznosili su 401,7 mln. kuna te su smanjeni za 223,4 mln. kuna u odnosu na kraj 2003. godine, radi ulaganja u obveznice, trezorske zapise, izgradnju zgrade i zajmove. Devizni depoziti. na dan 31.05.2004. godine iznose 269,7 mln. kuna

i smanjeni su u odnosu na kraj godine. Bruto ulaganja u zajmove na 31.5.2004.g. iznose 575,4 mln. kuna, ali zbog rizičnosti izvršena su rezerviranja u iznosu od 117,9 mln. kuna u skladu sa računovodstvenim standardima Direkcije za nadzor. Na dan 31.05.2004. godine CROATIA osiguranje d.d. imala je uloženo u dionice i udjele drugih trgovačkih društava neto iznos od 278,5 mln. kuna, te su ova ulaganja u odnosu na 31.12.2003. godine povećana u neto iznosu za 5,4 mln. kuna, radi ulaganja u novo društvo Croatia zdravstveni osiguranje i Vardar CROATIA osiguranje u Skoplju. Ulaganja u trezorske zapise MFRH na dan 31.05.2004. god. iznosila su 104,6 mln. kuna i povećana su 21,1% tj. za 18,2 mln. kuna u odnosu na 31.12.2003. godine.

Na dan 31.05.2004. godine ulaganja iz sredstava MPOŽ-a porasla su u odnosu na dan 31.12.2003. godine za 32,4 mln. kuna. Pri tome su najznačajniji porast zabilježila ulaganja u državne obveznice i to za 126,4 mln. kuna Ulaganja u trezorske zapise MFRH zabilježila su porast u iznosu od 23,5 mln. kuna, a porastao je i iznos ulaganja u zajmove osiguranicima na temelju polica osiguranja života iako je još uvijek riječ o relativno malom iznosu.

D) Otvoreni problemi i akcije

Nastavak uspješnog poslovanja društva u slijedećim razdobljima osigurat će se ponudom novih kvalitetnih proizvoda i prodorom na tržište regije. Croatia osiguranje još ima poslovnica koje su iskazale gubitak, te je potrebno i dalje raditi na racionalizaciji poslovanja.

8. INA d.d.

INA d.d. je član INA Grupe koja ima dominantan položaj u Hrvatskoj na tržištu istraživanja i proizvodnje nafte i plina, kao i prerade nafte i prodaje plina i naftnih proizvoda. INA Grupu čine INA d.d. (Matica), sedam ovisnih društava u potpunom ili djelomičnom vlasništvu INA Matice i pet društava u inozemstvu. INA d.d. ima vlasnički udjel u JANAF-u.

Temeljem međunarodnog natječaja za prodaju 25% plus jednu dionicu strateškom ulagaču, u studenom 2003. godine navedeni paket dionica prodan je MOL-u Rt, čime je INA ušla u proces svoje djelomične privatizacije, sa ciljem zadržavanja tržišnog udjela i vodećeg položaja na Republike Hrvatske.

A) Ocjena rezultata poslovanja

INA d.d. je u 2003. godini ostvarila dobit od 813,3 mln kuna, dok je u prethodnoj godini dobit bila 854 mln kuna. Iako je dobit u 2003. godini za 41 mln kuna (5%) manja nego u prethodnoj godini, poslovanje se u cjelini može smatrati vrlo uspješnim. Naime, planirana dobit za 2003. godinu je bila 415,3 mln kuna. Potrebno je naglasiti da je iz osnovne djelatnosti očekivana dobit bila 762,8 mln kuna, ali je ona umanjena u konačnom rezultatu zbog nerentabilnosti rafinerija u Rijeci i Sisku. Račun dobiti i gubitka na kraju 2003. godine pokazuje da je dobit iz osnovnih djelatnosti bila 500 mln kuna, dobit iz financijskih aktivnosti 317 mln kuna te plaćeni porez 4 mln kuna. Slično kao u 2002. godini, djelatnost istraživanja i proizvodnje nafte i plina ostvarila je dobit, dok je rafinerijska prerada stvarala gubitke.

Tijekom 2003. godine završen je proces restrukturiranja društva u INA Grupu, čime je osnovna djelatnost razdvojena od pomoćnih djelatnosti, a koje se odvijaju u samostalnim organizacijskim jedinicama, članicama INA Grupe. Prema konsolidiranom računu dobiti i gubitka INA Grupa je ostvarila dobit od 899 mln kuna, s time da je dobit iz osnovne djelatnosti iznosila 587 mln kuna,

a dobit iz financijskih aktivnosti je ostvarena u iznosu od 328 mln kuna. Plaćeni porez iznosi 16 mln kuna.

Poslovni prihodi ostvareni su u 2003. godini u iznosu od 13.590 mln kuna za 6,5% su veći nego prethodne godine. Povećanje se odnosi u istom omjeru na prodaju na domaćem i na prodaju na stranom tržištu. Poslovni prihod INA Grupe ostvaren je u iznosu od 15.345 mln kuna i za 9% je veći nego prethodne godine. Prema vrsti djelatnosti, INA d.d. je 77% poslovnih prihoda ostvarila prijenosom i plasmanom naftnih i povezanih proizvoda, a 19% prijenosom i plasmanom prirodnog plina.

Ukupni poslovni rashodi u 2003. godini su bili 13.589 mln kuna, a povećani su za 5% u odnosu na prethodnu godinu.

Neto knjigovodstvena vrijednost imovine na početku i na kraju 2003. godine bila slijedeća:

- naftnih i plinskih polja je smanjena sa 2.579 mln kuna na 2.293 mln kuna
- zemljišta i građevinski objekti smanjeni su sa 2.391 mln kuna, na 2.377 mln kuna
- postrojenja, oprema i investicija u tijeku povećana su sa 1.094 mln kuna na 1.770 mln kuna
- Ukupna materijalna imovina povećana je sa 6.165 mln kuna na 6.530 mln kuna.

Sposobnost Društva i Grupe da realizira neto knjigovodstvenu vrijednost imovine vezane uz naftu i plin u budućim razdobljima ovisi o preostalim komercijalnim rezervama nafte i plina. U 2003. godini je pribavljena neovisna procjena o preostalim rezervama nafte i plina, koje su komercijalno isplativi. Temeljem navedene studije Uprava je procijenila da su diskontirani budući neto prihodi od preostalih rezervi veći od neto knjigovodstvene vrijednosti

Marža profita iznosila je u 2003. godini 5,98%, što je niže nego u 2002. godini kada je bila 6,7 posto. Znači, na svakih 100 kuna prihoda od prodaje ostvareno je 5,98 kuna dobiti. Operativna marža profita je bila 3,68%, što znači da je na 100 kuna prihoda od prodaje u osnovnim djelatnostima ostvareno 3,68 kuna dobiti. Rentabilnost ukupne imovine, (omjer neto dobiti sa ukupnom imovinom) kojom društvo raspolaže je bila 5,8%, što je za 11% lošije nego u 2002. godini.

Krajem 2003. godine ukupna tekuća sredstva iznosila su 4.720,7 mln kuna, a ukupne tekuće obveze iznosile su 4.107,5 mln kuna, te je tako neto radni kapital iznosio 613,1 mln kuna. Iako je društvo imalo dovoljno tekućih sredstava za redovito poslovanje, stanje je znatno nepovoljnije nego na isti datum prethodne godine, kada je radni kapital iznosio 1.278,4 mln kuna. U 2003. godini došlo je do značajnog povećanja obveza prema dobavljačima, i to za 25%, obveza prema povezanim poduzećima za 4% itd. Neto novac ostvaren poslovnim aktivnostima iznosio je 31. prosinca 2003. godine 837 mln kuna, ali je premašen izdacima za ulagateljske aktivnosti u iznosu 1.021,2 mln kuna, uz financijske aktivnosti koje su imale negativan saldo u iznosu 88,2 mln kuna. Time je došlo do smanjenja novčanog salda za 272,4 mln kuna.

Ukupne dugoročne obveze na kraju 2003. godine iznosile su 1.002,2 mln kuna, a ukupne kratkoročne obveze na isti datum iznosile su 3.689,1 mln kuna.

Dugoročne obveze po kreditima iznosile su na 31. prosinca 2003. godine 799. mln kuna, a kratkoročne obveze iznosile su 382,5 mln kuna.

Ukupne obveze prema dobavljačima iznosile su na 31. prosinca 2003. godine 2.708,3 mln kuna, a dospjelih obveza je bilo 913,5 mln kuna. Dospjele obveze su znatno povećane u odnosu na isti datum prethodne godine, kada su iznosile 66,5 mln kuna. Povećanje dospjelih obveza odnosi se uglavnom na dospjele obveze prema subjektima u inozemstvu.

Ukupna potraživanja od kupaca smanjena su za 3%, a dospjela potraživanja manja su za 17% nego na kraju 2002. godine. O dospjelih potraživanja najviše se odnosi na Hrvatsku elektroprivredu, koja je na 31. prosinca 2003. imala prema INA-i 81,5 mln obveza, te na Hrvatske željeznice od kojih je INA potraživala 7,3 mln kuna.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Planom za 2003. godinu predviđeno je ulaganje 1.055 mln kuna vlastitih sredstava i sredstava amortizacije, te još 609 mln kuna sredstava iz tuđih izvora. Planom je bilo predviđeno i ulaganje 394 mln kuna za istražne radove na Sjevernom Jadranu. Ukupan plan investicija za 2003. godinu je bio 2.417,6 mln kuna, a tijekom 2003. godine ugovoreno je investicija u vrijednosti 1.782,9 mln kuna. Prema organizacionim jedinicama, u SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina ugovoreno je 63% planiranih investicija, u SD Rafinerije i veleprodaja ugovoreno je 96% planiranih investicija, a u SD Trgovina i nabava ugovoreno je 79% planiranih investicija.

U 2004. godini INA d.d. planirala je investicije u iznosu od 2.149 mln kuna (307 mln \$). Glavni projekti u 2004. godini su slijedeći: nastavak razrade polja u Sjevernom Jadranu u suradnji sa ENI-jem (584,5 mln kuna), završetak istražne faze i početak razrade polja u Siriji (409,5 mln kuna), skup projekata za poboljšanje zaštite okoliša (81,5 mln kuna), modernizacija rafinerija sa ciljem postizanja standarda EU2005. (66 mln kuna), izvršenje obveza za razradu u podmorju u Angoli (60 mln kuna), izvršenje obveza za razradu i novi istražni projekti u Egiptu (53,8 mln kuna), izgradnja šest novih benzinskih postaja (53,7 mln kuna), rekonstrukcija izomerizacije u Rijeci (44,3 mln kuna), rekonstrukcija izomerizacije u Sisku (38,7 mln kuna), te priprema za uvođenje SAP sustava (38,9 mln kuna). Planom je predviđeno da će se iz vlastitih izvora financirati 1.287 mln kuna, a tuđih izvora financiranja će se koristiti 862 mln kuna. Neto novac iz poslovnih aktivnosti plus suficit neto novca iz financijskih aktivnosti, uključujući ukupne primitke od ulagateljskih aktivnosti koristiti će se za financiranje plana ulaganja u dugotrajnu imovinu.

Glavni financijski pokazatelji planirani za 2004. godinu su: bruto dobit u iznosu od 1.170 mln kuna, neto dobit u iznosu od 936 mln kuna, ukupan prihod u iznosu 12.960 mln kuna, kapital u iznosu 9.312 mln kuna, amortizacija u iznosu 620 mln kuna, marža profita (ROS) 7,29%, rentabilnost kapitala (ROE) 12,56%. Od planiranih prihoda u iznosu od 12.960 mln kuna, na domaće tržište se odnosi 9.609 mln kuna, a na inozemna tržišta 3.229 mln kuna.

C) Ocjena stanja poslovanja početkom 2004. godine

U 2003. godini INA je potrošila sva interno stvorena novčana sredstva i pričuve, no unatoč tome odlučila je realizirati ambiciozan plan ulaganja u dugotrajnu imovinu u 2004. godini. Ostvarenje ulaganja u dugotrajnu imovinu u prvom kvartalu 2004. godine u granicama je planiranog. U namjeri da u potpunosti zatvori financijsku konstrukciju plana ulaganja, INA je upravo u fazi ugovaranja dugoročnog kredita pod dosad najpovoljnijim uvjetima prema dosadašnjim rezultatima pregovora s

bankama. Do okončanja te financijske transakcije ulaganja se financiraju kratkoročnim kreditnim linijama.

Dobit ostvarena u prvom kvartalu prošle godine nije dinamički usklađena, što se najbolje vidi iz činjenice da je gotovo 80% prošlogodišnje dobiti ostvareno u tom kvartalu. Stoga ni ostvarenja dva kvartala nisu usporediva.

INA Grupa ostvarila je dobit osnovne djelatnosti od 281 milijuna kuna, što je za 310 milijuna kuna manje od prošlogodišnjeg ostvarenja. U financijskim djelatnostima ostvaren je gubitak od 17 milijuna kuna dok je u I. kvartalu prošle godine ostvarena dobit od 60 milijuna kuna. Dobit nakon oporezivanja iznosi 211 milijuna kuna, a u 2003. godini 650 milijuna kuna.

INA Grupa ostvarila je 346 milijuna kuna neto novca iz poslovnih aktivnosti, što je 50% iznosa ostvarenog u 2003. godini. U ulagateljskim aktivnostima neto odliv iznosi 535 milijuna kuna. Za nabavu dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine isplaćeno je 546 milijuna kuna, 221 milijuna kuna više nego u istom razdoblju prethodne godine. U istom razdoblju vraćeno je 158 milijuna kuna dugoročnih kredita i zajmova, pet puta više nego u I. kvartalu 2003. godine, uz istovremeni porast neto kratkoročne zaduženosti.

Tijekom prvog kvartala neto novac INA Grupe smanjen je za 58 milijuna kuna, s razine od 334 milijuna kuna, na razinu od 276 milijuna kuna.

INA d.d., društvo matica u INA Grupi ostvarila je prihode od prodaje proizvoda u visini od 3.277 milijuna kuna, 476 milijuna kuna manje nego u istom razdoblju prethodne godine.

Prodaja na domaćem tržištu čini 80% ukupne vrijednosti prodaje i niža je za 250 milijuna kuna u odnosu na prethodno razdoblje. Posljedica je to u prvom redu nižih prosječnih prodajnih cijena derivata (za 7,6%), na što je uglavnom uticao pad vrijednosti USD, kao i za 48 tisuća tona manje prodanih derivata. Unatoč povećanju prodanih količina prirodnog plina za 53 milijuna m³, niže prodajne cijene rezultirale su neproporcionalnom povećanju prihoda. Zbog promjene obračunskog sistema transporta plina, bilježi se s te osnove niži prihod za 48 milijuna kuna, bez utjecaja na dobit, jer su troškovi transporta identični prihodima od transporta plina.

Prodaja derivata na inozemnim tržištima količinski je manja za 84 tisuća tona. Uz pad prosječnih prodajnih cijena za 6% (utjecaj pada vrijednosti USD) to je glavni razlog za pad prihoda u iznosu od 223 milijuna kuna, ili 24%. Pad prodanih količina derivata uglavnom je posljedica niže proizvodnje u sisačkoj rafineriji zbog radova na održavanju postrojenja.

Planirana ulaganja se uglavnom odnose na projekte započete u prethodnom razdoblju, a investirano je dvostruko više no u istom razdoblju prethodne godine. Za financiranje kapitalnih ulaganja u 2004. potrebno je najmanje 123 milijuna USD iz vanjskih izvora u osnovnoj varijanti. Nastojat će se dobiti konzorcijski zajam od 300 milijuna USD, koji bi imao dovoljno rezerve za rizike. Osim možebitnih utjecaja faktora rizika, kod izračuna ukupnog iznosa zajma uzele su se u obzir i potrebe za financiranjem u prvom polugodištu 2005. Time se izbjegava potreba za višekratnim zaduživanjem na kreditnom tržištu.

D) Otvoreni problemi i akcije

Segment djelatnosti rafinerije i veleprodaje konstantno ostvaruje gubitke i srednjoročnim poslovnim planom 2003-2007 također je predviđen negativan financijski rezultat u svih

pet godina. Kako bi se ipak poboljšalo stanje u ovom segmentu potrebno je podići kvalitetu nabavljene sirove nafte, smanjiti internu potrošnju i poboljšati kvalitetu održavanja. Pozitivne efekte ovih mjera potrebno je stalno pratiti, a da bi to bilo moguće interne odnose između segmenata djelatnosti nužno je organizirati na transparentan način. U tome su već postignuti određeni rezultati, ali je proces nužno dovršiti.

Vodeći položaj kroz zadržavanje tržišnog udjela je strateški cilj INA-e, a njega je moguće ostvariti kroz: modernizaciju maloprodajne mreže u zemlji i stjecanje maloprodajnih punktova na važnim lokacijama u susjednim zemljama, povećanje tržišnog udjela kroz ponudu drugih roba i usluga, zaključivanje novih strateških saveza ili partnerstva i smanjenje troškova.

U idućem srednjoročnom razdoblju predviđaju se investicije u vrijednosti 667 mln USD, u tehnološku modernizaciju rafinerija.

9. PLOVPUT d.o.o.

Plovput d.o.o. temelji svoje poslovne aktivnosti na održavanju i uređenju pomorskih plovnih putova, postavljanju i održavanju objekata sigurnosti plovidbe na plovnim putovima, poslovima radio službe te istraživanja i projektiranja.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Ukupan prihod u 2003. godini iznosio je 65,3 mln kuna, s porastom od 2% u odnosu na prethodnu godinu.

Prihod od prodaje u inozemstvu čini 60,9% ukupnog prihoda, ostvaren je u iznosu od 39,8 mln kuna s porastom od 3,8 %, prihod od prodaje u zemlji čini 19,4%, iznosio je 12,7 mln kuna i manji je za 16,1%, prihod od subvencija i dotacija čini 8,6% ukupnog prihoda s porastom od 71 posto.

Ukupni rashodi u 2003. godini iznosili su 65,3 mln kuna, u odnosu na prethodnu godinu povećali su se za 5%, u odnosu na plan 7 posto. Na povećanje rashoda najviše je utjecalo povećanje troškova osoblja za 16% (29,9 mln kuna u odnosu na 25,8). Do povećanja troškova osoblja došlo je zbog isplate otpremnina za jedanaest radnika i povećanja naknade za pomorski dodatak.

Materijalni troškovi iznosili su 11,5 mln kuna i smanjeni su za 18% ili za 2,4 mln kuna. Troškovi prodane robe smanjeni su za 73%, budući da društvo više ne obavlja trgovačku djelatnost koja je prenesena na društvo Penul.

Prosječan broj radnika na bazi sati rada iznosio je 290 i povećao se za 2 radnika. Prosječna neto plaća iznosila je 5.083,45 kuna i porasla je za 15% u odnosu na 2002. godinu uslijed primjene Kolektivnog ugovora.

Rezultat poslovanja u 2003. godini je minimalni dobitak u iznosu od 37,8 tisuća kuna dok je u 2002.godini ostvaren u iznosu od 1,5 mln kuna. Razlog smanjenja dobitka je u isplati otpremnine u iznosu od 1,1 mln kuna, ostvarenog gubitka iz financijskih aktivnosti uzrokovan tečajnim razlikama i valutnim usklađenjima te naknadno odobrenim popustima po osnovi naknade sigurnosti plovidbe.

Plan investicija u iznosu od 19,2 mln kuna realiziran je u iznosu od 17,9 mln kuna ili s 93%. Investicije financirane iz sredstava Proračuna RH u iznosu od 2,8 mln kuna u potpunosti su realizirane. Iz vlastitih sredstava financirano je 15,1 mln kuna.

Sredstva su utrošena na nabavku uređaja i opreme za objekte pomorske signalizacije i pomorsku radijsku službu u iznosu od 14,8 mln kuna, za nabavu osnovnih sredstava utrošeno je 3,1 mln kuna.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Planirani ukupan prihod u 2004. godini iznosi 63,3 mln kuna, za 3 % je manji u odnosu na ostvareni 2003. godine.

Razlog smanjenja planiranog ukupnog prihoda nalazi se u vrijednosti dolara koji je planiran u iznosu od 6,4 kune, u odnosu na ostvareni 2003. godine (6,7 kuna) manji je prosječno za 5 posto. Prihod od naknade za sigurnost plovidbe ostvaren u dolarima čini caa 70% ukupnog prihoda.

Ostali razlozi nalaze se u niže planiranom prihodu iz proračuna za 53%, financijskom prihodu za 44%, te ostalim prihodima za 37 posto.

Planirani rashodi iznose 63,1 mln kuna i manji su za 3% od ostvarenih 2003. godine.

Materijalni troškovi (troškovi sirovina, i materijala, rezervnih dijelova, goriva) bi se smanjili za 5% u skladu s nastavkom provođenja programa modernizacije i automatizacije objekata pomorske signalizacije.

Plaće radnika isplaćivat će se u skladu sa važećim Kolektivnim ugovorom, troškovi osoblja iznositi će 30,7 mln kuna i povećati će se za 3 posto.

Planirana amortizacija za 2004. godinu iznosi 8,9 mln kuna s povećanjem od 11 posto. Veći planirani iznos amortizacije rezultat je stavljanja u funkciju novih plovila društva u zadnjem tromjesečju 2003. godine, kao i investicijskih aktivnosti na ugradnji opreme za daljinski nadzor i novog sustava za povezivanje obalne radijske postaje.

Planirana dobit za 2004. godinu iznosi 200 tisuća kuna. U odnosu na 2003. godinu kada je ostvareno 38 tisuća kuna planirano je znatno povećanje za cca četiri puta (indeks 526).

Planirano povećanje dobiti temelji se na porastu prometa brodova kroz domaće luke, racionalnom kretanju troškova, pri ostvarivanju glavnog prioriteta povećanje razine sigurnosti plovidbe kroz modernizaciju i održavanje objekata pomorske signalizacije, te kvalitetnih i pouzdanih radijskih usluga.

Plan investicija temelji se na sredstvima iz proračuna u iznosu od 4 mln kuna i vlastitim sredstvima u iznosu od 9 mln kuna.

Planirana sredstva iz proračuna utrošiti će se za kapitalne investicije i to za: objekte pomorske signalizacije u iznosu od 3,2 mln kuna i za pomorske radijske službe u iznosu od 800 tisuća kuna. Investicije iz vlastitih sredstava obuhvaćaju radove koje Plovput izvodi u vlastitoj izvedbi ili koristeći usluge drugih u iznosu od 6,9 mln, kuna, te nabavu osnovnih sredstava u iznosu od 2,1 mln kuna.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Dinamika poslovanja Društva vezana je uz prihode koji se pretežito ostvaruju od prometa brodova kroz domaće luke, a koji su u prvom tromjesečju slabijeg intenziteta u odnosu na slijedećih šest mjeseci. To se odražava na rezultat poslovanja, likvidnost Društva i investicijske aktivnosti financirane iz vlastitih sredstava.

Najznačajniji prihodi ostvareni su kroz naknadu za korištenje objekata sigurnosti plovidbe koji u ukupnom prihodu sudjeluju sa 77%, a ujedno su i izvor iz kojeg se najvećim dijelom podmiruju troškovi održavanja i opsluživanja objekata pomorske signalizacije. Oni se u ovom razdoblju nisu realizirali u planiranom obimu jer se nastavlja negativan trend tečaja za USD koji je u prva tri mjeseca 2004. godine u prosjeku za 14% manji nego u istom razdoblju prethodne godine. Društvo već u samom trenutku fakturiranja ostvaruje manji prihod za isti obim usluga naknade sigurnosti plovidbe, a negativne tendencije se nastavljaju prilikom prodaje deviza što se odražava na likvidnost. S obzirom da se u prethodnoj godini zbog tečaja dolara nisu realizirali planirani prihodi plaćanje pojedinih obveza za investicije preneseno je u prvo tromjesečje 2004. godine. Ove su obveze opteretile poslovanje društva te dodatno oslabile likvidnost.

Zbog maksimalne racionalizacije troškova i prenošenja plaćanja nekih obveza u naredno razdoblje kad se očekuje veći priliv sredstava, nije nužno da Društvo u ovom trenutku poseže za vanjskim izvorima financiranja odnosno da se zadužuje. Unutarnje rezerve za poslovanje nastoji iznaći u povećanju prihoda od pružanja usluga trećim osobama na objektima pomorske signalizacije u njihovoj vlasnosti te ostalim prihodima koje sa slobodnim kapacitetima može ostvariti na tržištu.

D) otvoreni problemi i akcije

U prvom tromjesečju u skladu sa Programom rada za 2004. godinu provode pripremne aktivnosti za predstojeću realizaciju radova na modernizaciji objekata pomorske signalizacije koji će se izvršiti u drugom i trećem tromjesečju kroz planska putovanja brodova radionica.

Realizacija investicija u prvom tromjesečju i manjeg obima. Od planiranih investicija financiranih iz proračuna RH u prvom tromjesečju odobrena je prenamjena financijskih sredstava iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2004. i to za podmirenje dijela troška izgradnje sedme radne brodice za potrebe PP Dubrovnik te će se povlačenje proračunskih sredstava u iznosu od 2,6 mln kuna provodi u skladu sa dinamikom izgradnje brodice i financijskim planom korištenja proračunskih sredstava.

Od planiranih investicija financiranih iz vlastitih sredstava realizirano je slijedeće:

- *ugrađen je glavni motor i diesel agregat na m/b Sušac u iznosu od 207.324,00 kuna;*
- *uređena kupola i vijenci na zgradi Direkcije u Split-u u iznosu od 190.500,00 kuna;*
- *nabavljen gumenjak s plastičnim dnom i vanbrodski motor za m/b Plovput 6 u iznosu od 50.000,00 kuna;*
- *nabavljena osnovna sredstva manje vrijednosti od 29.005,00 kuna.*

Provođenje plana statusnog preoblikovanja društva (grupe) u 2004. godini ogleda se samo u daljnjem nastojanju privatizacije Društva Obala d.o.o. Split što u prethodnoj godini nije uspjelo.

- *Daljnju racionalizaciju poslovanja kroz bolju organizaciju rada, modernizaciju i automatizaciju pomorske signalizacije, osuvremenjivanje postojećih brodova te zamjenu zastarjelih drvenih brodova novim suvremenim brodicama što smanjuje troškove održavanja, olakšava obavljanje osnovne djelatnosti, ali prioritarno podiže nivo sigurnosti plovidbe;*
- *Širenje tržišnog poslovanja kroz obavljanje radova i usluga na tržištu, ali vodeći računa da se zbog angažiranja sredstava i kadrova ne ugroze optimalni i zakonom predviđeni standardi sigurnosti plovidbe;*
- *U skladu sa ostvarenim prihodima i likvidnošću realizirati plan investicija koji je zasnovan na utvrđenim prioritetima;*

10. CROATIA AIRLINES d.d.

Croatia Airlines d.d. je kao jedna od najmlađih članica svjetske zrakoplovne zajednice započela svoj put 1991. godine u krajnje nepovoljnim uvjetima ratne stvarnosti i političke neizvjesnosti te gospodarske i strukovne nesigurnosti s unajmljenim rabljenim zrakoplovima i minimalnim resursima poslovanja, te bez korporativne i tržišne prepoznatljivosti.

A) Ocjena rezultata poslovanja

U 2003. godini prevezeno je u redovnom prometu 1.267.000 putnika, 12% više nego prethodne godine, a u izvanrednom (charter) prometu 201.000 putnika ili 3% više nego prethodne godine.

Ukupni prihod iznosio je 1.423 mln kuna i bio je za 5% veći nego prethodne godine. Ukupni rashod je u godini iznosio 1.408 mln kuna i bio je za 2% veći nego prethodne godine.

Financijski rezultat ovakvog kretanja je dobit koja je na dan 31.12. 2003. iznosila 15 mln kuna. Da nije bilo subvencija iz državnog proračuna poslovni rezultat bi bio negativan.

Na povećanje prihoda najznačajnije je utjecalo povećanje poslovnih prihoda od državnih subvencija i dotacija koji iznose 104 mln kuna, a prethodne su godine iznosili 25 mln kuna i finansijskih prihoda koji iznose 87 mln kuna, a prethodne su godine iznosili 65 mln kuna. Prihodi od prodaje na istoj su razini kao prethodne godine s tim da su prihodi od prodaje u zemlji manji za 5% (iznose 346 mln kuna), a prihodi od prodaje u inozemstvu veći za 3% (iznose 826 mln kuna).

Na povećanje rashoda najznačajnije je utjecalo povećanje troškova usluga koji iznose 541 mln kuna i veći su za 3% nego prethodne godine, ostalih troškova poslovanja koji iznose 142 mln kuna i veći su za 23% nego prethodne godine. Zbog promjene računovodstvene politike – promjene amortizacijskih stopa amortizacija je iskazana manje nego da se nastavilo primjenjivati stope iz prethodne godine za 5 mln kuna.

Novčani suficit je na dan 31. 12. 2003. godine iznosio 28 mln kuna, dok je prethodna godina završena suficitom od 7 mln kuna.

Dugoročne obveze iznosile su na dan 31.12.2003. godine 1.322 mln kuna, 19% manje nego prethodne godine. Od toga se 1.093 mln kuna odnosi na obveze po osnovi zajmova, a 229 mln kuna na obveze prema kreditnim institucijama. Kratkoročne obveze iznosile su 282 mln kuna ili 4%

manje nego prethodne godine, 132 mln kuna odnosi na obveze po osnovi zajmova, 73 mln kuna na obveze prema dobavljačima, 47 mln kuna na obveze prema kreditnim institucijama, 11 mln kuna na ostale obveze, 7 mln kuna na obveze za doprinose i druge pristojbe i 7 mln kuna na obveze prema zaposlenima. Obveze prema dobavljačima manje su za 1% i iznose 76 mln kuna (dospjelih 6 mln kuna), a potraživanja od kupaca iznose 90 mln kuna (dospjelih 39 mln kuna) i manja su za 32%. Dospjela potraživanja veća su od dospjelih obveza za 33 mln kuna.

Neto radni kapital (razlika tekućih sredstava i tekućih obveza) na dan 31. 12. 2003. bio je negativan i iznosio je 48 mln kuna, dok je godinu dana ranije iznosio negativnih 39 mln kuna. Do negativnog povećanja došlo je uslijed većeg smanjenja tekućih sredstava nad smanjenjem tekućih obveza. Koeficijent likvidnosti zato je u padu – iznosi 0,86 u odnosu na 0,89 koliko je iznosio na dan 31.12.2002.

Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada u godini bio je 987 te je za 5% veći nego prethodne godine. Neto prosječna plaća iznosila je 8.894 kune i bila je na razini prethodne godine.

Ukupna vrijednost investicija u materijalnu i nematerijalnu imovinu iznosila je 81 mln kuna, a planom je bilo predviđeno 210 mln kuna. Do podbačaja je došlo zbog kasnijeg početka građevinskih investicija. Amortizacija je iznosila 156 mln kuna i bila je za 3% veća nego prethodne godine.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Planom poslovanja predviđa se u 2004. godini u redovnom prometu prevesti 1.335.000 putnika od čega 37% u domaćem, a 63% u međunarodnom putničkom prometu. U izvanrednom putničkom prometu predviđa se prevesti 221.000 putnika.

Prihodi od poslovanja planiraju se u visini 1.366 mln kuna, troškovi poslovanja u visini 1.237 mln kuna. Ostali rashodi (uglavnom troškovi kamata) predviđeni su u visini 89 mln kuna. Očekivana dobit iznosi 40 mln kuna, što zajedno sa predviđenom amortizacijom u visini 167 mln kuna čini očekivanu bruto akumulaciju u visini 207 mln kuna.

Planom investicija u 2004. predviđaju se investicije u visini 190 mln kuna, od čega se 71 mln kuna odnosi na ulaganja u građevinske objekte, 4 mln kuna na ulaganja u informatičku opremu, 9 mln kuna na ulaganja u nematerijalna prava, 4 mln kuna na ulaganja u ostalu opremu, namještaj i adaptacije predstavništava - prostora u najmu, a ostatak se odnosi na investicijsko održavanje.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Croatia Airlines je za 2004. planirala kontinuirani rast prometa i prihoda i povećanje dobiti iz poslovanja na kraju godine u odnosu na proteklu godinu.

I pored posljedica globalne krize u svjetskom zrakoplovstvu, Croatia Airlines je 2004. započela pozitivnim trendovima u putničkom prijevozu.

Tako je broj prevezenih putnika u prvom kvartalu 2004. 1% veći od planiranog broja te iznosi 228,8 tisuću putnika, a što predstavlja povećanje putničkog prometa za 10% u odnosu na ostvarenje u 2003 godini.

Ostvareni broj letova i blok sati je 1% manji od plana, s porastom naleta u letovima za 3% te naleta u blok satima za 2% u odnosu na prvi kvartal 2003.

Prevezeno je 972 t tereta, što predstavlja ostvarenje 96% planiranog prijevoza tereta, te u tome 146 t pošte, što je 17% manje od ostvarenja u istom periodu 2003. godine. Vidljiv je nastavak trenda stagnacije robnog dijela prometa.

Broj zaposlenih na kraju prvog kvartala 2004. je 1% manji od planiranog broja, odnosno ostvareno je 1.078 zaposlenih od planiranih 1.087.

U prvom kvartalu 2004. ostvareni putnički prihodi su 10% veći od planiranih, operativni prihodi su 9% veći od planiranih, dok su operativni troškovi ostvareni 10% manje od planiranih.

Operativni gubitak ostvaren je u visini od 21 mln kn, a bio je planiran u iznosu od 66 mln kn. U prvom kvartalu 2004. ostvaren je i krajnji gubitak iz poslovanja, ali znatno manji od planiranog odnosno u visini od 44,5 mln kn dok je bilo planirano ostvarenje gubitka od 88 mln kn.

Pokazatelji likvidnosti na dan 31. ožujka 2004. kreću se od 0,20 za koeficijent trenutne likvidnosti, preko 0,55 za koeficijent ubrzane likvidnosti do 0,89 za koeficijent tekuće likvidnosti. Do najznačajnijih promjena je došlo u stavkama kratkotrajne imovine, točnije financijske imovine i novca na računu i blagajni koji su smanjeni sa ukupno 176.931.848 na 133.952.542 kn uslijed podmirenja dospjelih obveza prema dobavljačima, te anuiteta za prvi A319 i kredit Londonskog Cluba. Porast kratkoročnih obveza sa 281.603.355 na 295.438.636 kn se prvenstveno odnosi na stavke ostalih kratkoročnih obveza.

Ukupna vrijednost investicija u materijalnu i nematerijalnu imovinu u prvom kvartalu iznosila je 20,5 mln kn, odnosno manje od polovice planiranih investicija. Ostala financijska ulaganja planirana su u visini od 4,7 mln kn, a ostvarena su u iznosu od 4,3 mln kn.

D) Otvoreni problemi i akcije

U Izvještaju revizora za 2003. godinu skreće se pozornost na rizik u svezi sa mogućnosti društva da nastavi poslovati u dogledno vrijeme zbog akumuliranih gubitaka iz prijašnjih godina i otežavajućih okolnosti u kojima posluju zračni prijevoznici. Radi uspješnog nastavka poslovanja u dogledno vrijeme i udovoljavanju uvjetima o kreditima nužna je analiza srednjoročnog razvojnog plana, tendencija u zračnom prometu, te mogućnost daljnjeg zaduživanja. Nužno je sagledati utjecaj rastućeg trenda niskotarifnih prijevoznika na buduće poslovanje.

Kratki zaključci s prijedlogom mjera

- Croatia Airlines i dalje održava trend rasta i razvoja prometa. Ostvareni operativni gubitak rezultat je nerentabilnosti zimskog perioda.
- Društvo i dalje ima velike financijske obveze vezane za otplatu anuiteta za zrakoplove te se ne očekuje poboljšanje pokazatelja likvidnosti.
- Ukupne investicije ostvarene su ispod planirane razine. Razlog su projektno vezane investicije koje se ostvaruju nešto sporijom dinamikom od planirane te izvođenje potrebnih radova na zrakoplovima u floti i motorima koji će ili biti plaćeni u kasnijim razdobljima ili su ostvareni s manjim troškovima od planiranih.

- Društvo bi trebalo zadržati kontinuitet rasta prometa i prihoda uz daljnje aktivnosti na racionalizaciji svih troškova poslovanja

11. HRVATSKE CESTE d.o.o.

Hrvatske ceste d.o.o. su prema Zakonu o javnim cestama zadužene za gospodarenje (građenje i održavanje) državnih cesta i za osiguranje jedinstva cestovnog sustava u Republici Hrvatskoj.

Donošenje i realizacija godišnjih planova Hrvatskih cesta d.o.o. temelje se na dva osnovna dokumenta:

- a) Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske, koju je donio Hrvatski sabor u studenom 1999. godine,
- b) Program Vlade Republike Hrvatske o građenju i održavanju javnih cesta za razdoblje 2001.-2004. godine.

A) Ocjena rezultata poslovanja za 2003. godinu

Plan građenja i održavanja državnih cesta u 2003. godini donio je u prosincu 2002. godine Nadzorni odbor, a rebalans programa građenja i održavanja državnih cesta u listopadu 2003. godine na kojeg je dana suglasnost Vlade 18. prosinca 2003. godine.

Ukupni prihod u 2003. godini ostvaren je u iznosu 1.250,9 mln kuna što u odnosu na 2002. godinu predstavlja povećanje od 23 posto.

U ukupnom prihodu sa najvećim udjelom od 94% sudjeluju prihodi od naknade iz goriva koji su u 2003. godini iznosili 1.187,8 mln kuna.

Ukupni rashodi su iznosili 1.123,7 mln kuna što u odnosu na 2002. godinu predstavlja povećanje od 8 posto.

Društvo je u 2003. godini ostvarilo dobit u iznosu od 127,2 mln kuna. U 2002. godini društvo je ostvarilo gubitak u iznosu od 25,3 mln kuna.

Dugoročne obveze Hrvatske ceste d.o.o. iznosile su 37,7 mln kuna, što se odnosi na kredit Europske investicijske banke. To u odnosu na 2002. godinu predstavlja povećanje od 409,5 posto kada su dugoročne obveze iznosile 7,4 mln kuna.

Kratkoročne obveze u visini od 221,0 mln kuna odnose se na: 183,2 mln kuna obveza prema dobavljačima; 5,8 mln kuna obveze prema kreditnim institucijama; 2,0 mln kuna za poreze, doprinose; 2,3 mln kuna obveze prema zaposlenima i 28,5 mln kuna su ostale kratkoročne obveze. Kratkoročne obveze porasle su za 41% u odnosu na prošlu godinu.

Neto radni kapital (razlika tekućih sredstava i tekućih obveza) iznosio je 34,0 mln kuna, što je za 69% manje u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosio 109,4 mln kuna. Do smanjenja neto radnoga kapitala došlo je uslijed pada tekućih sredstava, uz istovremeno povećanje tekućih obveza i to

najviše obaveza prema dobavljačima, kao i obveza prema zaposlenima i obveza za poreze, doprinose i druge pristojbe.

Investicije u državne ceste planirane su u 2003. godini u iznosu od 976,6 mln kuna, a realizirane su u iznosu od 887,8 mln kuna ili s 90,9 posto, od čega je program izvlaštenja nekretnina ostvaren sa 65,9 posto, program projektiranja sa 77,8 posto i program gradnje sa 97,6 posto.

Za održavanje državnih cesta u 2003. godini utrošeno je 634,4 mln kuna i to za redovno održavanje cesta utrošeno je 375,0 mln kuna, za izvanredno održavanje cesta utrošeno je 211,4 mln kuna, te za projekt obnove cesta utrošeno je 48,0 mln kuna.

Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada bio je 311 što je za 7 % više nego prethodne godine. Ukupno isplaćena masa plaća u 2003. godini iznosila je 43,7 mln kuna što u odnosu na isto razdoblje prošle godine predstavlja povećanje od 13,2 posto.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Plan građenja i održavanja državnih cesta za 2004. godinu usvojen je u prosincu 2003. godine.

Ukupno planirani primici u 2004. godini iznose 2.143,0 mln kuna od čega je ukupan prihod 1.489,0 mln kuna, a 653,0 mln kuna su ostali izvori financiranja.

Ostali izvori financiranja su kreditna sredstva u iznosu od 642,0 mln kuna i 11,4 mln kuna prenesenih sredstva iz prethodne godine.

Iznos od 642,0 mln kuna kreditnih sredstva sastoji se od 135,0 mln kuna kreditnih sredstava od IBRD-a za projekt Riječke aglomeracije, 129,3 mln kuna za program bettermenta i 377,6 mln kuna domaćih kreditnih sredstva potrebnih za izvršenje planiranog programa.

U strukturi primitaka ukupan prihod predstavlja 70%, a krediti sudjeluju s 30 posto.

U ukupnim izdacima investicije u ceste sudjeluju s 43%, održavanje državnih cesta s 35%, sufinanciranje županijskih i lokalnih cesta s 11%, strateške studije s 2%, a 6% predstavlja financijske troškove, troškove zaposlenih i ostale materijalne troškove.

Investicije u ceste u 2004. godini financirat će se u iznosu od 919,2 mln kuna i to 52% iz kredita, a 48% iz vlastitih sredstava.

Planirana kreditna sredstva od 509,0 mln kuna ostvariti će se u 2004. godini od kredita Svjetske banke za program Riječke Aglomeracije u iznosu od 135,0 mln kuna i 374, 0 mln kuna domaćih izvora.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Prema Planu građenja i održavanja državnih cesta u 2004. godini na ukupni iznos od 1.842,29 mln kuna, otvara se mogućnost ukupnog deficita (mogućnost kreditnog zaduženja) u iznosu od 341,97 mln kuna.

Hrvatske ceste d.o.o. ostvarile su dobit u prvom kvartalu u iznosu od 6,51 mln kuna, što je za 34% manje u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Ostvareni ukupni prihod društva iznosi 255,7 mln kuna, što je za 1 % više u odnosu na isto razdoblje 2003. godine.

Ukupno ostvareni rashodi iznose 249,2 mln kuna ili 97,45% ukupnog prihoda.

Ukupni rashodi veći su za 2,46% od rashoda ostvarenih za isto razdoblje 2003. godine.

Dugoročne obveze iznosile su 64,5 mln kuna i više su za 771% u odnosu na isto razdoblje prošle godine, a kratkoročne obveze 177,5 mln kuna i više su za 49% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Ukupne dospjele obveze prema dobavljačima iznosile su 59,0 mln kuna i više su za 24 posto u odnosu na isto razdoblje 2003. godine, dok su potraživanja do kupca iznosila su 4,4 mln kuna i smanjena su za 25 posto.

Društvo je solventno, jer su ukupne godišnje obveze povrata kredita unutar 5% redovnih prihoda.

Tekuća likvidnost je riješena uravnoteženjem dinamike izvođenja radova sa planiranom dinamikom priliva sredstava, te korištenjem kratkoročnih pozajmica i revolving kredita.

Neto radni kapital (razlika tekućih sredstava i tekućih obveza) iznosio je 22,0 mln kuna, te je 81% manji u odnosu na isto razdoblje prošle godine kada je iznosio 119,3 mln kuna.

Program investicijskog ulaganja planira se ostvariti u ukupnoj vrijednosti od 716,6 mln kuna i to za projektiranje, izvlaštenje nekretnina i građenje.

Zaključci i prijedlozi mjera

- *Hrvatske ceste d.o.o. realiziraju plan 2004. godine strogo u zadanim okvirima, tj. u visini od 1.842,29 mln kuna,*
- *Deficit (mogućnost zaduženja) u iznosu od 341,97 mln kuna realizira se putem dugoročnih kredita sa IBRD, EIB i Privrednom bankom Zagreb,*
- *Solventnost Društva ne dovodi se u pitanje niti u jednom trenutku, jer su ukupne godišnje obveze povrata kredita unutar 5% redovnih prihoda. Tekuća likvidnost je riješena u cijelosti prvenstveno uravnoteženjem dinamike radova sa planiranom dinamikom priliva sredstava, te korištenjem, u izuzetnim slučajevima, kratkoročnih pozajmica i revolving kredita,*
- *Svi radovi se ugovaraju poštujući Zakon o javnoj nabavi, ne otvaraju niti jednu investiciju do momenta ishoda nužnih suglasnosti i građevinske dozvole i ne puštaju u promet izgrađene dionice i objekte bez uporabne dozvole,*
- *Jedinu mjeru koju predlažu, a izvan je okvira njihovih mogućnosti, je ubrzanje izdavanja suglasnosti i dozvola od strane nadležnih ministarstava i institucija,*
- *Iz ovog prikaza proizlazi da su Hrvatske ceste maksimalno uravnotežile realizaciju programa za ostvarenjem redovnih prihoda i riješile deficit putem dugoročnog zaduženja u zadanim okvirima.*

D) Otvoreni problemi i akcije

Od ukupno 6.822 km državnih cesta kojima gospodare «Hrvatske ceste» d.o.o. prema analizi ocjene stanja kolnika iz 2000. godine, 59% kolnika je u lošem stanju i zahtijeva radove izvanrednog održavanja, a za 16% kolnika je potrebna rekonstrukcija.

U 2004. godini u ukupnim izdacima investicije u ceste sudjeluju s 42,9 %, održavanje državnih cesta s 35,4%, sufinanciranje županijskih i lokalnih cesta s 11,2 %, strateške studije s 2,1 %, a 5,9% predstavlja financijske troškove, troškove zaposlenih i ostale materijalne troškove.

12. HRVATSKE VODE

Hrvatske vode su sukladno Zakonu o vodama ustrojene i registrirane kao ustanova za upravljanje državnim i lokalnim vodama, čiji je osnivač Republika Hrvatska.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Hrvatske vode su u 2003. godini ostvarile ukupan prihod u iznosu od 1.675,52 mln kn, što je 98% od ukupno planiranog iznosa za 2003. godinu i 4% više od ukupnog prihoda ostvarenog za 2002. godinu.

U strukturi ostvarenih ukupnih prihoda izvorna sredstva čine 62%, sredstva Državnog proračuna 24%, a ostali prihodi 14 posto.

Temeljni izvor financiranja su izvorni prihodi od naknada. U strukturi ukupnih prihoda sudjeluju sa 62% i iznosile su 1.038,12 mln kn, što je 5% više u odnosu na planirani iznos za 2003. godinu i 8% više u odnosu na 2002. godinu.

U strukturi izvornih prihoda dominiraju prihodi od slivne vodne naknade i iznosili su 424,90 mln kn ili 41%, a u odnosu na 2002. godinu manji su za 4 posto. Na to je utjecala prošlogodišnja suša nakon koje je Vlada Republike Hrvatske donijela odluku o otpisu dijela slivne vodne naknade na poljoprivrednim područjima na kojima su prouzročene štete, kao i općenito slaba naplata. Prihodi od naknade za korištenje voda iznosili su 302,5 mln kn i čine 29% ukupnih izvornih prihoda. Bilježe najveći porast u odnosu na 2002. godinu i to za 16%. Prihodi od naknade za zaštitu voda iznosili su 292,27 mln kn i čine 28% ukupnih izvornih prihoda, a u odnosu na prošlu godinu veći su za 10 posto. Prihodi od naknade za vađenje šljunka i pijeska su, iako u strukturi izvornih prihoda čine neznatnu stavku, dosegli u 2003. godini višestruko povećanje u odnosu na sve ranije godine.

Prihodi iz proračuna i transfera iznosili su 439,33 mln kn što čini 26% u strukturi ukupnih prihoda. Ostvareni su sa 88% u odnosu na planirani iznos za 2003. godinu i manji su za 13% u odnosu na 2002. godinu. Čine ih: - prihod iz proračuna Republike Hrvatske 395,26 mln kn, - prihod iz proračuna Grada Zagreba 13,48 mln kn, - prihod iz proračuna gradova i županija 28,31 mln kn, - Hrvatski fond za privatizaciju i Ministarstvo financija 1,39 mln kn.

U odnosu na plan, nisu bili u cijelosti realizirani svi prihodi iz državnog proračuna i to u dijelu za financiranje kapitalnih projekata u području vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih

voda s razdjela Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo i dio ostalih prihoda s osnova sufinanciranja od lokalne uprave i trgovačkih društava. Njihova se realizacija očekuje u 2004. godini.

Ukupni izdaci Hrvatskih voda za 2003. godinu iznosili su 1.732,2 mln kn i u odnosu na plan ostvareni su s 99%, te su za 12% veći u odnosu na 2002. godinu.

U strukturi ukupnih izdataka, izdaci za redovnu djelatnost iznosili su 923,3 mln kn i čine 53%. U odnosu na planirani iznos ostvareni su sa 98%, i veći su za 6 % u odnosu na 2002. godinu. Najveću stavku izdataka za redovnu djelatnost čine izdaci za uređenje i održavanje lokalnih voda i hidromelioracijskih sustava na slivnim područjima 334,85 mln kn i izdaci za redovno održavanje i obnavljanje zaštitnih vodnogospodarskih objekata na državnim vodama 265,84 mln kn. Isti izdaci realizirani su u okviru planiranih veličina, ali su u odnosu na 2002. godinu povećani za 16%, odnosno 10 posto.

Kapitalni rashodi i transferi ostvareni su u iznosu od 808,9 mln kn, što je i planirano, i veći su za 20% u odnosu na 2002. godinu. U okviru ukupnih kapitalnih izdataka najveći su s osnova ulaganja u obnovu i razvitak vodoopskrbe (41%), zatim za objekte zaštite voda i mora od zagađivanja (32%), izdaci za sustave i objekte zaštite od štetnog djelovanja voda i osposobljavanje plovniha pusteva na rijeci Savi i Dravi (19%). Slijede izdaci za idejne i glavne projekte (4%), te ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu čine 4 posto.

Ostvareni višak izdataka u odnosu na prihode (deficit) iznosio je 56,7 mln kn u odnosu na planirani iznos od 35,4 mln kn. Isti je dijelom pokriven zaduživanjem u iznosu od 11,1 mln kn. Da su sva potraživanja od dužnika (MJROG, HEP, HAC i dr.) naplaćena u 2003. godini deficita ne bi bilo.

Zaduživanje je iskorišteno u iznosu od 132,5 mln kn ili 82% od planiranog zaduženja i to za financiranje dijela kapitalnih izdataka i transfera. U najvećem dijelu radi se o ranije zaključenim kreditnim aranžmanima (HBOR, IBRD, dio KFW) namijenjenim za financiranje kapitalnih projekata u području vodoopskrbe i odvodnje, te za obnovu Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srijema.

Dospjele obveze po korištenim kreditima za obnovu infrastrukturnih vodnogospodarskih objekata (vodoopskrba i odvodnja) Hrvatske vode su uredno podmirivale u rokovima dospijeca kao i u 2002. godini.

Temeljem potreba razvoja infrastrukture iz domene vodnog gospodarstva, kao i zaštite od štetnog djelovanja voda odnosno zaštite od poplava, a uvažavajući raspoloživa sredstva Hrvatske vode izradile su Plan investicija za 2003. godinu.

Za programe kapitalnih investicija i transfera Hrvatske vode su u 2003. godini realizirale 808,92 mln kn.

Kao i u prethodnoj godini tako i u 2003. godini dominiraju projekti iz područja korištenja i gospodarenja vodama, a zatim slijede projekti u području zaštite od štetnog djelovanja voda, te investicijski projekti iz područja zaštite voda i mora od onečišćenja i zagađenja.

Efekti investiranja s osnova obnove i razvitka vodoopskrbe očituju se prvenstveno u povećanju stupnja vodoopskrbljenosti, te osiguravanju kvalitete i kvantitete vodoopskrbe, kao i povećanja sigurnosti opskrbe vodom.

Sustav obrane od poplava u Republici Hrvatskoj nije dovršen i njegovo dovršenje traži izgradnju većeg broja objekata i nasipa. Međutim sredstva iz Državnog proračuna kao temeljnog izvora financiranja nedostatna su za ove potrebe.

Prosječno isplaćena neto plaća po radniku u 2003. godini iznosila je 5.723,00 kuna, dok je u 2002. godini iznosila 5.423,00 kuna.

Prosječan broj radnika na bazi sati rada u 2003. godine iznosio je 717 zaposlenika, dok je u 2002. godini iznosio 728.

Restrukturiranje

Hrvatske vode 1996. godine provele su opsežnu reformu u sektoru voda. Nakon ove reforme Hrvatske vode su praktično postale agencija za vode koja u okviru svojih zakonskih obveza obavlja poslove i aktivnosti vezane uz vodno gospodarstvo. U tijeku je daljnja prilagodba smjernicama EU-a.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Prema Planu upravljanja vodama za 2004. godinu planirani su prihodi za 2004. godinu u iznosu od 1.784,12 mln kn što predstavlja povećanje od 6%. Izdaci su planirani u iznosu od 1.821,12 mln kuna što je za 5% više u odnosu na 2003. godinu.

Izvorni su prihodi bilancirani praktički na razini ostvarenih prihoda s tog naslova u 2003. godini. Prihodi iz Državnog proračuna planirani su na razdjelima Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka i Hrvatskog centra za razminiranje, a najvećim dijelom sredstva su namijenjena financiranju vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda (79%), a preostalih 21% za potrebe financiranja radova na redovnom održavanju zaštitnih vodnih građevina na državnim vodama što je prema ocjeni Hrvatski voda nedovoljno. Iz tog razloga Upravno Vijeće Hrvatskih voda donijelo je Zaključak da se u Planu Hrvatskih voda za 2004. godinu predvide sredstva na razini 2003. godine, a da se tijekom 2004. godine na razini Vlade Republike Hrvatske (odnosno resornog ministarstva) pronađu nedostajuća sredstva.

Za 2004. godinu planiran je iznos deficita od 37 mln kn, te iznos od 182 mln kuna po osnovi zaduživanja.

Planirani iznos za programe kapitalnih investicija i transfera u 2004. godini iznosi 957,63 mln kuna što je za 18% više u odnosu na 2003. godinu.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Budući da Hrvatske vode posluju kao neprofitna organizacija sukladno Zakonu o vodama, financijska izvješća za obračunsku godinu uključuju sve prihode i rashode zaključno s 20. siječnjem. To praktički znači da je realizacija financijskog Plana za razdoblje I-III 2004. i I-V 2004. objektivno ostvarena 2 odnosno četiri mjeseca ove godine.

U razdoblju I-III ostvareni su ukupni prihodi u iznosu od 205,92 mln kuna što je 12% od ukupno planiranih, a u razdoblju I-V u iznosu od 464,70 mln kuna što je 26% od ukupno planiranih. U strukturi ostvarenih prihoda dominiraju izvorni prihodi i čine udio od 70 posto. Trenutno su veći za 12% u

odnosu na isto razdoblje u 2003. godini što je rezultat nastavka aktivnosti u svezi poboljšanja mjera naplate prihoda.

Prihodi iz Državnog proračuna ostvareni su s 9 odnosno 23% u odnosu na planirane a svi ostali prihodi sa 7 odnosno 11 posto.

Ukupno realizirani izdaci u prvom tromjesečju ostvareni su u iznosu od 180,13 mln kuna, što je 10% od godišnje planiranog iznosa. Od ovog iznosa za redovite djelatnosti izvršeno je 83,92 mln kuna (10%), dok je za kapitalne rashode i transfere izvršeno 96,21 mln kuna (10%).

Radi specifičnosti poslovanja u vodnom gospodarstvu, dinamika realizacije godišnjeg plana upravljanja odvija se na način da se u prvom polugodištu ostvarenje prihoda i izdataka izvrši do 30%, a u drugom polugodištu preostalih 70 posto.

Imajući u vidu da se tijekom prvog tromjesečja 2004. godine poslovalo temeljem Privremenog plana upravljanja, i to ograničenim sredstvima (isključivo izvornim sredstvima Hrvatskih voda), u tom razdoblju financirane su uglavnom aktivnosti započete tijekom prethodne godine i tekući poslovi iz redovne djelatnosti.

Nakon usvajanja godišnjeg plana upravljanja vodama za 2004. glavne aktivnosti u provedbi plana, koje su u tijeku, vezane su za ugovaranje svih predviđenih programa.

Nedostatno planirana sredstva za obranu od poplave. Državnim proračunom za 2004. godinu predviđena su sredstva za redovno održavanje i obnavljanje zaštitnih vodnih građevina u iznosu od 105,34 mln kuna, što je manje od 50% iznosa iz 2003. godine.

Kao posljedica poplava koje su se dogodile u prvom kvartalu ove godine, Hrvatske vode trebaju samo za sanaciju šteta na vodnim građevinama sustava obrane od poplave dodatnih 47,5 milijuna kuna od toga u 2004. godini 40 mln kuna. U cilju žurne i potpune sanacije i rekonstrukcije objekata oštećenih u Domovinskom ratu, kao i razminiranja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina na državnim vodama potrebno je osigurati oko 30 milijuna kuna od toga u 2004. godini 15 mln kuna.

Neplaćanje slivne vodne naknade daljnji je veliki problem. Premda naknada služi namjenama uređenja vodotoka u lokalnim vodama, te održavanju mreže kanala i drugih vodnih građevina za hidromelioracijsku odvodnju, stoji činjenica da se ubire s iznimnim teškoćama i velikim troškovima. Neplaćanje je posebno prisutno kod kategorija vlasnika/korisnika poljoprivrednog zemljišta – fizičkih osoba, kao i zemljišta u državnom vlasništvu. Trenutno potraživanja za državno zemljište iznosi 125,45 mln kuna.

Neplaćanje anuiteta po kreditima od strane gradova, općina i komunalnih trgovačkih društava, koje kredite je država plasirala putem Hrvatskih voda kao primarnog dužnika. Neplaćanje je posebno izraženo na područjima posebne državne skrbi. Ukupna potraživanja po ovoj osnovi trenutno iznose 142,06 mln kuna.

Sve dospjele obveze koje se financiraju iz izvornih prihoda izvršavaju se u rokovima dospijea. Anuiteti se uredno servisiraju prema planovima otplate.

Planom Upravljanja za 2004. godinu predviđen je ukupni iznos od 915,93 mln kuna, prikazan po temeljnim područjima aktivnosti.

Od ovog iznosa za ulaganje u objekte zaštite od štetnog djelovanja voda i osposobljavanja plovnih putova otpada 134,14 mln kuna.

U području obnove i razvitka vodoopskrbe planirano je ulaganje u iznosu od 328,6 mln kuna, pri čemu je potrebno istaknuti projekte razvoja regionalnih vodoopskrbnih sustava.

U segmentu zaštite vode i mora od zagađenja i onečišćenja posebno je potrebno istaknuti Program zaštite od onečišćenja voda na priobalnom području – Projekt Jadran koji je odobren od strane Vlade Republike Hrvatske kao i od strane IBRD-a. Predstoji potpisivanje ugovora o zajmu (40 mln €). Tijekom ove godine planira se početak realizacije projekata na području Zadra, Biograda, Rijeke i Opatije, kao i pripremnih radova za ostale projekte.

Osim projekta Jadran planira se završetak projekta obnove Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srijema sredstvima zajma IBRD-a u segmentu zaštite voda od zagađenja izgradnjom sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje u 9 mjesta.

D) Otvoreni problemi i akcije

1. Sredstva namijenjena za redovito održavanje zaštitnih vodnih građevina (sustav obrane od poplava) nedostatna su za funkcioniranje sustava obrane od poplave. Poplavama je ugroženo preko 15% kopnenog teritorija Republike Hrvatske. Posljedica trenda smanjenja sredstava koji je prisutan od ukidanja vodnog doprinosa 1998. godine je nedostatan održavanje sustava, što za posljedicu ima smanjenje protočnosti pojedinih vodotoka i kanala, nemogućnost financiranja odniravanja pojedinih vodozaštitnih objekata što je preduvjet za bilo kakve radove održavanja objekata na tom prostoru. Nedostatan održavanje generira i znatno veće troškove pri sanaciji oštećenja pri prolasku vodnog vala.

2. Postojeći sustavi zaštite od poplava djelomično su izgrađeni, tako da na mnogim mjestima ne omogućuju standardne stupnjeve sigurnosti zaobalja. Neizgrađenost sustava ima za posljedicu daljnje ugrožavanje od poplava nezaštićenih urbanih i ruralnih područja. Osigurana sredstva iz Državnog proračuna za ove namjene ne osiguravaju ni minimalno povećanje stupnja zaštite od poplava.

3. Neplaćanje vodnih naknada, a posebno slivne vodne naknade je problem. Premda ova naknada služi uređenju vodotoka na lokalnim vodama, te održavanju mreže kanala i drugih vodnih građevina za hidromelioracijsku odvodnju ubire se uz znatne poteškoće. Poseban je problem plaćanja slivne vodne naknade od vlasnika odnosno korisnika poljoprivrednog zemljišta u čiju je korist većim dijelom ova naknada i uvedena.

4. Zaduženost po kreditima Hrvatskih voda u razdoblju 2004 – 2019 godine iznosi 1,2 milijarde kuna.

5. Nužno je osigurati dodatnih 180 mln kuna za potrebe redovnog održavanja i obnavljanja zaštitnih vodnogospodarskih objekata i obrane od poplave i obrane od poplava na državnim vodama.

6. Zadužuju se Hrvatske vode da u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva iznađu djelotvoran i na zakonu osnovan model naplate slivne vodne naknade za poljoprivredno zemljište u državnom vlasništvu.

7. Zadužuju se Hrvatske vode da u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva i Ministarstvom financija predlože model rješavanja neplaćanja anuiteta po kreditima.

13. HRVATSKA LUTRIJA d.o.o.

Hrvatsku lutriju d.o.o., osnovala je Republika Hrvatska, a bavi se organiziranjem i priređivanjem igara na sreću i zabavnim igrama.

Hrvatska Lutrija d.o.o. kao monopolista priređivanjem igara na sreću ima za cilj akumuliranje znatnih financijskih sredstava za potrebe državnog proračuna i za potrebe financiranja programa organizacija koje propisuje Zakon o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Hrvatska lutrija d.o.o. ostvarila je znatno bolje poslovne rezultate u 2004. godini nego prošle godine.

Dobit Hrvatske Lutrije d.o.o. nakon oporezivanja za 2003. godinu iznosila je 41,22 mln kn, što je za 48% više u odnosu na 2002. godinu kada je ostvarena dobit iznosila 27,93 mln kn.

Da nije proveden jednokratni otpis radi samostalnog financiranja nabavke opreme dobit bi iznosila 112,74 mln kn.

Ostvareni ukupan prihod Hrvatske Lutrije d.o.o. za 2003. godinu iznosio je 354,14 mln kn, što predstavlja 95% planiranog ukupnog prihoda i povećanje od 17% u odnosu na 2002. godinu.

Poslovni prihodi za 2003. godinu ostvareni su u iznosu od 345,99 mln kn ili 98% ukupnog prihoda, a čine ih prihodi od lutrijskih igara na sreću u iznosu od 261,52 mln kn, prihodi od igara na sreću u casinima u iznosu od 16,94 mln kn, prihodi od igara na sreću u automat klubovima u iznosu od 45,35 mln kn, prihodi od ulaznica za casina koji iznose 4 mln kn i drugi poslovni prihodi u iznosu od 18,18 mln kn.

Prihodi od igara na sreću u casinima i automat klubovima realizirani za 2003. godinu u iznosu od 66,30 mln kuna i veći su za 12% od ostvarenih za 2002. godinu.

Planom poslovanja za 2003. godinu predviđeno je priređivanje kladioničarskih igara i prihodi od kladenja u iznosu od 15,95 mln kuna, a koji nisu ostvareni jer nisu stvoreni uvjeti za početak priređivanja kladioničarskih igara.

Ukupno ostvareni rashodi Hrvatske Lutrije d.o.o. za 2003. godinu iznosili su 301,84 mln kuna, što predstavlja 98% planiranog iznosa i povećanje za 22% u odnosu na 2002. godinu.

U strukturi ukupno ostvarenih rashoda poslovni rashodi sudjeluju sa 98% i iznose 295,43 mln kn.

Ostvareni iznos sredstava u korist državnog proračuna za 2003. godinu iznosio je 186,46 mln kuna i veći je za svega 2% u odnosu na sredstva u korist državnog proračuna za 2002. godinu.

Osim toga Hrvatska lutrija d.o.o. je u 2003. godini izdvojila sredstva u iznosu od 31,62 mln kuna za financiranje organizacija prema članku 10. zakona o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara.

Investicijska ulaganja Hrvatske Lutrije d.o.o. za 2003. godini iznosila su 89,44 mln kuna i veća su za 18,50 mln kn od planiranog. Hrvatska Lutrija d.o.o. obrazlaže da su povećana investicijska ulaganja u 2003. godini u odnosu na planirana provedena s ciljem ostvarenja razvojnog programa za razdoblje 2003.-2005. godine, kako bi se stvorili uvjeti za povećanje prometa, prihoda i ostvarenja planiranih rezultata poslovanja do isteka trogodišnjeg razdoblja. Financiranje investicija Hrvatska Lutrija d.o.o. osigurala je iz vlastitih sredstava, pri čemu je koristila zakonsku mogućnost jednokratnog otpisa novonabavljene opreme, bez novih kreditnih zaduženja. Povećani trošak amortizacije doveo je do iskazivanja manje dobiti.

Investiranjem u informatičku opremu u 2003. godini i planom investicija za 2004. godinu, Hrvatska Lutrija d.o.o. stvorila je tehnološku osnovicu za izgradnju potpuno novog informacijskog sustava.

Uplata i obrada lutrijskih igara na sreću vrši se putem on-line sustava na svim prodajnim mjestima Hrvatska Lutrija d.o.o. (od mjeseca veljače 2002. godine), te se za igre na automatima predviđa on-line povezivanje s novim poslovnim sustavom.

Za kladionice Hrvatska Lutrija d.o.o. koristit će se ista komunikacijska struktura na kojoj je izgrađen i on-line sustav ostalih lutrijskih i igara na sreću (Loto, Toto, Bingo). Cjelokupni projekt i realizacija programske podrške u potpunosti je dizajnirana i razvijena u Hrvatskoj Lutriji d.o.o. vlastitim snagama i znanjem na novoj platformi.

Hrvatska Lutrija d.o.o. završila je «Projekt migracije na novu platformu» postojećih lutrijskih igara. Završetkom ovog projekta Hrvatska Lutrija d.o.o. je postala potpuno nezavisna od vanjskih partnera i u potpunosti samostalno kontrolira produkciju postojećih igara i razvoj novih proizvoda i usluga, a time je Hrvatska Lutrija d.o.o. izbjegla troškove koji bi nastali plaćanjem partnerskim konzultantskim kućama. Hrvatska Lutrija d.o.o. je i u 2003. godini ulagala u širenje prodajne mreže nabavkom terminala i ostale opreme za on-line sustav.

Kod igara u automat klubovima i casinima ostvarena su u 2003. godini značajna investicijska ulaganja. Nabavljeno je 470 novih suvremenih automata za igre na sreću, 10 elektronskih ruleta, te je obnovljena i ostala oprema u automat klubovima i casinima (stolovi za igre u casinima, postolja za automate, stolci barski i dr.)

Osim navedenih, u 2003. godini su realizirana i slijedeća investicijska ulaganja; kupnja i uređenje lokala za prodaju lutrijskih igara na sreću, uređenje automat klubova i casina, kupnja novog poslovnog prostora i uređenje postojećeg prostora u Ulici grada Vukovara, te nabavku vozila za obavljanje distribucije.

Ukupni novčani tijek bio je pozitivan i pokazuje povećanje novca na dan bilance u odnosu na početno stanje za 21,3 mln kn.

Ukupne i dospjele obveze prema dobavljačima iznosile su 14 mln kn. Ukupna i dospjela potraživanja od kupaca iznosila su 0,5 mln kn, te su za 13,5 mln kn manja od ukupnih obveza prema dobavljačima.

Neto radni kapital iznosio je 60,7 mln kn u odnosu na 2002. godinu kada je iznosio 41,3 mln kn. Rezultat je to povećanja ukupnih tekućih sredstava (168,5 mln kn) za svega 9% i povećanja ukupnih tekućih obveza (107,8 mln kn) za 47 posto.

Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada tijekom 2003. godine iznosio je 997 zaposlenika, dok je u 2002. godini iznosio 938.

Prosječna mjesečna neto plaća po zaposleniku Hrvatske Lutrije d.o.o. za 2003. godinu iznosila je 3.961,91 kn, što je oko 7% više u odnosu na 2002. godinu kada je iznosila 3.703,22 kn.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Sveukupne planirane investicije Hrvatske Lutrije d.o.o. za 2004. godinu iznose 102,63 mln kn, što je za 15% više od ostvarenog iznosa za 2003. godinu i 45% više od planiranog iznosa za 2003. godinu. Planirana su značajnija ulaganja u razvoj kroz investicije u suvremenu informatičku i prateću te on-line opremu, širenje prodajne mreže, kupnju i uređenje prostora, otvaranje nekoliko novih casina, nabavku suvremenih automata za igre na sreću, elektronskih ruleta, ostale opreme za igre na sreću, te ostala investicijska ulaganja.

Hrvatska Lutrija d.o.o. nije jedini priređivač igara na sreću, ali planiranim investicijama ostvaruje pretpostavke koje će joj omogućiti da na slobodnom tržištu ponuđenim igrama ostvari promete i prihode koji će opravdati investicije, a vlasniku omogućiti ostvarenje planiranih prihoda.

Hrvatska Lutrija d.o.o. osigurati će sredstva za planirane investicije korištenjem zakonske mogućnosti jednokratnog otpisa novonabavljene opreme. Trošak jednokratnog otpisa planiran je u iznosu od 78,03 mln kn. Da nije planiran jednokratni otpis samostalnog financiranja nabavke opreme, planirana dobit Hrvatske Lutrije d.o.o. iznosila bi 158,18 mln kn. Na taj način osigurana novčana sredstva za planirane investicije dovode do iskazivanja manje dobiti ali ujedno i izbjegavanje novog kreditnog zaduženja.

Ukupan prihod Hrvatske Lutrije d.o.o. za 2004. godinu planiran je u iznosu od 447,59 mln kn, što je za 26% više od ostvarenja za 2003. godinu.

Za 2004. godinu planira se rast prihoda igara u casinima i automat klubovima za 67%, te rast prometa lutrijskih igara na sreće za 4 posto.

Ukupni planirani rashodi Hrvatske Lutrije d.o.o. za 2004. godinu iznose 367,44 mln kn ili 83% ukupnog prihoda. Rashodi su veći za 22% od ostvarenih za 2003. godinu.

Planirana dobit Hrvatske Lutrije d.o.o. za 2004. godinu iznosi 63,17mln kn, što je za 53% više od dobiti ostvarene za 2003. godinu.

Sredstva koja Hrvatske Lutrije d.o.o. planira doznačiti u korist proračuna Republike Hrvatske iznose 241,79 mln kn, što je za 30% više u odnosu na ostvarenje za 2003. godinu.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Hrvatska lutrija d.o.o. nastavila je i u 2004. godini ostvarivati pozitivne rezultate poslovanja, tako da je dobit nakon oporezivanja u prvom kvartalu ostvarena u iznosu od 36,28 mln kuna, što je za 33,2% više u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

I ovaj put je iskorištena zakonska mogućnost otpisa novonabavljene opreme u iznosu od 4,6 mln kuna, za što su povećani troškovi poslovanja, a istovremeno su osigurani i izvori financiranja, ali je za taj iznos umanjena dobit.

Ostvareni ukupan prihod Hrvatske lutrije iznosi 109,25 mln kuna, što je za 12,25% više u odnosu na isto razdoblje 2003. godine.

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 107,22 mln kuna ili 98,10% ukupnog prihoda, a čine ih prihodi od lutrijskih igara na sreću u iznosu od 89,06 mln kuna, prihodi od igara na sreću u casinima u iznosu od 3,06 mln kuna, prihodi od igara na sreću u automat klubovima u iznosu od 10,75 mln kuna, prihodi od ulaznica za casina od 1,03 mln kuna i drugi poslovi prihodi.

Ukupno ostvareni rashodi iznose 63,90 mln kuna ili 58,49% ukupnog prihoda.

Ostvareni rashodi veći su za 3,49% od rashoda ostvarenih za isto razdoblje 2003. godine.

U lipnju Hrvatska lutrija počela je s priređivanjem igara na sreću – kladenje, na 56 lokacija, te je planirano u 2004. godini 25,03 mln kuna prihoda od ove igre.

Investicije Hrvatske lutrije planirane su u okviru Plana razvitka Hrvatske lutrije d.o.o. za razdoblje od 2003. do 2005. godine. Planom investicija Hrvatske lutrije d.o.o. za 2004. godinu predviđena su investicijska ulaganja u ukupnom iznosu od 102.626.963,00 kuna, a u razdoblju siječanj – ožujak uloženo je 4.059.075,00 kuna, što iznosi 3,96 posto od ukupnog plana.

Financiranje investicija Hrvatska lutrija osigurava iz vlastitih sredstava, pri čemu se koristi zakonska mogućnost jednokratnog otpisa novonabavljene opreme, bez novih kreditnih zaduženja

Hrvatska lutrija je u svom poslovanju postigla stabilnost tekuće likvidnosti, a stupanj zaduženosti (udjel kratkoročnih i dugoročnih obveza u ukupnoj imovini) na dan 31. ožujka 2004. godine iznosi 40,18 posto.

D) Otvoreni problemi i akcije

1. Uslijed donošenja novih propisa tijekom 2003. godine došlo je do sporijeg ostvarivanja planiranih aktivnosti (stavljanje novonabavljenih automata u uporabu i otvaranje novih automat klubova), a time i prihoda od igara na sreću u casinima i automat klubovima predviđenih Godišnjim planom poslovanja Hrvatske Lutrije d.o.o. za 2003. godinu, koji su ostvareni tek sa 59% planiranog. U Hrvatskoj Lutriji d.o.o. smatraju da postupkom pribavljanja potrebne dokumentacije za novonabavljenu opremu stvoreni su uvjeti za stavljanje automata u eksploataciju, a što će omogućiti ostvarivanje svih planiranih aktivnosti i značajan rast prihoda u 2004. godini.

2. Tijekom 2003. godine nisu stvoreni uvjeti za početak planiranog priređivanja kladioničarskih igara, te su planirani prihodi od kladjenja izostali. U Hrvatskoj Lutriji d.o.o. očekuju uvođenje kladioničarskih igara već u drugom kvartalu 2004. godine.

3. Prema «Izvešću o obavljenoj reviziji temeljnih financijskih izvješća Hrvatske Lutrije d.o.o. za 2003. godinu» revizorske kuće REVIZOR TIM d.o.o., (revizorska bilješka 4). – postoji odstupanje od temeljnih računovodstvenih načela, jer u iskazivanju obveza temeljem tužbenih zahtjeva Adria Beteiligungs GmbH iz Beča, Scandinavia Trade d.o.o. iz Zagreba i Moderns Games GmbH iz Hamburga, nije primijenjeno načelo opreznosti, što nije u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima. Neiskazivanje obveza temeljem navedenih tužbenih zahtjeva, moglo bi po okončanju sudskih sporova imati značajan utjecaj na iskazivanje imovine, obveza, prihoda i rashoda Hrvatske Lutrije d.o.o.

14. JADRANSKI NAFTOVOD d.d.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Jadranski naftovod d.d. ostvario je u 2003. godini 26,38 mln kuna dobiti, što je manje za 34,6% u odnosu na prošlu godinu. Od navedenog iznosa 25,1 mln kuna je iz redovnog poslovanja, a sastoji se od gubitka u iznosu od 11,1 mln kuna iz poslovnih aktivnosti i 36,2 mln kuna dobiti iz financijskih aktivnosti.

U 2002. godini ostvarena dobit je bila 40,32 mln kuna. Tada je iz redovnog poslovanja ostvareno je 89,44 mln kuna, ali je ta dobit umanjena gubitkom iz izvanrednih aktivnosti od 49,1 mln kuna. Ta dobit, nakon pokrića dijela gubitaka iz 2001. godine u iznosu od 13,9 mln kuna i izdvajanja zakonskih rezervi, raspoređena je u zadržanu dobit u iznosu od 25 mln kuna.

Uprava društva predložila je raspored ostvarene dobiti u 2003. godini u zakonske pričuve i zadržanu dobit zbog osiguranja vlastitih sredstava za financiranje planiranih investicija, te zbog toga nije predložena isplata dividendi.

U 2003. godini ukupni poslovni prihodi bili su 237 mln kuna, 28% su manji u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi od prodaje u zemlji ostvareni su u omjeru od 88,8% (66,7 mln kuna) u odnosu na prethodnu godinu (248 mln kuna), a prihodi od prodaje u inozemstvu ostvareni su u omjeru od 81,8% (166,2 mln kuna) u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi od transporta nafte čine 83% poslovnih prihoda, a ostvareni su 56,6% na domaćem tržištu i 43,4% na inozemnim tržištima. Financijski prihodi u iznosu od 90,4 mln kuna odnose se na prihode od tečajnih razlika, odnosno pozitivnog učinka smanjenja valutnog tečaja američkog dolara, u iznosu od 86,5 mln kuna, ili 95,6 posto.

Poslovni rashodi su ostali u 2003. godini na istoj razini kao i 2002. godine.

Ukupna vrijednost materijalne imovine bila je na 1.siječnja 2003. godine 2.234 mln kuna, a na 31. prosinca 2003. godine 2.199,4 mln kuna. Umanjenje vrijednosti materijalne imovine odnosi se većim dijelom na reklasifikaciju materijalne imovine, koja se nalazi na koncesijskom području u pravo korištenja odnosne imovine.

Ukupno dospjele obveze iznosile su 5,1 mln kuna. Dospjele obveze bile su gotovo na istoj razini kao i prethodne godine. Ukupno dospjela potraživanja iznosila su 5,2 mln kuna. Dospjela

potraživanja su znatno smanjena, jer su na isti datum prethodne godine iznosila 43,7 mln kuna. Naplata potraživanja skraćena je sa 42 dana u 2002. godini na 33 dana u 2003. godini. Najveći dio dospjelih potraživanja se odnosi na potraživanje od INA d.d. u iznosu od 2,9 mln kuna.

Na kraju 2003. godine stanje novca i novčanih ekvivalenata je bio veći za 11,2 mln kuna u odnosu na početno stanje. Ukupna tekuća sredstva iznosila su 226,6 mln kuna, a ukupne tekuće obveze iznosile su 84,9 mln kuna, što znači da je neto radni kapital bio 141,6 mln kuna, gotovo na istoj razini kao prethodne godine, te da je društvo imalo dovoljno sredstava za podmirivanje tekućeg poslovanja.

Tijekom 2002. i 2003. godine uloženo je 93,7 mln kuna u projekt Družba Adria. Daljnja ulaganja su zaustavljena do završetka Studije o utjecaju na okoliš.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Planom za 2004. godinu predviđena je dobit od 5,7 mln kuna. Planiran je rast poslovnih prihoda za 8,8%, uglavnom od transporta nafte, jer su planirane količine prijevoza za 21% veće od ostvarenja u 2003. godini.

Nakon 25 godina rada potrebno je provesti zamjenu pojedinih dijelova tehnološkog sustava i provesti tehnološku obnovu sa ciljem sigurnog transporta i skladištenja nafte. Tijekom 2002. i 2003. godine uloženo je 93,7 mln kuna, no planirana ulaganja u projekt Družba Adria su odgođena do završetka Studije o utjecaju na okoliš, što će biti najkasnije do polovice 2004. godine.

U 2004. godini planirano je 571,6 mln kuna investicija, od čega realizacija 208,7 mln kuna. Planirane investicije se mogu podijeliti u tri grupe, i to nove investicije na sustavu nadzora i upravljanja, zatim investicije na postojećoj imovini, odnosno ulaganje u rezervoarski prostor na terminalima Omišalj i Sisak i na kraju Projekt Družba Adria, za potrebe pretovara nafte u tankere, proširenje rezervoarskog prostora i ulaganja u zaštitu okoliša. Investicije se planiraju financirati u cijelosti iz vlastitih sredstava.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Poslovnim planom za 2004. godinu predviđen je za razdoblje I.-III. 2004. prijevoz 2.061.000 tona nafte, a ostvareno je 1.849.000 tona što predstavlja 87,7 % od postavljenog plana. No, to je još uvijek za 14,4 % veća realizacija u odnosu na isto razdoblje u 2003. godini. Manja količina transporta nafte uvjetovana je smanjenjem zaliha domaćih prerađivača nafte i iznimno visokim cijenama nafte na svjetskom tržištu u navedenom razdoblju. Zbog manjeg obujma aktivnosti ostvareni prihodi od transporta i skladištenja nafte su za 9,0 % manji od planiranih, no konačni financijski rezultat je povoljniji u odnosu na planirani. Međutim na dinamiku poslovanja može značajno utjecati promjena kursa USD jer su tarife transporta i obveze po dugoročnim kreditima vezane isključivo uz tu valutu.

Jadranski naftovod bilježi vrlo visoke koeficijente tekuće i ubrzanе likvidnosti (5,29 odnosno 5,13) što omogućuje pravodobno podmirenje svih dospjelih obveza. Koeficijent zaduženosti iznosi 0,16 i na razini je 2003. godine. Cjelokupno tekuće poslovanje, otplate dospjelih kreditnih obveza i investiranje financira se iz vlastitih sredstava.

Ukupno planirane investicije iznose 208.753.000 kuna. Ulaganje u investicije u prvom tromjesečju 2004. godine iznosilo je od 3,6 milijuna kuna, sukladno planiranoj dinamici ulaganja, a odnosi se na povećanje sigurnosti sustava. Najznačajnija ulaganja očekuju se u zadnjem tromjesečju

tekuće godine. Dinamika ulaganja uvjetovana je propisanim postupcima javne nabave i potrebnim pripremama pojedinih zahvata od strane Društva. Ulaganje u proširenje rezervoarskog prostora u Sisku, u funkciji realizacije projekta Družba Adria, odgođeno je do završetka Studije utjecaja na okoliš i njene ocjene od strane Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja. Najveća stavka u cijeloj 2004. godini se odnosi na sustav nadzora i upravljanja i iznosi 98.600.000 kuna.

Sa svrhom boljeg korištenja kapaciteta i širenja tržišta, rasta profitabilnosti te naročito većeg ulaganja u povećanje sigurnosti transporta nafte i zaštitu okoliša, JANAF treba uz suradnju i podršku Vlade Republike Hrvatske, razmotriti opravdanosti pristupanju i realizaciji projekata Družba Adria i Constanta – Pančevo – Omišalj – Trst (CPOT). Nivo i dinamika investiranja u JANAF ovisit će i o prihvatanju i dinamici realizacije navedenih projekata.

Ova dva projekta su komplementarna. Međutim, oni su vrlo različiti s obzirom na stupanj pripremljenosti, rokove moguće realizacije i utjecaja na promjene postojećeg stanja i statusa JANAF-a treba ih pažljivo analizirati prije bilo kakve odluke.

U ovom trenutku je teško precizirati dinamiku realizacije Projekata. Okvirmo, Družba Adria bi se mogla početi realizirati nakon Odluke Vlade temeljem Rješenja Ministarstva zaštite okoliša o prihvatljivosti projekta s aspekta zaštite okoliša te godinu dana nakon potpisivanja ugovora o tranzitu i pretovaru, tj. okvirmo krajem 2005. godine.

D) Otvoreni problemi i akcije

Tehnološka obnova postrojenja je ključna u narednih nekoliko razdoblja, te je stoga visoki plan investicija opravdan. Povećanje sigurnosti transporta i skladištenja nafte, kao i programi zaštite okoliša su ključni ciljevi u planiranim investicijama, i a manje su u cilju generiranja novih prihoda, što je obzirom na lokaciju gdje se poslovanje odvija izuzetno važno. Za sada još nije sigurno kakav će biti zaključak Studije o utjecaju na okoliš Projekta Družba Adria. Ipak, plan investicija za 2004. godinu za taj dio poslovanja izrađen je uz pretpostavku kako će dobiveno mišljenje o prihvatljivosti za okolinu biti pozitivno. Ipak, potrebno je sačekati cjelovito izvješće i tek tada točno izračunati potrebna investicijska ulaganja.

15. HRVATSKE AUTOCESTE d.o.o.

Hrvatske autoceste d.o.o., društvo s ograničenom odgovornošću za upravljanje, građenje i održavanje autocesta, započelo s radom 11. travnja 2001. godine kao jedan od dva pravna slijednika Hrvatske uprave za ceste. Društvo je u stopostotnom vlasništvu Republike Hrvatske.

A) Ocjena rezultata poslovanja za 2003. godinu

Ukupni prihod u 2003. godini ostvaren u iznosu 642,5 mln kuna što predstavlja povećanje od 31% u odnosu na prethodnu godinu (488,8 mln kuna). U strukturi ukupnih prihoda najveću stavku zauzimaju poslovni prihodi s udjelom od 86 posto.

Ukupni prihod u 2003. je rebalansom plana povećan za 210,0 mln kuna. Najveći dio povećanja ukupnih prihoda odnosi se na prihode od cestarine. Povećanje prihoda od cestarine za 30% temelji se na većem prometu na novootvorenim dionicama.

Prihodi od cestarine u 2003. godini iznosili su 539,9 mln kuna, dok su 2002. godine iznosili 428,3 mln kuna.

Ukupni rashodi su iznosili 642,5 mln kuna što u odnosu na 2002. godinu predstavlja povećanje od 31 posto.

U tijeku 2003. godine, Hrvatske autoceste d.o.o. imale su dugoročnih obveza u visini od 5.747,9 mln kuna, i to obveze prema kreditnim institucijama u iznosu od 4.067,6 mln kuna i obveze prema vrijednosnim papirima u iznosu 1.677,0 mln kuna. U odnosu na prethodnu godinu dugoročne obveze porasle su za 169 posto kada su dugoročne obveze iznosile 2.139,6 mln kuna.

Struktura dugoročnih obveza je slijedeća u kunama:

1.	DEUTSCHE BANK AG LONDON	917.775.900,00
2.	KREDIT ANSTALT FUR WIEDERAUFBAU (KFW)	598.944.147,42
3.	GRUPA BANAKA: BANK AUSTRIA, BAYERISCHE LANDESBAN, PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d.	1.147.036.350,00
4.	DEPFA INVESTMENT BANK LIMITED I ZAGREBAČKA BANKA d.d.	1.147.036.350,00
5.	EBRD	36.376.517,63
6.	EIB	53.528.363,00
7.	MINISTARSTVO FINANCIJA-EURO OBVEZNICE	1.147.036.350,00
8.	MINISTARSTVO FINANCIJA-DOMAĆE OBVEZNICE	530.000.000,00
9.	IBRD	1.200.564,72
10.	DEUTSCHE BANK, PODRUŽNICA TOKIO (osiguranje NEXI)	165.784.947,36
11.	UKUPNO	5.744.619.490,13

Kratkoročne obveze iznosile su 1290,6 mln kuna, a odnose se na: 1270,4 kuna obveza prema dobavljačima; 8,9 mln kuna za poreze, doprinose; 9,2 mln kuna za obveze prema zaposlenima; 1,4 mln kuna su ostale kratkoročne obveze i 710.000 kuna za obveze za predujmove, depozite i jamstva. Kratkoročne obveze porasle su za 127% u odnosu na prošlu godinu kada su one iznosile 567,6 mln kuna.

Neto radni kapital (razlika tekućih sredstava i tekućih obveza) bio je negativan i iznosio je – 651,5 mln kuna, što karakterizira izrazito povećanje tekućih obveza u odnosu na tekuća sredstva. Ukupne tekuće obveze iznosile su 1.328,8 mln kuna od čega su smo obveze prema dobavljačima iskazane u visini od 1.270,4 mln kuna što predstavlja udjel od 96 posto. Obveze prema dobavljačima povećane su u odnosu na 2002. godinu za 385 posto.

Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada bio je 1468 što je za 15 % više nego prethodne godine. Ukupno isplaćena masa plaća u 2003. godini iznosila je 152,0 mln kuna što u odnosu na isto razdoblje prošle godine predstavlja povećanje od 39 posto.

Ukupne investicije u izgradnju cesta povećane su za 1,9 milijardi kuna. Obveze za radove izvedene u 2003. godini koje će trebati podmiriti u 2004. godini povećane su s ranije predviđenih 4,3 na 5,2 milijarde kuna. Plaćanja preostalih 1 milijardu kuna za izvedene radove bit će prenijeta i izvršena u 2004. godini, sukladno dospjeću tih obveza prema ugovorima o građenju.

Smanjenje planiranih vrijednosti radova na sanacijama u 2003. godini predloženo je zbog toga što je sredinom 2003. godine, nakon potpisivanja ugovora o kreditima sa EBRD i EIB za financiranje sanacije i ugovora s izvođačima radova, došlo do izmjene plana izvođenja radova.

U 2001. i 2002. godini u građenje auto cesta uloženo je ukupno 4,8 milijardi kuna što s očekivanom realizacijom za 2003. od 6,2 milijarde kuna iznosi 11 milijardi kuna. Time su Hrvatske autoceste d.o.o. gotovo u potpunosti (98%) ostvarile planirani obim građenja za razdoblje 2001-2003. godina iz «Programa Građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje 2001-2004.» koji je donijela Vlada Republike Hrvatske.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Tijekom 2004. godine planirana je izgradnja autocesta u vrijednosti od 4.375 mln kuna, odnosno puštanje u promet novih 192 kilometra autocesta.

Na autocesti od Bosiljeva do Splita u 2004. godini planira se do kraja mjeseca lipnja dovršiti i pustiti u promet 177 km.

Vlada Republike Hrvatske je 18. prosinca 2003. godine dala Hrvatskim autocestama d.o.o. suglasnost na plan građenja, sanacije i održavanja autocesta za 2004. godinu.

Plan poslovanja Hrvatskih autocesta u 2004. godini određen je tako da se ostvare aktivnosti i rokovi iz Programa maksimalno koliko to omogućavaju planirani primici i nova zaduženja.

S Ministarstvom financija, a uz suglasnost MMF-a, dogovoreno je da to zaduženje ne prelazi 3.950 mln kuna.

Za 2004. godinu planirani su prihodi i primici u ukupnom iznosu od 2.427 mln kuna.

Od ukupnog plana prihoda i primitaka na naplatu cestarine odnosi se 26%, na naknadu u cijeni goriva 59%, povrat avansa Bechtela 1,5%, na primitak sredstava za financiranje opreme Bechtel-a 12% (financiranje iz kredita Chase Manhattan Bank, kojeg prema sporazumu vraća Ministarstvo financija).

Naplatom cestarine u 2004. godini planira se ostvariti 624,8 mln kuna, što je 19% više nego u 2003. godini.

Primitak od naknade u cijeni goriva planiran je u iznosu od 1.420 mln kuna. U odnosu na 2003. godinu planirano je povećanje primitaka od naknade za 108 mln kuna temeljem procijenjenog povećanja potrošnje goriva u 2004. godini.

U 2004. godini planirani su rashodi u ukupnom iznosu od 5.661,4 mln kuna, od čega su 84% izdaci za investicije u izgradnju, sanaciju i izvanredno održavanje autocesta te 7% financijski rashodi za javno dobro.

O ukupnih 4.749 mln kuna planiranih investicijskih ulaganja u autoceste, 4.375 mln kuna odnosi se na građenje autocesta, otkup zemljišta, projektiranje, izmještanje instalacija i nadzor, a 374 mln kuna na sanaciju i izvanredno održavanje autocesta.

U 2004. godini rashodi za upravljanje i redovno održavanje autocesta planirani su u ukupnom iznosu od 513 mln kuna.

Rashodi za zaposlene planirani su u iznosu od 225,6 mln kuna.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Hrvatske autoceste d.o.o. ostvarile su uravnotežen rezultat poslovanja u prvom tromjesečju 2004 godine, to jest ukupni rashodi bili na visini ukupnog prihoda.

Ostvareni ukupni prihod društva iznosi 122,0 mln kuna, što je za 31,46 % više u odnosu na isto razdoblje 2003. godine.

Priljev od naplate cestarine u prvom tromjesečju iznosio je 155,5 mln kuna, dok je priliv od naknade u cijeni goriva iznosio 381,7 mln kuna.

Ukupno ostvareni rashodi iznose 122,0 mln kuna i u visini su ukupnog prihoda.

Ukupni rashodi veći su za 31,46% od rashoda ostvarenih za isto razdoblje 2003. godine.

Ukupne obveze u prvom tromjesečju iznosile su 636,5 mln kuna i manje su za 43 posto u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Dugoročne obveze iznosile su 6.225,8 mln kuna i više su za 182% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Kratkoročne obveze iznosile su 897,2 mln kuna i manje su za 25% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Ukupne dospjele obveze prema dobavljačima iznosile su 16,1 mln kuna i manje su za 51 posto u odnosu na isto razdoblje 2003. godine.

Potraživanja do kupca iznosila su 4,3 mln kuna i smanjena su za 22 % u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Neto radni kapital (razlika tekućih sredstava i tekućih obveza) iznosio je negativnih 569,6 mln kuna.

Investicije u izgradnju autoceste u prvom tromjesečju iznosile su 1.702,7 mln kuna, a u sanaciju i održavanje autocesta 13,7 mln kuna, dok su troškovi upravljanja i redovnog održavanja autocesta iznosila 138,7 mln kuna.

Pokazatelj likvidnosti, kao omjer kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza na dan 31.03.2004. godine je 0,42, tj. 377 mln kuna kratkoročne imovine prema 897 kratkoročnih obveza.

Iskazani pokazatelj odraz je intenzivnog investiranja u izgradnju javnih cesta.

Društvo je solventno, te iz raspoloživih izvora podmiruje obveze u skladu s ugovorenim i zakonskim rokovima dospijea.

Hrvatske autoceste d.o.o. za financiranje planirane izgradnje autocesta u 2004. godini su pred zaključivanjem novih ugovora o kreditima i to:

- Kredit od Private Export Funding Corporation, uz OPIC osiguranje, u iznosu od 250,0 mln USD. Kredit će se koristiti za financiranje izgradnje dionice tunel Mala Kapela-čvor Sveti Rok, radovi Bechtela.
- Kredit od Europske investicijske banke (EIB) u iznosu od 45,0 mil. EUR, za financiranje izgradnje autoceste Zagreb – Lipovac, dionica Županja – Lipovac.

D) Otvoreni problemi i akcije

Obveze za radove izvedene u 2003. godini koje će trebati podmiriti u 2004. godini povećane su s ranije predviđenih 4,3 na 5,2 milijardi kuna. Plaćanja preostalih milijardu kuna za izvedene radove bit će prenijeta i izvršena u 2004. godini, sukladno dospelju tih obveza prema ugovorima o građenju. Potrebe za novim zaduživanjima ukazuju na potrebu aktivnog snimka realizacije planova, obveza i novca.

16. AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d.

Autocesta Rijeka-Zagreb dio je cestovnog pravca Budimpešta-Varaždin-Zagreb-Rijeka označenoga kao europski pravac E-65, koji povezuje zemlje srednje Europe s morem. Autocestom Rijeka-Zagreb povezan je pyhrinski pravac E-57 s Jadranskim morem. U okviru restrukturiranja cestovne mreže Republike Hrvatske, u prosincu 1997. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je odluku o osnivanju dioničkog društva Autocesta Rijeka-Zagreb, društva za građenje i gospodarenje autocestom. Društvu je dodijeljena koncesija na 28 godina s ciljem zatvaranja financijske konstrukcije, građenje, gospodarenjem i održavanjem autoceste Rijeka-Zagreb, te njezinih cestovnih i pratećih objekata na cestovnom zemljištu.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Godina 2003. bila je obilježena završavanjem i otvaranjem za promet vozila dviju dionica autoceste Rijeka-Zagreb u lipnju 2003.:

- dionice Vukova Gorica – Bosiljevo 2 u duljini od 7,81 km i
- dionice Kupjak – Vrbovsko u duljini od 17,76 km.

Time duljina izgrađene autoceste od lipnja 2003. godine iznosi ukupno 130 km.

Ukupni prihod u 2003. godini ostvaren je u iznosu 290,3 mln kuna što predstavlja povećanje od 54% u odnosu na prethodnu godinu kada su ukupni prihodi iznosili 188,7 mln kuna. U strukturi ukupnih prihoda najveću stavku zauzimaju poslovni prihodi s udjelom od 96 posto.

Ukupni rashodi su iznosili 301,5 mln kuna što u odnosu na 2002. godinu predstavlja povećanje od 38% kada su ukupni rashodi iznosili 218,0 mln kuna.

Autocesta Rijeka – Zagreb d.d. je u 2003. godini iskazala gubitak u iznosu od 11,2 mln kuna, što je manje u odnosu na prethodnu godinu kada je gubitak iznosio 29,3 mln kuna.

Društvo do svoga osnutka (1998) bilježi negativan rezultat poslovanja zbog amortizacije nematerijalne imovine – koncesije. Procijenjena vrijednost koncesije iznosi 2.152 mln kuna, a amortizira se kroz razdoblje trajanja koncesijskog ugovora od 28. godina, po stopi od 3,57% godišnje.

Planom za 2003. trošak amortizacije prava nije bio umanjen za iznos bespovratnih sredstva-subvencije državnog proračuna namijenjenog izgradnji dionice Karlovac-Vukova Gorica prema aneksu ugovora o koncesiji. Za iznos bespovratnih sredstava umanjuje se planirani trošak amortizacije za izgrađene dionice.

Dugoročnih obveza društvo ima u visini od 2.080,0 mln kuna, i to sve po osnovi zajmova. To u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje od 44 posto kada su dugoročne obveze iznosile 1.440,1 mln kuna.

Kratkoročne obveze u visini od 72,7 mln kuna smanjene su za 60% u odnosu na prošlu godinu kada su one iznosile 184,8 mln kuna.

Neto radni kapital (razlika tekućih sredstava i tekućih obveza) bio je negativan i iznosio je –561,4 mln kuna. U 2002. godini neto radni kapital bio je također negativan i iznosio je –594,3 mln kuna. Tekuće obveze su iznosile 772,3 mln kuna i povećane su za 13% u odnosu na prošlu godinu.

Prosječan broj zaposleni na bazi sati rada bio je 465 što je za 31% više nego prethodne godine. Ukupno isplaćena masa plaća u 2003. godini iznosila je 58,0 mln kuna što u odnosu na isto razdoblje prošle godine predstavlja povećanje od 45 posto.

Tijekom 2003. godine sveukupno s radovima izvlaštenja, projektiranja i izmještanja komunalne infrastrukture te građenja i nadzora kvalitete izvedeno je radova u vrijednosti od 740,0 mln kuna od čega na radove građenja otpada 724,0 mln kuna, što predstavlja realizaciju od 94,1% u odnosu na planirano.

Financijska konstrukcija za dovršetak autoceste, zatvorena je potpisom ugovora o financiranju s Europskom investicijskom bankom u lipnju 2002. godine.

Tako se radovi izgradnje financiraju iz slijedećih dugoročnih kredita:

- KfW – za dionicu Kupjak – Vrbovsko
- EBRD/EIB – za dionice Vrbovsko- Bosiljevo 2 – Vukova Gorica
- Zagrebačka banka – dovršetak vijadukta Severinske, Drage, dovršetak tunela Veliki Gložac i nadzor nad izgradnjom dionica Vrbovsko-Bosiljevo 2 – Vukova Gorica.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske iz lipnja 2002. godine, sva dospjela kratkoročna zaduženja nastala do 2002. godine, 1.1. 2003. prebačena su u javni dug, što predstavlja značajno rasterećenje poslovanja društva.

Od naplaćene cestarine društvo je u 2003. godini ostvarilo ukupno 287,4 milijuna kuna priljeva (s PDV-om) kuna što predstavlja 33% veći priljev u odnosu na 2002. godinu, a 20% u odnosu na plan za 2003. te u odnosu na izmjene i dopune plana 3% veće povećanje.

U 2003. godini bilo je planirano 723,7 mln kuna radova, odnosno s cestarskim prolazima na dionicama od Rijeke do Vrbovskog 773,7 mln kuna, dok je ukupno realizirano 680,6 mln kuna na dionicama od Kupjaka do Karlovca te s cestarskim prolazima sveukupno 724 mln kuna.

Prihod od državnih potpora odnosi se na odgođeni prihod od otplate dugoročnih kredita preuzetih u javni dug Republike Hrvatske od 1.1.2003. godine.

Otplaćeni iznos dugoročnih kredita preuzetih u javni dug predstavljaju odgođeni prihod koji se smanjuje za dio obračunate amortizacije izgrađene dionice autoceste financirane iz dugoročnih namjenskih kredita tijekom razdoblja trajanja koncesijskog prava.

U razdoblju od 1.1. do 30. 9. 2003. godine Ministarstvo financija otplatilo je ukupno 227,2 mln kuna preuzetih dugoročnih kredita, a od čega se na izgrađenu dionicu Karlovac-Vukova Gorica i izgrađenu dionicu Kupjak-Vrbovsko odnosi 210,3 mln kuna.

Potpisom ugovora o podkoncesiji, podkoncesionar Petrol-trgovina d.o.o. je društvu Autocesta Rijeka Zagreb d.d. uplatio naknadu za preuzimanje projekta u iznosu od 13,6 mln kuna.

Podkoncesionar je osim gore navedenog uplaćenog iznosa naknade dužan temeljem potpisanog ugovora plaćati mjesečnu naknadu u iznosu kunske protuvrijednosti 8.159,00 EUR-a.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Godina 2004. biti će obilježena završavanjem I. faze izgradnje autoceste Rijeka – Zagreb u lipnju 2004. otvaranjem i posljednje dionice od Vrbovskog do Bosiljeva. Tako će od lipnja 2004. godine duljina autoceste od Rijeke do Zagreba biti dugačka 146,4 km, u prometu i pod naplatom.

Financijska konstrukcija za dovršetak autoceste, zatvorena je potpisom ugovora o financiranju s Europskom investicijskom bankom u lipnju 2002. godine.

Tako se radovi izgradnje financiraju iz sljedećih dugoročnih kredita:

- *KfW-za dionicu Kupjak-Vrbovsko*
- *EBRD/EIB- za dionice Vrbovsko-Bosiljevo 2-Vukova Gorica*
- *Zagrebačka banka – dovršetak vijadukta Severinske Drage, dovršetak tunela Veliki Gložac i nadzor nad izgradnjom dionica Vrbovsko-Bosiljevo 2-Vukova Gorica*
- *Sredstava Državnog proračuna RH za radove izvlaštenja zemljišta, izrade projektne dokumentacije i izmještanja instalacija.*

Društvo će ukupno u 2004. godini u nove dionice autoceste investirati 534,2 mln kuna.

Od naplaćene cestarine, planira se ostvariti ukupno 359,2 mln kuna priliva odnosno 294,4 mln kuna prihoda što predstavlja 25% veći planirani prihod u odnosu na ostvareni u 2003. godini.

Troškovi eksploatacije autoceste predstavljaju troškove redovitog i izvanrednog održavanja te troškove naplate cestarine. Ovi se troškovi financiraju iz vlastitog prihoda društva

odnosno iz naplaćene cestarine. Na planirane troškove eksploatacije autoceste otpada 38,3% planiranog prihoda od naplate cestarine. Od toga najveći udio otpada na troškove redovitog održavanja.

U 2004. godini troškovi izvanrednog održavanja planirani su na razini 27,9 mln kuna.

Plan izgradnje u 2004. godini je:

1. *Dovršetak i otvaranje dionice Vrbovsko – Bosiljevo 2 za promet vozila u lipnju 2004. čime će i auto cesta u cijeloj duljini od 146,5 km biti otvorena za promet;*
2. *Radovi proširenja u profil pune autoceste na dijelovima polu-autoceste dionica Kupjak-Vrbovsko i Vrbovsko-Bosiljevo iz do sada osiguranih i zaključenih kreditnih izvora (KfW, EIB, EBRD, ZABA);*
3. *Zatvaranje sustava naplate na cijelom potezu od Rijeke do Zagreba, te ugradnja jedinstvenog automatskog naplatnog sustava te u tome smislu dovršetka izgradnje cestarskih i čeonih cestarskih prolaza na dijelu od Rijeke (Grobnika) do Oštovice;*
4. *Pripremni radovi za početak realizacije strateškog plana izgradnje II. faze izgradnje autoceste Rijeka-Zagreb, tj. proširenje poluautoceste Oštovica-Kupjak-Vrbovsko–Bosiljevo2 .*

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Ukupna projektirana duljina Autoceste Zagreb – Rijeka iznosi 146,45 km. Od toga je do kraja prvoga kvartala 2004. izgrađeno i pušteno u promet ukupno 129,91 km. Investicijska aktivnost izgradnje autoceste usmjerena je k cilju otvaranja za promet i posljednje dionice od Vrbovskog do Bosiljeva u lipnju 2004.

Plan i realizacija izgradnje za 2004. po dionicama, u kunama

Red. broj	DIONICA	Planirano 1-3/2004.	Situirano 1-3/2004.	%
1	Kupjak – Vrbovsko	17.856.343,13	1.758.917,06	9,85
2	Vrbovsko – Bosiljevo	109.943.067,00	68.653.511,08	62,44
3	Bosiljevo-Vukova Gorica	23.079.117,72	1.503.118,43	6,51
4	Karlovac-Vukova Gorica	4.378.456,51	3.323.079,51	75,90
5	ČCP i CP	3.414.826,22	1.550.009,70	45,39
Ukupno		158.671.810,58	76.788.635,78	
%		100,0	48,39	

Radovi izgradnje autoceste financiraju se sredstvima dugoročnih kredita banaka: EBRD, EIB, KfW i Zagrebačke banke d.d. Zagreb. U skladu s dinamikom izvođenja radova te plaćanja za iste, u prvom kvartalu 2004. povučeno je ukupno Euro 5,87 milijuna iz kredita EBRD-a. Povučena sredstva EBRD kredita odnose se na zahtjev za povlačenje poslan u banku u krajem 2003. Obzirom na potpuno zatvorenu financijsku konstrukciju, izvođačima radova plaća se u zakonski predviđenim rokovima.

Na dan 31.03. 2004. preostalo je ne-povučenih Euro 80,35 milijuna iz sredstava dugoročnih kredita.

Tijekom prva tri mjeseca 2004. godine ostvaren je promet od 2.109.792 vozila što je 8,88 % više od planiranog. U istom periodu naplaćeni priliv iznosio je 55.893.226,00 kn što je 3,57 % više od planiranog.

Ostvareni i planirani broj vozila i priljev od naplate cestarine na dionicama Rijeka-Zagreb u periodu 1-3 2004.

Mjesec	Planirani broj 1-3/2004 vozila	Realizirani broj vozila 1-3/2004	Index	Planirani priliv 1-3/2004	Realizirani priliv 1-3/2004	Index
siječanj	540.276	618.770	114,53	14.937.014	16.082.352	107,67
veljača	590.014	668.358	113,28	16.724.554	17.738.867	106,06
ožujak	807.402	822.664	101,89	22.304.974	22.072.007	98,96
Ukupno	1.937.692	2.109.792	108,88	53.966.542	55.893.226	103,57

Troškovi održavanja u prvom kvartalu 2004. ukupno su manji za 1% u odnosu na plan za isto razdoblje. Udio troškova gospodarenje čini 42,5% udjela u prihodu od cestarine što je nešto niže od plana za prvi kvartal 2004.

Troškovi gospodarenja autocestom u razdoblju 1-3/2004.

Opis		Ostvareno 1-3/2004.	Plan 1-3/2004.	Indeks 1-3/2004/plan 1-3/2004
I.	Prihod od naplate cestarine (bez PDV-a)	45.814.559	44.235.295	103,6
II.	Ukupno troškovi gospodarenja	19.471.646	20.147.433	96,65
2.1.	Troškovi naplate cestarine	7.183.235	7.720.666	93,04
2.2.	Troškovi redovitog održavanja	11.749.245	11.426.767	102,83
2.3.	Troškovi izvanrednog održavanje	539.166	1.000.000	53,9
Udio ukupnih troškova gospodarenja u prihodu od cestarine		42,50%	45,55%	

Ostvareni ukupan prihod za razdoblje siječanj-ožujak 2004. godine iznosi 51.368.866 kuna, i veći je za 37,38% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Povećanje ukupnog prihoda posljedica je porasta prihoda od naplate cestarine kao i iskazivanja prihoda od državnih potpora, što se odnosi na kredite preuzete u javni dug.

Ukupni rashodi Društva za razdoblje siječanj-ožujak 2004. godine iznose 66.485.749 kn, i veći su 43,8% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Na porast ukupnih rashoda Društva utjecao je trošak amortizacije nematerijalne imovine-koncesije zbog puštanja u promet dionice u lipnju 2003. godine, koja je započela s obračunom amortizacije od srpnja 2003. godine.

Kada iz poslovnih rashoda isključimo trošak amortizacije nematerijalne imovine-koncesije, Društvo iskazuje pozitivan rezultat iz poslovnih aktivnosti. S uključenim troškom amortizacije nematerijalne imovine, Društvo u prvom tromjesečju 2004. godine ostvaruje negativan rezultat poslovanja-gubitak u iznosu od 15.116.883 kn.

Unatoč ostvarenom gubitku zbog obračunske amortizacije nematerijalne imovine, prvom kvartalu 2004. Društvo je iskazalo 117 milijuna kuna novca i novčanih ekvivalenata na kraju

razdoblja te se stoga zaključuje kako Društvo nema problema s likvidnošću. Društvo podmiruje svoje obveze u zakonski i ugovorima predviđenim rokovima.

Slijedom Ugovora o kreditu zaključenog s EBRD-om u listopadu 2001. godine, Društvo ima obvezu provesti natječaj za zaključenje dugoročnih ugovora za gospodarenje autocestom. Ukoliko se pokaže opravdanim te ukoliko vlasnik – Vlada RH donese takovu odluku, zaključiti takve dugoročne ugovore. Tijekom prvoga kvartala 2004. godine Društvo je nastavilo suradnju s odabranim savjetnikom Booz/Allen/Hamilton angažiranog na ovome Projektu. Objava natječaja za sklapanje dugoročnih ugovora za gospodarenje, očekuje se početkom 2005. godine.

U prvom kvartalu 2004. Društvo je ostvarilo osnovne ciljeve poslovanja, prije svega dinamiku izgradnje u skladu s planom i rokom otvaranja dionice za promet, zatvorenu financijsku konstrukciju za dovršetak Projekta I. faze izgradnje, procjenu ostvarenja određenih »ušteda« na Projektu te redovito poslovanje u skladu s planom rashoda i prihoda. Zaključuje se kako je Društvo, likvidno sposobno te solventno u svim aspektima poslovanja.

Kao rezultat provedenih javnih natječaja, ugovorene cijene za sve radove bile su znatno niže od procijenjenih u trenutku sklapanja ugovora o financiranju, a dobro upravljanje ugovorima osigurava da će se radovi završiti unutar ugovorenih iznosa i rokova, određena sredstva iz postojećih kredita odobrenih Društvu u posljednje dvije godine ostaju neiskorištena. Procjena preostalog nepovučenoga iznosa, po završetku svih ugovorenih radova po EBRD/EIB/KfW/Zaba kreditima procjenjuje se na oko Eur 53,0 milijuna.

D) otvoreni problemi i akcije

Uzimajući u obzir činjenicu da podaci o porastu prometa, i posebno porastu prihoda, pokazuju znatan napredak u usporedbi sa stanjem u vrijeme ocjene Projekta, Društvo planira, u skladu s Odlukom Vlade RH i već izdanih suglasnosti banaka, iskoristiti dio preostalih sredstava za dopunu na puni profil dijela trase dionice Vrbovsko – Bosiljevo 2- Kupjak.

Za dogradnju punog profila na dijelovima polu-autoceste od Oštrovica do Kupjaka potrebno bi bilo novo zaduženje u iznosu od oko € 200 milijuna. Stoga Društvo u suradnji sa svojim savjetnicima priprema izradu Studije opravdanosti, a i obavljeno je preliminarno ispitivanje kreditnog tržišta u cilju analize i odabira prijedloga najpovoljnije opcije financiranja.

17. VJESNIK d.d.

Vjesnik, dioničko društvo izdavačke djelatnosti, bavi se izdavačko-tiskarskim i novinsko-nakladničkim poslovima kao svojom osnovnom djelatnošću.

Struktura vlasništva je slijedeća: Republika Hrvatska 50,23%, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje 35,28%, Hrvatski fond za privatizaciju 9,41%, mali dioničari 3,66%, Tisak d.d. 1,41% i vlastite dionice 0,01 posto.

Temeljni kapital društva iznosi 294,7 mln kuna, a sastoji se od 982.241 dionica, nominalne vrijednosti od 300,00 kuna. Rješenjem Trgovačkog suda od 28. siječnja 2003. godine povećan je kapital u iznosu od 148.024.800,00 kuna, preuzimanjem duga društva Vjesnik d.d. od strane

Vlade Republike Hrvatske prema poslovnim bankama po kreditnim obvezama i državnim institucijama, te po osnovi poreza na dodanu vrijednost.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Vjesnik je u 2003. godini ostvario gubitak u poslovanju od 22,0 mln kuna. U odnosu na 2003. gubitak je smanjen za 47% ili za 19,4 mln kuna, a najviše zbog dobivene državne subvencije u iznosu od 22,6 mln kuna.

Do 2003. godine preneseni gubitak društva iznosio je 129,0 mln kuna. Zajedno s gubitkom ostvarenim u 2003. nepokriveni gubitak iznosi 151,0 mln kuna, odnosno 52% vrijednosti temeljnog kapitala.

Ostvareni ukupan prihod u 2003. godini iznosio je 270,4 mln kuna s povećanjem od 18% u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi poslovnih prihoda koji čine 98% ukupnog prihoda, prihod od prodaje usluga tiskanja čini 75% s porastom od 6%. Prihod od marketinga koji čini 7% poslovnih prihoda povećan je za 26% dok je prihod od novinske dokumentacije povećan za 21%. Prihod od prodaje dnevnog lista Vjesnik, koji čini 4% poslovnih prihoda smanjen je za 9 posto.

Planom predviđen prihod od lista Vjesnik u 2003. godini nije ostvaren uslijed znatnog zaostajanja prihoda od prodaje dnevnog lista (8,0 mln kuna ili 43%) i prihoda od marketinga (4,9 mln kuna ili 21%). Prihod subvencija ostvaren je u iznosu od 22,6 mln kuna (67%), a planom je predviđen u iznosu od 33,6 mln kuna.

Ukupni rashodi u 2003. godini iznosili su 292,5 mln kuna ili za 8% više u odnosu na prethodnu godinu. Poslovni rashodi koji čine 97% ukupnih rashoda povećani su za 5%, financijski rashodi povećani su za 30% uslijed povećanja kamata na kredite za 1,0 mln kuna i negativnih tečajnih razlika za 2,0 mln kuna.

U strukturi poslovnih rashoda materijalni troškovi porasli su za 13%, troškovi osoblja povećani su za 2%, ostali troškovi poslovanja smanjeni su za 9%, dok amortizacija bilježi rast od 6% u odnosu na prethodnu godinu.

U odnosu na planirane vrijednosti ukupni rashodi su povećani za 3% ili za 8,6 mln kuna, od čega su poslovni rashodi viši za 3,5 mln kuna ili za 1%. Financijski rashodi viši su za 56% s osnove obračunatih, a neplaniranih negativnih tečajnih razlika (3,8 mln kuna). Troškovi osoblja povećani su za 4% u odnosu na planirane.

Dugotrajna materijalna imovina iznosila je 198,8 mln kuna i čini 74% ukupne aktive dok je kratkotrajna imovina iznosila 71,1 mln kuna ili 26% ukupne aktive.

Kratkotrajna potraživanja čine 19% ukupne imovine u ukupnom iznosu od 51,4 mln kuna dok potraživanja od kupaca čine 95% ukupnih potraživanja Društva i iznose 49,0 mln kuna, te su za 9% manja u odnosu na 2002. godinu.

Ukupne obveze u 2003. iznosile su 123,2 mln kuna i niže su za 2% u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosile 125,7 mln kuna.

Dugoročne obveze iznosile su 68,7 mln kuna, a sastoje se u najvećoj mjeri od obveza prema kreditnim institucijama (obveze po dugoročnom kreditu od Zagrebačke banke uz jamstvo Države), te su niže za 12% u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosile 77,9 mln kuna.

Kratkoročne obveze od 54,5 mln kuna povećane su za 14%, a sastoje se najvećim dijelom od obveza prema dobavljačima u iznosu od 30,6 mln kuna, obveze za predujmove, depozite i jamstva u iznosu od 10,4 mln kuna, obveze za poreze, doprinose i druge pristojbe u iznosu od 6,6 mln kuna i dr.

Ukupno dospjele obveze prema dobavljačima iznosile su 7,5 mln kuna što predstavlja porast od 141% u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosile 3,1 mln kuna.

Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada bio je 688 radnika što čini porast od 2% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna neto plaća isplaćena je u iznosu od 5.520,84 kune i predstavlja povećanje od 2% u odnosu na plan i prethodnu godinu. Troškovi osoblja u masi povećani su za 2% u odnosu na 2002. godinu, a odnosu na plan za 4%.

Planom za 2003. godinu predviđena sredstva za investicije iznose 7,3 mln kuna, a realizirano je 8,3 mln kuna ili 13% više od planiranog. Sredstva su uložena su u nematerijalnu imovinu (izdavačka prava) i dugotrajnu materijalnu imovinu.

Neto radni kapital (razlika tekućih sredstava i tekućih obveza) iznosio je 5,1 mln kuna, te je za 72% niži u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosio 18,5 mln kuna.

Koeficijent tekuće likvidnosti (kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze) iznosio je 1,3.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Poslovnim planom društvo Vjesnik d.d. ukazuje da će u 2004. godini bez subvencije vlasnika, uz sve uložene napore na poboljšanju poslovanja, poslovati negativno i ostvariti gubitak od 18,1 mln kuna. Također se ističe da se stabilnost cjelokupnog poslovanja društva može postići samo uz uvjet da vlasnik osigura subvenciju od 29,9 mln kuna.

Planom poslovanja za 2004. godinu planira se ukupan prihod u iznosu od 263,4 mln kuna što je 3% niže u odnosu na 2003. godinu.

Ukupni rashodi planiraju se u iznosu od 281,5 mln kuna i 4% su niži u odnosu na prošlu godinu.

Prosječan broj radnika na bazi sati radnika planom poslovanja povećan je za 12% ili na 772 zaposlenika. Prosječna neto plaća po zaposlenom iznosila bi 5.530,00 kuna što je jednako iznosu isplaćene prosječne neto plaće u 2003. godini. Troškovi osoblja planirani su na nivou ostvarenih iz 2003. godine, a iznositi će 80,5 mln kuna.

U 2004. godini se planiraju ulaganja u dugotrajnu materijalnu imovinu u vrijednosti od 29,0 mln kuna, uz uvjet da se osiguraju dodatna sredstva (subvencija, kredit i dr.) i pokriju troškovi izdavanja lista Vjesnik.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Poslovanje Vjesnika d.d. početkom 2004. godine odvija se u otežanim uvjetima. Kod većine kupaca, poslovnih partnera tiskare, u prvom je kvartalu zabilježen pad tiskane naknade, što se negativno odrazilo na kretanje prihoda od prodaje usluga tiskanja.

Povećana insolventnost kupaca i njihova nelikvidnost, uzrokovana općim stanjem na tržištu, negativno se odražavaju na financijsku situaciju u društvu.

Nedostatak likvidnih sredstava osjetio se znatno više i uslijed povećanog gubitka iz poslovanja lista Vjesnik. Negativno poslovanje lista i poteškoće u naplati potraživanja od kupaca, a uzrokovale su da društvo neredovito podmiruje svoje obveze prema dobavljačima i da se svaki mjesec dovodi u pitanje isplata plaće zaposlenima i podmirenje obveza po dugoročnom kreditu.

U prvom polugodištu 2004. godine prihod iz redovnog poslovanja bio je 120,84 mln kuna, a planirani do kraja godine je 261,84 mln kuna.

Rashodi iz redovnog poslovanja se smanjuju ili ostaju na istom nivou, dok se financijski rashodi povećavaju s osnova obveza po kreditnom zaduženju i predviđenom ulaganju u dugotrajnu materijalnu imovinu (investicije). Rashodi iz redovnog poslovanja u prvom polugodištu ove godine iznose 150,52 mln kuna, a predviđeni rashodi do kraja godine su 303,52 mln kuna.

Bez obzira na smanjenje rashoda iz redovnog poslovanja oni su još uvijek veći od ostvarenih i planiranih prihoda, te je ostvaren manjak likvidnih sredstava u prvom polugodištu od 18 milijuna kuna, a do kraja godine se predviđa da će nedostajati 30 milijuna kuna.

Izdavanje lista Vjesnik svojim poslovanjem ostvaruje gubitak koji se u 2004. godini predviđa u iznosu od 31,5 mln kuna, ali prema kvartalnom izvješću iskazan je gubitak od 10 mln kuna, stoga je vidljivo da će gubitak biti veći i od planiranog tj. oko 40 mln kuna.

Ukoliko se na vrijeme ne osiguraju dodatna financijska sredstva (subvencija od 29,9 mln kuna) za izdavanje lista, doći će do nesagledivih posljedica u plaćanju dobavljača, a time i gubitaka poslova u tiskari. To će prouzročiti i ostale negativne efekte i doći će do značajnih poremećaja u poslovanju društva.

Ove godine započeto je i organizacijsko restrukturiranje društva Vjesnik d.d., prilagođavajući organizacijsku i kadrovsku strukturu neophodnoj tehnološkoj modernizaciji. Time će se postići uštede u troškovima kadrova, a u procesu proizvodnje racionalizacija u troškovima proizvodnje.

Neophodne su investicije u tiskaru, kako bi i dalje poslovala pozitivno mora se izvršiti modernizacija, te je za istu predviđeno 29 mln kuna. Navedeno ulaganje u investiciju tiskara bi mogla realizirati iz vlastitih sredstava da je ne opterećuje poslovanje cjelokupnog društva Vjesnik d.d.

Kako bi se saniralo postojeće stanje i održalo izlaženje lista Vjesnik, uz sve ostvarene uštede i planski prihod, neophodno je odobriti sredstva potpore za izdavanje lista Vjesnik u 2004. godini u iznosu od 30 mln kuna.

Dugogodišnja poslovna aktivnost ukazuje da društvo i uz pomoć države ne može otkloniti nagomilane poteškoće. Nužna je efikasna cjelovita koncepcija i mjere za izlazak iz krize koja predugo traje.

D) Otvoreni problemi i akcije

Višegodišnja kriza društva koja se ne umanjuje, zahtijeva potrebnu efikasnih srednjoročnih opredjeljenja razvoja i poslovanja. Državna subvencija ne bi mogla biti glavni presudni faktor poslovanja.

Osim toga naglašena je nužnost investiranja u tiskaru, kako se ne bi ugrozilo redovito poslovanje i kako ne bi došlo do tehnološke stagnacije. Riješiti odnos troškova – društvo.

18. ASTRA INTERNACIONAL d.d.

Astra Internacional d.d. je dioničko društvo potpunom vlasništvu Republike Hrvatske, s predstavništvima u inozemstvu, a Sustav Astra obuhvaća domaća i strana društva potpunom vlasništvu Astre Internacional d.d..

Temeljni kapital Astre Internacional d.d. iznosi 22,4 mln kuna.

Sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske od 27. ožujka 2003. godine Društvo je dostavilo Vladi Republike Hrvatske Program privatizacije Društva, koji se temelji na modelu radničkog dioničarstva (ESPO). Cilj ovog privatizacijskog modela je sudjelovanje radnika u vlasništvu poduzeća. Program ESPO predlaže da Republika Hrvatska ostane vlasnik 25% društva, uz predstavnika u Nadzornom odboru društva dok bi 75% otkupili radnici.

Ministarstvo financija dalo je pozitivno mišljenje na Programom privatizacije.

Program i model privatizacije nije krenuo u daljnju realizaciju.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Glavna obilježja poslovanja društva u 2003. godini bila su usmjerena na:

- nastavak ukupne konsolidacije;
- pronalaženje predmeta poslovanja (core business);
- vlasničko restrukturiranje;
- ostalu problematiku tekućeg poslovanja.

Konsolidacija društva nastavljena je u financijskom, organizacijskom i kadrovskom smislu. Radi se uglavnom o osiguranju financijskih sredstava za komercijalno poslovanje, sklapanje aranžmana sa novom poslovnom bankom umjesto Zagrebačke banke pa je društvo tek od lipnja 2003. godine imalo određena sredstva za komercijalno poslovanje. To se negativno odrazilo kako na ostvarenje prihoda u prvom polugodištu, tako i na cijelu prošlu godinu.

U 2003. godini ostvaren je ukupan prihod u iznosu od 48,3 mln kuna, ukupni rashodi u iznosu od 48,2 mln kuna te dobit od 144,8 tisuća kuna. U usporedbi s 2002. godinom ostvarenje ukupnog prihoda i troškova manje je za 32%, međutim, takva usporedba nije realna jer je na ukupan prihod 2002. godine značajno utjecala prodaja poslovne zgrade u Gajevoj ulici. Broj kupaca i dobavljača je višestruko povećan, preko šest puta. Vrijednost izvoza je dvostruko povećana s 5,1 na 11,0 mln kuna. Broj zaposlenih je 41, od čega je šest novozaposlenih.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Temelji se na potrebi daljnjeg restrukturiranja društva u financijskom, komercijalnom i organizacijskom pogledu utvrđeno Programom privatizacije društva.

Planirani ukupan prihod za 2004. godinu iznosi 73,4 mln kuna s planiranim povećanjem u odnosu na ostvarenje 2003. godine od 52%, planirani ukupni rashodi iznose 72,8 mln kuna s povećanjem od 51%. Planirana dobit iznosi 570 tisuća kuna i planira se povećati za oko tri puta (indeks 393).

Ovako visoki rast planiranih veličina prema informacijama Društva postići će se orijentacijom na nove poslove i prijenosom dijela ugovorenih poslova iz 2003. u 2004. godinu.

Poslovima trgovine planira se ostvariti 34 mln kuna a sastoji se od klasičnih tuzemnih i vanjskotrgovinskih poslova raznim robama: prehrambeni proizvodi, tehnički tekstil, željezni proizvodi, kemijski proizvodi, izvoz drveta, i sl.

Poslovima zgradarstva planira se ostvariti 20 mln kuna i to 10 mln kuna prenesenih iz 2003. godine u 2004., te 10 mln kuna putem novih ugovora. Radi se o poslovima u građevinarstvu, izradi strukturalnih i polustrukturalnih fasada za poslovne zgrade te inženjerski poslovi.

«Zračne luke» planira se ostvariti 12,5 mln kuna rekonstrukcijom rasvjetnih i komunikacijskih sustava u zračnim lukama.

Poslovi «Navodnjavanje» planira se ostvariti prihod u iznosu od 3 mln kuna a odnose se na uvođenje sustava navodnjavanja za velike i male površine, kao potpuno novi poslovi.

Putem najamnina planirano je ostvariti 3 mln kuna.

Društvo također planira ostvariti 8,95 mln kuna razlike u cijeni za pokriće troškova poslovanja i ostvarenja minimalne dobiti te racionalizacija troškova (materijalni troškovi, odvjetnički, troškovi najamnine za prostore u zemlji i inozemstvu i sl.).

Plan investicija za 2004. godinu odnosi se samo na investicije iz amortizacije u visini 600.000,00 kuna.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Društvo je ostvarilo u prvom tromjesečju ukupan prihod je u iznosu od 10,9 mln. kuna, u usporedbi s istim razdobljem 2003. godine ostvaren je porast od 21 posto. Veći dio poslovnih prihoda (66%) u iznosu od 6,3 mln. kuna društvo ostvaruje u zemlji s porastom od 40%, prihod od prodaje u inozemstvu ostvareno je 2,6 mln. kuna ili s 8 posto porasta.

Ukupan rashod ostvaren je u iznosu od 10,9 mln. kuna s porastom od 23%, a što je rezultat rasta troškova prodane robe od također 23%, čije učešće u ukupnim troškovima iznosi 69 posto.

Troškovi osoblja iznosili su 1,1 mln kuna, s porastom od 9 posto. Ostvarena je prosječna neto plaća za 38 djelatnika (na bazi sati rada) u iznosu od 5.447,00 kuna, ili približno na razini istog razdoblja 2003. godine.

Ostvarena dobit iznosi 30 tisuća kuna, ili 23% ostvarene dobiti prvog kvartala 2003. godine.

Ukupne obveze (prema dobavljačima) iznosile su 8,5 mln. kuna, porasle su za 4%, od toga dospjele obveze iznosile su 6,5 mln. kuna ili 76% ukupnih obveza.

Potraživanja od kupaca iznosila su 13,1 mln. kuna s porastom od 14%, s tim da su kupci u inozemstvu porasli za 59% u iznosu od 5,264 mln. kuna.

Dospjela potraživanja čine 46% ukupnih potraživanja i uglavnom su to kupci u zemlji s 74% učešća u dospjelim potraživanjima.

Ukupne obveze po kreditima od domaćih banaka iznose 6 mln kuna, od toga kratkoročni krediti iznose 5 mln kuna, dugoročni 1 mln kuna, s tim da je došlo do povećanja kratkoročnih kredita za 75 posto.

Ukupna tekuća sredstva (zalihe, potraživanja, fin. imovina) iznose 28,9 mln kuna, tekuće obveze iznose 20,6 mln kuna, iz čega proizlazi neto radni kapital u iznosu od 8,4 mln kuna.

Glavne karakteristike poslovanja u pet mjeseci ove godine bile su:

- nastavak konsolidacije tvrtke u financijskom, organizacijskom i kadrovskom planu,
- uvođenje novih poslova u komercijalnom poslovanju,
- analiza poslovanja ino – punktova iz razloga očekivanih promjena u poslovanju onih zemalja koje se sada nalaze u zemljama EU (usklađivanje s propisima EU),
- rješavane su financijske obveze iz prošlosti (cca 900 tisuća kuna za pet mjeseci),
- izvršene su pripreme za razvoj poslova navodnjavanja (analiza tržišta, kontakti s većim kupcima).

Prema procijenjenim podacima za prvih pet mjeseci prihod će iznositi 17,9 mln. kuna, rashodi 18,0 mln. kuna.

Investicije su ostvarene u iznosu od 351,3 mln. kuna, prvenstveno u opremu za novi prostor, iz razloga preseljenja u novi prostor, što će utjecati na uštedu oko 500 tisuća kuna najamnine.

U narednom razdoblju trebalo bi donijeti odluku o rješavanju vlasničkog statusa Društva.

D) Otvoreni problemi i akcije

Potrebno je i dalje nastaviti s procesom konsolidacije Društva, pronalaziti nove poslove koji će pozitivno utjecati na financijski rezultat poslovanja.

Za daljnji razvoj Društva nužno je završiti vlasničko restrukturiranje po predloženom modelu.

19. HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE d.d.

U tijeku duže pripreme ovog Izvješća, koje se je odnosilo na poslovanje u 2003. godini, s dokumentima i plan 2004. godine, društvo nije odgovaralo na upite Ministarstva financija.

Segment Izvješća – ocjena poslovanja početkom 2004 godine, primljen je 1.7.2004. godine od Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, a odnosi se na Grupu HT.

Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Grupa HT i dalje uspješno posluje i ostvaruje vrlo dobre rezultate. Neto prihod ostvarene djelatnosti Grupe porastao je za 4,7% i iznosi 1,9 mlrd kuna u razdoblju siječanj – ožujak o.g..

Ostvarena je neto dobit Grupe u iznosu od 539 mln kuna i veća je od prošlogodišnje za 53,2% (pored efikasnijeg poslovanja, razlozi značajnog povećanja se mogu pronaći u manje ostvarenim jednokratnim izvanrednim troškovima ove godine).

Dobit Grupe HT za I-III 2004. godine je osjetno veća od prošlogodišnje jer su se određeni projekti restrukturiranja kompanije provodili (i značajni troškovi knjižili) samo u 2003. godini.

Bilanca i novčani tok i dalje vrlo snaži.

Napravljeni su daljnji koraci u transformaciji društva kao i orijentacija prema klijentima. Lansiran je novi proizvod MaxDSL.

Nastavljen je daljnji rast broja korisnika u pokretnim komunikacijama i internetskom poslovanju.

Dinamika poslovanja odvija se sukladno poslovnom planu i očekivanim trendovima na tržištu.

HT Grupa je i dalje vrlo likvidna i solventna te nema potrebe za zaduživanjem.

Realizacija investicija se odvija sporije od plana. Od 138.000.000 mln kuna investicija uložena u opremu za centrale, DSL tehnologiju, pristupnu mrežu, internetsku opremu, centar za bazu podataka, razne segmente mreže za pokretne komunikacije itd.

Ne provode se «aktivnosti privatizacijskog-organizacijskog (statusnog) preoblikovanja društva».

S obzirom da se poslovanje odvija sukladno planu prijedlozi za posebne mjere/aktivnosti nisu naglašene.

20. ACI d.d.

Društvo, čija je glavna djelatnost nautički turizam, ostvaruje svoje poslovanje komercijalno koristeći kapacitete raspoređene u 21 luci nautičkog turizma – marini. Sustav ACI marina proteže se duž hrvatske obale Jadranskog mora, od Umaga do Dubrovnika (ACI marine: Umag, Rovinj,

Pula, Pomer, Cres, Opatija, Rab, Supetarska Draga, Šimuni, Žut, Piškera, Jezera, Vodice, Skradin, Trogir, Split, Milna, Vrboska, Palmižana, Korčula, Dubrovnik).

Društvo raspolaže s 5.240 vezova u moru i 855 vezova na kopnu, te ukupnom koncesijskom površinom teritorija od 382.404 m² i 829.064 m² akvatorija.

U marinama se nude prvenstveno nautičke usluge priveza brodica, i to kako na stalnom i mjesečnom vezu u moru i na kopnu, tako i na tranzitnom vezu u moru. Osim priveza, u marinama se nude usluge servisa brodica, te ugostiteljske i trgovačke usluge u prostorima danim u najam.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Ukupni prihod u 2003. godini ostvareni je u iznosu 107,6 mln kuna što predstavlja povećanje od 14,6% u odnosu na prethodnu godinu kada su ukupni prihodi iznosili 93,9 mln kuna. U strukturi ukupnih prihoda najveću stavku zauzimaju poslovni prihodi s udjelom od 92,7 posto.

Ukupni rashodi iznosili su 98,7 mln kuna što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja neznatno smanjenje kada su ukupni rashodi bili 99,3 mln kuna. U ukupnim rashodima neznatno su rasli rashodi razdoblja i to: materijalni troškovi, troškovi osoblja, troškovi amortizacije.

ACI je u 2003. iskazao dobit u iznosu od 9,0 mln kuna. Dok je u 2002. godini iskazao gubitak u iznosu od 5,4 mln kuna.

Dugoročnih obveza ACI ima u visini od 66,3 mln kuna što predstavlja smanjenje u odnosu na 2002. godinu, kada su one iznosile 74,7 mln kuna.

Kratkoročne obveze u visini od 37,3 mln kuna smanjene su za 45% u odnosu na prošlu godinu kada su iznosile 67,6 mln kuna. Do znatnog smanjenja došlo je zbog toga što su obveze prema povezanim poduzećima podmirene, kao i obveze prema kreditnim institucijama. Obveze prema povezanim poduzećima u prošloj godini iznosile su 23,1 mln kuna. Obveze prema dobavljačima u odnosu na prošlu godinu smanjene su za 25 posto.

Negativan neto radni kapital (razlika tekućih sredstava i tekućih obveza) za 2003. godinu iznosio je 42,9 mln kuna dok je u isto razdoblju prošle godine bio također negativan i iznosio je 74,1 mln kuna što predstavlja smanjenje trenda neto radnog kapitala za 42 posto.

Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada u 2003. bio je 401 što je za 2% manje nego u prethodnoj godini. Ukupno isplaćena masa plaća iznosila je 32,2 mln kuna što u odnosu na prošlu godinu predstavlja neznatno povećanje. Najviša plaća isplaćena je u neto iznosu od 17.296 kuna što je za 12 posto manje u odnosu na prethodnu godinu. Najniža isplaćena plaća iznosila je 2.524 kuna, te u usporedbi s plaćom od prošle godine bilježi povećanje od 9 posto.

B) Plan poslovanja za 2004.

Kako do kraja travnja nije imenovan novi Nadzorni odbor društva, plan za 2004. godinu nije razmatran ni usvojen.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Promatrajući fizičke pokazatelje djelatnosti nautike društva ACI d.d. u prvom tromjesečju tekuće godine, vidi se da je na stalnom vezu (koji podrazumijeva godišnji vez u moru, na

kopnu i kombinirano, te višegodišnji vez i time share) bilo 3.725 brodova, što je 1% više u odnosu na isti period 2003.g., te u skladu s planom za 2004.g. Na dnevnom vezu ostvareno je 629 brod/dana, što je za 39% više u odnosu na 2003.g. i 37% više u odnosu na plan. Na mjesečnom vezu bilo je 680 brodova, što je na nivou ostvarenja 2003.g. i plana.

U izvještajnom razdoblju društvo je ostvarilo porast poslovnih prihoda i rashoda od 6%, dok je ukupni prihod porastao 10%, a ukupni rashod 5% u odnosu na isti period prethodne godine. Društvo je za razdoblje siječanj-ožujak 2004.g. iskazalo negativan financijski rezultat u iznosu od 6,97 mln kn, što je za 3% manje u odnosu na isto razdoblje 2003. godine.

Ostvarene rezultate u ovom razdoblju treba promatrati kroz karakteristike sezonskog poslovanja, zbog čega Društvo glavninu turističkog prometa i prihoda uobičajeno ostvaruje u razdoblju lipanj-rujan.

U zimskim mjesecima uvijek je prisutan problem likvidnosti, koji se rješava kratkoročnim kreditom za pripremu sezone. Stoga je Društvo zaključilo ugovor na 14 mln kuna, uz kamatnu stopu 3,25% i rok povrata u četiri jednake rate (od 15. srpnja do 15. listopada 2004.g.). U prvom kvartalu iskorišteno je 10,3 mln kuna kredita.

U prva tri mjeseca tekuće godine ostvaren je 12% veći priliv novca iz poslovanja (bez kredita) u odnosu na 2003.g. i za 9% bolji u odnosu na plan.

Društvo redovito isplaćuje plaće zaposlenicima, uredno servisira sve dospjele kreditne obveze, obveze režijskih troškova, troškova održavanja osim naknade za koncesiju. Prema podacima društva, podmiren je dug za boravišnu pristojbu za 2003.g. u cijelosti, te dio duga po koncesijskim naknadama. Naime, dug po koncesijskim naknadama sa stanjem na dan 31. ožujka 2004.g. iznosio je 10,4 mln kuna, no do danas je podmireno 6,3 mln kuna, tako da ostatak duga po toj osnovi danas iznosi 4,1 mln kuna.

Plan investicija te tekućeg i investicijskog održavanja za 2004.g. izrađen je u skladu s realnim mogućnostima i iznosi 16,5 mln kuna.

Prema podacima Društva, do 31. ožujka 2004.g. započelo se s većinom planiranih aktivnosti, i to: uređenje sanitarija u marinama Umag, Rovinj, Opatija i Piškera, popravak pontona i sanacija sidrenog sustava u marini Supetarska Draga, sanacija elektroinstalacija u marini Vrboska, remont dizalice topline u marini Cres i drugi sitniji radovi. U tom periodu utrošeno je 1,7 mln kuna, što se većinom odnosi na isplatu avansa po ugovorima za spomenute radove.

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 22. veljače 2001. godine u svezi s modelom privatizacije državnog portfelja, utvrđeno je da se za društvo ACI d.d. neće provesti postupak privatizacije.

Ostvareni rezultati poslovanja, i to ne samo u prva tri mjeseca, već i prvih 5 mjeseci tekuće godine, pokazuju porast fizičkih i financijskih pokazatelja poslovanja, a podmiren je i značajan dio dugova iz prethodnih razdoblja. Planirani iznos za investicije te investicijsko i tekuće održavanje veći je za 80% u odnosu na prethodnu godinu.

Dugovi (premda s tendencijom pada) i dalje opterećuju poslovanju i ne ostaje dovoljno prostora za prijeko potrebna ulaganja, stoga je upitan daljnji razvoj. Zbog velikih kreditnih zaduženja financijski rashodi u značajnoj mjeri utječu na rezultat poslovanja, kao i tekuću likvidnost.

Dosadašnja (skromna) razina ulaganja nedostatna i dovodi u pitanje održavanje pozicije ACI sustava na tržištu, posebice u uvjetima sve kvalitetnije ponude konkurentskih marina. Pri tome treba imati u vidu i činjenicu da su samo dvije marine iz sustava ACI-ja prve kategorije (Umag i Opatija).

Stoga se nameće potreba značajnijih ulaganja, i to kako u postojeće kapacitete radi održavanja nivoa usluga, usklađenja s važećim zakonskim odredbama i propisima iz različitih područja, tako i u nove kapacitete u postojećim marinama, te informatizaciju poslovanja, a eventualno i u uvođenje novih djelatnosti u ponudi usluga. ACI d.d. nema integrirani informacijski sustav, što u uvjetima prostorne raspršenosti otežava kontrolu i upravljanje poslovnim sustavom, koji je još od svog osnutka centralizirano organiziran.

Iz iznijetog proizlazi potreba za hitnim restrukturiranjem, kako bi se stvorili preduvjeti za daljnji razvoj Društva.

Sadašnje stanje po marinama, na žalost, nije zadovoljavajuće, niti po kvaliteti usluge, niti po sadržajima, a kvalitetna ponuda osnovni je preduvjet efikasnijeg poslovanja, odnosno ostvarivanja boljih poslovnih rezultata.

Činjenica da postoji i veliki nesrazmjer u širini i kvaliteti usluge pojedinih marina ACI sustava ukazuje na to da nisu jasno definirani unutarnji standardi u okviru sustava, koji su nužni za takav sustav, koji pretendira biti »brand«.

Marine, u koje se nedovoljno ulaže, u sve su slabijem tehničkom stanju, što sve utječe na slabljenje konkurentnosti marina ACI sustava.

Posebnu pozornost potrebno je obratiti i pitanju zaštite okoliša, odnosno prilagođavanju suvremenim ekološkim zahtjevima i standardima.

Iz iznijetog proizlazi neupitna potreba što hitnijeg cjelovitog restrukturiranja (financijskog, organizacionog i kadrovskog) te definiranja strategije razvoja Društva.

Napominje se da je Društvo 3. svibnja 2004.g. predalo zahtjev za kredit u iznosu od 56 mln.kn Raiffeisenbank Austria d.d. po HBOR-ovom Programu kreditiranja financijskog restrukturiranja gospodarskih subjekata, s namjerom da se dva postojeća dugoročna kredita osigurana državnim jamstvom zamijene novim kreditom, uz povoljnije uvjete (kamatna stopa od 2%, odnosno 4%, na rok od 10 godina, uz poček od 2 godine). Zahtjev je pozitivno riješen na kreditnom odboru Banke, te je proslijeđen na odobrenje Nadzornom odboru Banke. Kako bi navedeni kredit također bio osiguran državnim jamstvom, to društvo, nakon konačnog odobrenja zahtjeva od strane banaka, očekuje podršku nadležnih ministarstava i Vlade Republike Hrvatske. Povoljniji uvjeti kreditiranja pozitivno bi utjecali na poslovno stanje društva, omogućili brže rješavanje dugova iz prethodnih godina, te ostavili prostora novim ulaganjima i razvoju.

D) Otvoreni problemi i akcije

U rastućem trendu turističkog nautičkog turizma društvo nije u cjelini osposobljeno aktualnim zadacima. Predlaže se žurna izrada novog razvojnog pristupa.

21. HRVATSKA RADIOTELEVIZIJA

Hrvatska radiotelevizija je javna ustanova u potpunom vlasništvu Republike Hrvatske. Djelatnost HRT-a je proizvodnja i emitiranje radijskog i televizijskog programa te glazbena proizvodnja.

A) Ocjena rezultata poslovanja

Hrvatska radiotelevizija je poslovanje u 2003. godini završila s dobiti u iznosu od 67,8 mln kuna. Ostvarena dobit je 5% manja u odnosu na prošlu godinu i 14% na planiranu, zbog rasta troškova.

Ostvaren ukupan prihod u iznosu od 1.393,0 mln kuna, veći je za 12,1% od planiranog za 2003. godinu, za 10,1% od ostvarenog 2002. godine.

Prihod od pristojbe iznosio je 771,7 mln kuna, na razini je planiranog, povećan je za 6,3%, s učešćem u ukupnom prihodu 55,3%. Mjesečni iznos pristojbe do ožujka 2003. godine iznosio je 53 kune, a od ožujka do prosinca 2003. godine 56 kuna što znači da je ostvareno povećanje cijene usluge za 5,7 posto.

Prihod od promidžbenih poruka čini 35,1% ukupnog prihoda s ostvarenjem od 490,2 mln kuna, što je za 7,9% više od ostvarenog 2002. godine i 16,3% od planiranog 2003. Prihod od promidžbenih poruka HTV-a iznosio je 456 mln kuna, ili za 7,7% više, a marketingom HR-a ostvareno je 34 mln kuna ili za 7,3% više u odnosu na ostvarenje 2002. godine.

Ukupni rashodi poslovanja ostvareni su u iznosu od 1.325 mln kuna, što je za 13,9% više od planiranih, ili za 11,1% više od ostvarenih 2002. godine.

Najznačajnija stavka unutar poslovnih rashoda su ostali poslovni rashodi u iznosu od 565,4 mln kuna ili 42,7 % udjela u ukupnim troškovima, troškovi osoblja čine 28,8 posto.

Izdvajanjem Odašiljača i veza u posebno trgovačko društvo, HRT-e je za troškove emitiranja i odašiljanja TV programa izdvojila 142 mln kuna, što je 10,7% udjela.

Troškovi zakupnina (troškovi naknade za licence) iznosili su 105 mln kuna, dok su troškovi amortizacije iznosili 41 mln kuna ili 3,12% poslovnih rashoda.

Krajem 2003. godine HRT-e je imala 3.598 radnika, što je za 90 radnika ili za 2,6% više u odnosu prema planiranom broju za 2003. godinu. U odnosu na stanje 31.12.2002. godine broj radnika se povećao za 430.

Troškovi osoblja iznosili su 351,6 mln kuna, troškovi ostalih mat. prava (otpremnine, jubilarne nagrade, materijalna primanja, regres) isplaćeni su u iznosu od 19,9 mln kuna.

Isplaćena prosječna neto plaća po radniku na osnovi ukalkuliranih sati rada iznosila je 4.823 kune s porastom od 7 posto.

Planirane investicije za 2003. godinu iznosile su 222,3 mln kuna, realizirano je 193,2 mln kuna, a plaćeno 106,2 mln kuna. Realizacija investicija odnosila se na nabavu opreme objekta B-30 u iznosu od 30 mln kuna, na nabavu reprot. kola u iznosu od 38,2 mln kuna, za potrebe informativnog programa utrošeno je 10 mln kuna., U izgradnju, projektiranje i uređivanje objekta B-30 utrošilo se 44 mln kuna, u informativni sustav 4 mln kuna, te u transport 3,5 mln kuna.

Sadašnja vrijednost dugotrajne materijalne imovine otpisana je 65%, što upućuje na zaključak zastarjelosti.

Potraživanja su iznosila 126,1 mln kuna i smanjena su za 5 %, u čemu su potraživanja od kupaca iznosila 106 mln kuna a koja su na razini 2002. godine.

Dugoročne obveze iznosile su 52,8 mln kuna i smanjene su za 20%, u odnosu na prošlu godinu. To su obveze po osnovi zajmova i kredita.

Kratkoročne obveze su iznosile 251,4 mln kuna i porasle su za 35,8%, od toga su obveze prema dobavljačima iznosile 118,7 mln kuna, (također su porasle za 24,6%), obveze za poreze, doprinose i druge pristojbe porasle su za 59,5 posto.

Neto radni kapital kao razlika tekućih sredstava i tekućih obveza iznosi 181 mln kuna s porastom od 19% s tim da su tekuće obveze rasle brže za 6 posto.

B) Plan poslovanja za 2004. godinu

Hrvatska radiotelevizija u 2004. godini planirala je ukupan prihod u iznosu od 1.332,3 mln kuna, što je za 4,4% manje od ostvarenja 2003. godine. Sastoji se od: prihoda od pristojbe 61,3%, prihoda od promidžbe 32,8%, te ostalih i financijskih prihoda 5,9 posto.

U 2004. godini planirano je 816,4 mln kuna prihoda od radijske i TV pristojbe, za 5,8% više od ostvarenja 2003. godine.

Mjesečni iznos pristojbe od siječnja do ožujka iznosio je 56 kuna, tijekom travnja 2004. godine povećan je za 5,4% i iznosi 59 kuna, što se planira do kraja 2004. godine a u skladu s Zakonom o HRT-u po kojem se iznos pristojbe usklađuje s rastom plaća RH prethodne godine.

Planiraju se rashodi poslovanja u iznosu 1.311,8 mln kuna i manji su od ostvarenih 2003. godine za 1 posto.

Planirana dobit iznosi 20,5 mln kuna, što je 30% ostvarene dobiti 2003. godine. Razlozi planiranog pada dobiti za 70% u odnosu na ostvarenu 2003. godine nalaze se prije svega u smanjenom prihodu od marketinga koje proizlazi iz zatvaranja trećeg TV programa.

Planira se broj radnika od 3601, ili na približno istoj razini 2003. godine.

Trošak osoblja iznosi 427,8 mln kuna s povećanjem od 19,6%. Povećanje plaća u 2004. godini rezultat je primjene novog Pravilnika o sistematizaciji HRT-a i planirano povećanja broja radnika.

Plan investicija za 2004. godinu iznosi 159,0 mln kuna. Tijekom 2002. i 2003. godine ostalo je nerealiziranih investicija u iznosu od 18,2 mln kuna, te ulaganja u nematerijalnu imovinu - licence u 2004. godini u iznosu od 54,5 mln kuna što čini sveukupan plan investicija u iznosu od 233,1 mln kuna.

Sredstva će se utrošiti u izgradnju i opremanje zgrade B-30, u opremu za snimanje i rasvjetu, za TV centralu i odvijanje programa, nabavu tonskih kola te opremu za digitalizaciju hrvatskog radija i zamjenu dotrajale opreme.

Izvori financiranja planiranih investicija osim planirane amortizacije u iznosu od 55,6 mln kuna, Poslovnim planom Hrvatske radiotelevizije nisu razrađeni.

C) Ocjena rezultata poslovanja početkom 2004. godine

Hrvatska radiotelevizija je u I. kvartalu 2004. godine poslovala pozitivno, ostvarena dobit iznosila je 34,8 mln kuna, približno na razini I. kvartala 2003. godine. Ističe se visok rast plaća, (46,9%) koje su za 35 mln kuna veće od istog razdoblja 2003. godine.

Hrvatska radiotelevizija je u razdoblju I – III/2004. godine ostvarila ukupan prihod od 311,9 mln kuna, što je za 1,6% manje od plana i 8,9% više od istog razdoblja 2003. godine.

Prihod od pristojbe kao temeljni prihod ima udjel u ukupnom prihodu 63,3 %, ostvaren je u iznosu od 197,5 mln kuna, s povećanjem od 6,8%, odnosno na razini plana za razdoblje I. kvartala 2004. godine.

Prihod od promidžbenih poruka ostvaren je u iznosu od 101,6 mln kuna, bilježi rast za 6,7%, u usporedbi s planom za isto razdoblje 2004. smanjen je za 7,1 posto.

Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 277,1 mln kuna s povećanjem od 9,6 % ili za 3,9% manji od plana 2004. godine.

Visok rast troškova bilježe troškovi osoblja čije se učešće u ukupnim rashodima povećalo za 10,1%, za 35 mln kuna, ostali poslovni rashodi (učešće u ukupnim rashodima 35,6%) smanjeni su za 6,2%.

Dobit je ostvarena u iznosu od 34,8 mln kuna, 3,3% više od istog razdoblja 2003. godine.

Na dan 31.03.2004. bilo je zaposleno 3.633 radnika, za 44 više u odnosi isti dan 2003. godine.

Prosječno isplaćena neto plaća po radniku na osnovi ukalkuliranih sati rada iznosila je 5.343,00 kune.

Za investicije plaćeno je 54 mln kuna, i to: za građevinske objekte utrošeno je 16,4 mln kuna, za opremu 37,4 mln kuna, namještaj 157 tisuća kuna i transportna sredstva 55 tisuća kuna..

Mjesečna pristojba iznosila je 56 kuna, a od 1. ožujka 59 kuna.

Potrebno je i dalje insistirati na racionalizaciji poslovanja, utjecati na smanjenje troškova posebno na troškovima vanjske suradnje, kao i preispitati opravdanost ostvarenog rasta troškova plaća.

D) Otvoreni problemi i akcije

Tijekom 2003. godine HRT-e je ostvarila pozitivan rezultat poslovanja u iznosu od 67,8 mln kuna.

Poslovanje HRT-a je još uvijek opterećeno troškovima vanjske suradnje koji iznose 150,6 mln kuna s 17,5% povećanja.

Broj radnika u odnosu na stanje 31.12.2002. godine se povećao sa 3.159 na 3.589 ili za 430 radnika, što je proizašlo iz sudskog rješenja temeljem kojeg je Hrvatska radiotelevizija bila obvezna primiti ih u radni odnos na određeno vrijeme.

Visok stupanj otpisanosti dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine (cca 70%) upućuje za zaključak nedovoljne investiranosti.

Prema navedenom, potrebno je i dalje ulagati dodatne napore na racionalizaciji troškova poslovanja, posebno troškova vanjske suradnje koji su rasli unatoč povećanju broja radnika a što je imalo za cilj smanjenje istih.

Planom poslovanja Hrvatske radiotelevizije za 2004. godinu proizlazi slijedeće:

- *Smanjenje prihoda za 4,4%*
- *Povećanje pristojbe(realizirano u travnju) za 5,4%;*
- *Smanjenje prihoda od marketinga za 10,8%;*
- *Smanjenje rashoda poslovanja za 1%;*
- *Smanjenje dobiti za 70% ;*

Planirano smanjenje prihoda HRT-a kao i smanjenje planirane dobiti rezultat je smanjenja prihoda od marketinga kao posljedica zatvaranja trećeg TV programa, te planirane razine troškova približno na razini ostvarenih 2003. godine.

x x x

DOKUMENTACIJA